

העולם הזה

האמת המזעזעת

על

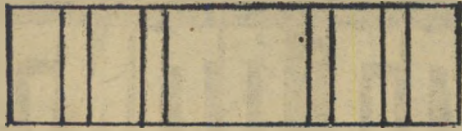
מיכאל

צור

ספסר בינלאומי

בכספי המדינה

שעשועון נושא פרסים

הצורך אפשר גם לבקש מחבר לענוד לכם אותו, או להוריקם. ילדים שיעליחו לענוד את כל חמשת האו-

המילחמה (אדום) ויופיה של הארץ (כחול). צבעתם? יפה. עכשיו לא נותר לנו אלא

לחכות לבוא המילחמה. עם פרוץ המילחמה, בחרו את האות המת-אים וענודו אותו על החזה, מול הלב. במיקרה

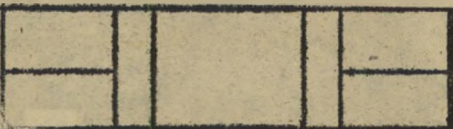
בוקר טוב ילדים, לפניכם חמישה אותות של המילחמות הבאות. שתיים מהן — נצחונות, שתיים — תיקו ואחת (האחרונה) — הפסד. עליכם, ילדים יקרים, לצבוע את אותות-המילחמה

בצבעים יפים ולתלות אותם על החזה לפי הסדר הבא: נצחון, תיקו, תיקו, נצחון, הפסד. השתדלו, ילדים חמודים, להשתמש בצבעים המביעים את עוצמתנו הצבאית (ירוק), חוס-ננו הרוחני (בז'), זקיפות קומתנו (לבן), זוועות

תות, יקבלו שי — מכונת "וולוו" וחגורת-הצלה.

חשבון נפש

בשבועות האחרונים עושים לי כל מיני אנשים את חשבון הנפש שלי. אני לא יודע למה הם עושים את זה, אבל יכול להיות שזה מין מסורת או משהו כזה.

הם באים אלי בעשרות, מתנפלים עלי מכל אמצעי-תיקשורת מצוי ומו-דעים לי ששגיגתי, טעיתי, חטאתי וכל מיני אנראנו אחרים.

זה, הם אומרים, מצריך חשבון נפש. חשבון נפש ומיד. חשבון נפש מהר, חזק ובאופן אלגנטי.

חשבון נפש למה? כי שגיגתי. ובמה שגיגתי? בזה שלא הלכנו בדרכם, ש-הלכנו רק מעט בדרכם, שלא הלכנו מספיק בדרכם ושלא הלכנו בדרכם עד הסוף.

הם כולם על חטאם מכים היום. הם, כרגיל, תמיד צדקו ואילו אנחנו, כר-גיל, תמיד טעינו.

אני, הם אומרים, טעיתי וזהו, הם אומרים, חשבון הנפש שלי.

ובאמת תודה רבה להם.

פחים קטנים (פחיות) מן העולם הגדול

ירושלים (ישראל) — אב לארבעה זכה ברבע מיליון ל"י בהגרלת הלונד.

בומביי (הודו) — אב לרבע מיליון זכה בארבע ל"י בהגרלת הלונד.

ער כאן.

איך להכין דגל שמחת תורה

דוד. השאר אותו דבר. 3. ארון קודש שמור — בנה ארון קודש רגיל, אך הוסף מסביבו שמירה חזקה, המשמשת גם כקיי-שוט. ניתן להשתמש בחיילים, סני-קים, ספינות, מטוסים, טילים ואף בגדר אלקטרונית מחושמלת היטב. 4. ארון קודש פאנטום — כאן משמשים כנפי הפאנטום ככנסות המיזבח. עשה את כנפי הפאנטום

(אפשר גם לאורך הקו הנטוי הר-מרוסק). את הארון קודש (אופן הכנתו — ראה להלן) שים במר-כו הנייר הבריסטול הגזור והכנס לתנור לכמה דקות, או טגן באש קטנה. שטוף את שאר המצרכים בזליף דקיק של מים, יבשם והור-סיפם בעדינות למרקחת. לבסוף, גרד, בעזרת פומפיה, את הכותל על גבי הנייר בריסטול המרוסק

ביום שמחת תורה נצא כולנו הרחובותה עולזים ובידינו הדגל, דגל שמחת תורה, הקרוי על שמו של ממצא השמחת תורה, הרב דוב גימפל לייבוש, הידוע יותר בכי-נויו הדג"ל מלובלין. לפיכך נלמד היום כיצד יש להכין דגל שמחת תורה מקורי ויפהפה, שישמח לב כל רואיו באשר הם, בים, באוויר וביבשה.

מצעד יום העצמאות של שמחת תורה

„אפי דגלי שמחת תורה מונפים כאות ומופת לחוסנו הרוחני“

לתלות הארון קודש, המגינים ב-רוחם על עשרת הדיברות. לבד מ-פאנטום ניתן להשתמש בכל מטוס סילוני אחר המשמש יהודים (מי-ראז, סקייחוק וכדומה). מטוס ש-אינו בשירות היהודים (למשל מיג 15, מיג 17, מיג 19, מיג 21 ומיג 23) ייפסל לעדות כארון קודש.

אופן ההגשה:

להגיש את הדגל תלוי בקצהו של מוט עץ ולקנח בתפוח בוער ובנר. במיקרה של אועקת אמת יש להור-יד את הדגל לחצי התורן ולקחת את התפוח והנר למקלט.

ותקבל קישוטים מוזהבים המוסיפים חן למראה וכן לטעם. ארון קודש. להכנת הארון קודש, שהוא החלק הבשרי העיקרי שבדגל, קיימות שיטות מיספר ואף ניתן לתמרו ביניהן כידי הדימיון הטובה עליך.

1. ארון קודש רגיל — משתי פיסות עורפי נייר בנה דלתות, הד-בק בצדיהן, כך שבהיפתחן יתגלו לעיני כל עשרת הדיברות (ראה „איך לעשות עשרת דיברות“ גיליון 1856).

2. ארון קודש מגודל — הפעם בנה את הדלתות כשני חצאי מגן-

המצרכים הדרושים:

- 1 נייר בריסטול לבן.
- 1 ארון קודש.
- 1 תפוח (עץ או אדמה, לפי הטעם).
- 1 נר.
- 2 כי מציון תצא תורה.
- 1 כותל.
- 1 רבי + שופר.
- 1 פופאי.
- 1 אלוהינו.

אופן ההכנה:

קח 200 גרם קו (אפשר גם קו נטוי) ורסק אותו. טול נייר ה-בריסטול וגזור לאורך הקו המרוסק

בירבורי

חג

מאת כתבנו הצבאי —
איתן הברברן

ושוב עומד העם, עטוף ברדידי
סליתות, ויוצק להם תפילתו בפני
בורא־עולם.

ושוב מרטיטה נשמתו ברסיפי
אלם, עטווי כאב מקציף ופלחי
שכול ואשכוליות.

אך אין זה אותו עם. זהו עם
אחר. שונה. מבוגר יותר. אחראי.
למוד פבל. קישח יותר. זקוף.
גרוש שלא כאשמתו. קמטים של
מרירות מסתתרים בחיזוק. דוק
של עצבות מכסה את ריסיו הארוך
כיום, המפרפרים כציפורי־ליל מבי
עוד אשמורת ראשונה.

זהו עם שחלפה עליו שנה.

שנה ארוכה. שלושימאות־שיי
שימיחמשה ימים, חמישים ושי
תיים שבועות, שנים־עשר חודשים.
שנה.

רביסירבים הזדקנו. אחרים נולדו.
דג. יש שאינם עוד איתנו. יש
שהתחתנו. מעטים התגרשו. מעי
טים מול רבים. כולם כולם עומי
דים ביום הקדוש ועיניהם מספי
רות את הסיפור כולו.

אך העם יודע. שנה חדשה. שנה
ארוכה. שלוש מאות ושישים
וחמישה ימים, חמישים ושתים
שבועות. שנים־עשר חודשים.
שנה.

והעם מוצק. יודע את אשר
לפניו וחורק שיניו באון. בליבו
תיקווה. ידו איתנה. רגליו מאז
ששות. כתיפו משוכות אחרונות.
ברכיים ישרות. ידיים לצדדים
ולמעלה, לצדדים ולמעלה, אחת
ושתים, אחת ושתים, מספיק
ודי.

רק הקיבה. הקיבה מתהפכת
ומעלה את המעודה המפסקת לכי
וון הוושט ומשם החוצה, בורם
אדירים, על עיתוני יומ־הכיפור,
גדושי הברבורים על עם, שעטוף
ברדידי סליתות, ויוצק להם תפי
לתו וכו' וכו' וכיוצ"ב.

(מוגש כשי לקוראי ידיעות־אחרונות.
גזור והדבק במקומות הנכונים).

דע את יהדותך:

סוכה לי, סוכה לי, סוכה לי חביבה

לקט מינהגים לסוכות ולשמחת־תורה

שמיני־עצרת

קריו גם שמיני־עצירות והוא חולי מעיים שבא
על האדם אחרי שבעה ימים של חג.

סוכות

שנאמר „כי בסוכות תשבו שבעה ימים“, ויש
בישראל 200,000 מהדרין בני־עדות־המזרח שיוש
בים בסוכות כבר 25 שנה, ועוד ידם נטויה.

חול המועד

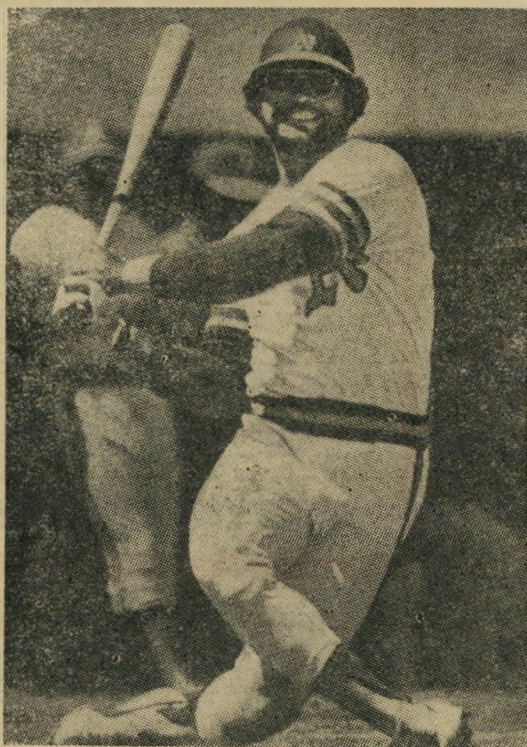
עשוי ברובו חול. ורצוי לטאטא מייד עם צאת
החג שמא יהפוך בחורף לבוץ־המועד.

הושענה רבא

ובין הספרדים היא נקראת — שושנה ראבקה!
אשה שמטרידה את מנוחתם של השכנים בערב
שמחת־תורה.

הקפות

(בייזבול) מישחק שנוהגים חסידים לשחק
ערב־שמחת־תורה סביב התיבה. וזה חוקיו וסד
ריו: שחובט החזן באתרוג ומייד הוא רץ סביב
התורה, מהלך ארבע תחנות. ואילו המתנגדים
חייבים להחזיר ולקלוע את האתרוג לארון קודם
שיחזור החזן. וכל המקדים הרי זה משובח.

הרב הראשי משתתף בהקפות
ומנער קולב בידו

אושפיזין

שבעה מאושפיזין שנוהגים לשוטט ברחובות
בליל סוכות ולהיכנס לסוכותיהם של ישראל. ולא
די בכך אלא שאף חושבים את עצמם לאברהם,
יצחק, יעקב, יוסף, משה, אהרן, דוד ונפוליאון.
ואין אדם מישראל מסלקם מן הסוכה, שהרי זה
לא חוכמה בכלל להתעסק עם מאושפיזים.

חביטת ערבות

(ולא חביתת ערבות) שהיו נוהגים בגולה לחבוט
הערבות, ואילו בארצנו שערבות יקרות בה, חוב
טים בערביות שנמצאות למכביר ומחירן שווה
לכל נפש. ויקפיד אדם ליטול ערבייה זקנה וחלשה,
או אפילו ילד ערבי, שמא תחבוט בו הערבייה
בחזרה, או תנטול לולבו הימנו רחמנא־ליצלן.

ארבעת המינים

שנשתבחה בהם ארצנו והם: חיטה ושעורה
וגפן וזכר ונקבה ותאנה ותמר ואתרוגינוס ועץ־
הזית.

שושנה ראבקה
מראשונות שמחת־תורה בקהילת בב

מדברי חכמים

מעשה בארבעה קאניבאליים שהיו מכרסמין
אדם מישראל, כל אותו הלילה, עד שבאו תל
מידיהם ואמרו להם: רבותי, הגיע זמן קריעת
מסיונר של שחרית.
אמר ציף גוגו־גוגו: משולים ישראל לאתרוג
שיש בהם טעם ויש בהם ריח. לשטוף היטב.
אמר ציף בלולו־בלולו: משולים ישראל ללול
לב שיש בהם טעם, אבל אין בהם ריח. להוסיף
קינמון.

אמר ציף פאקו־פאקו: משולים ישראל להדס
שיש להם ריח, אבל אין להם טעם. להגיש קר.
אמר ציף איירונוסייד: משולים ישראל לערבה
שאין בהם טעם ואין בהם ריח. מניסיון.

תשקיף

דיין מכין

"כתבי הגנה"

עבור ההיסטוריה

שר הביטחון המודח, משה דיין, נרתם מאז חזר-תו ממסעו בדרום-אפריקה למלאכת כתיבת זיכרונותיו, שעבור הזכויות לפירסומם כבר קיבל סכום עתק.

זיכרונותיו של דיין, שכתבתם תסתיים רק בעוד מיספר חודשים, יהיו מזווים בי-מיסמכים שנשלחו עימם דיין ממישרד-הביטחון, ושיראו אור כסיפור ראשונה. ככל הנראה יהיו זכרונותיו של דיין ניסיון להי-כין לעצמו כתבי-הגנה כלפי ממשלה של ההיסטור-רית, בכל הנוגע למחדליו ולשואה שהמיט על האינ-טרסים הביטחוניים החיוניים של המדינה.

רבין מתייעץ

עם גולדה

לגולדה מאיר יש עדיין השפעה רבה על מהלכי-ההחלטות של ממשלת ישראל למרות שהיא פרשה כביכול מכל פעילות.

מסתבר כי ראש-הממשלה יצחק רבין, נפגש לפחות אחת לשבוע עם גולדה, ש-היא שכנתו בשכונת רמת-אביב.

רבין נוהג לדווח לגולדה בקביעות על התפת-חויות מדיניות ודן עימה בענייני מדינה שונים. נראה כי רבין דואג לשמור על יחסיו הטובים עם גולדה לא רק במסגרת הנימוסים הממלכתיים אלא מתוך הכרה בסמכותה של גולדה כמנהיגת מפלגת-העבודה.

חוקם המועצה

לבטחון לאומי

נראה כי מייד אחרי שוועדת אגרנט תסיים את חקירתה, יודיע ראש-הממשלה על הקמת מועצה ל-ביטחון לאומי. הוויכוח העיקרי יהיה כנראה סביב השאלה מי תהיה האישיות שתעמוד בראש המועצה ותרכז את פעילותה.

בין המועמדים העיקריים המתמודדים על התפקיד: ראש המוסד לשעבר האלוף צבי זמיר; האלוף ישראל טל וחבר ועדת אגרנט, הפרופסור ייגאל ידין.

תסיסה בליברלים

נגד דולצ'ין

בקרב אנשי המפלגה הליברלית הושמעו השבוע תביעות כלפי אחד מראשי המפלגה, אריה דולצ'ין, להסיק מסקנות מאחריותו המיניסטריאלית ולהתפטר מתפקידו כגזבר הסוכנות היהודית. חוקפיו של דולצ'ין, ביניהם כמה מראשי צמרת הליברלים טוענים, כי לא ייתכן מסיפלת האופוזי-ציה הראשית תתבע מסיפלת השילטון ומהממשלה

להכיר באחריות מיניסטריאלית, ובהיבשה לא לה-חיל אחריות דומה על עצמה.

דולצ'ין מואשם בכך כי בגזבר הסוכ-נות היהודית הוא נושא באחריות לשער-ריית חכרת, ורד", וכן לשערורייה האחר-נה שד, "החברה לישראל", שהסוכנות שד-תפה בה בשליש ממנויותיה. כמה מראשי הליברלים, טוענים כי הם לא יוכלו לתקוף את הממשלה על מחדליו בשערוריות אלה בה בשעה שאחד מראשיהם שותף לאח-ריות.

סכנת טירפוד לאיחוד

בין הליברלים

והרשימה הממלכתית

המשאומתן על איחוד אפשרי בין שתיים מהחטיבות המרכיבות את הליכוד — ה-מיפלה הליברלית והרשימה הממלכתית, עזל לעזות על שירטון.

שניים מראשי הרשימה הממלכתית כמעט שטיר-

נחקרת פרשת

שחיתות

מוניציפאלית

מישרד-חקירות פרטי עוסק עתה באיסוף עדויות וחומר מרשיע נגד ראש-עיר לשעבר, הנחשד כפרשת שחיתות בקנה-מידה גדול.

ראש-העיר, שהודח מתפקידו אחרי שהובס בבחירות, נחשד כי בתקופת כהונתו הקים קרן פרטית שהוא וה-כריסיעתו שלטו בכספיה. כל קבלן שביקש רישיון-בנייה בעירו, נדרש לתרום לקרן הפרטית, וכך הצטברו בה מיליונים שהוצאו ללא כל פיקוח. אם יימצאו הוכחות דחשדות שהד-ערו נגד ראש-העיר כדימוס עזירי-יורשו בעירייה, עלולה הפרשה להת-פוצץ ולהפוך אחת השערוריות הגדול-ות של החיים המוניציפליים במדינה.

פרו את האיחוד המוצע, בניסיון לשכנע חוגים ב-מיפלה הליברלית המתנגדים לאיחוד.

ח"כ זלמן שובל, ואיש הרשימה הממלכתית מדי-מונה יצחק פרק, הופיעו בפני דו"רהמשך של ה-מיפלה הליברלית כדי לשכנע, ובמקום זאת עוררו התנגדות לאיחוד. שובל טען באותו מעמד כי אחרי האיחוד, "לא נסכים כי הכספים הבאים מהמס הפד-ליטי של ההסתדרות ילכו לאגוד העובדים, אלא רק למפלגה המאוחדת".

בכך קומם שובל נגד רעיון האיחוד את האיגוד המקצועי, אחד החוגים רבייה-הש-פעה במפלגה הליברלית, אשר בראשו עו-מד שמואל רבטמן, ראש עיריית רחובות, שיתייצב בראש שוללי האיחוד.

כספי סוכנות בסכנה

אם יחליט הבנק המחזי של הסן לא להציל את הבנק של טיבור רונבאום, צפויים הפסדים ניכרים לעוד מוסדות ישראלים גדולים, כמו הסוכנות ה-יהודית. גם לישראלים רבים, שהפקידו את כספיהם בבנק של טיבור, צפוי אובדן מוחלט של כספם, אבל הם יאלצו לשתוק, כיוון שמדובר בכסף שחור.

ימועו חקירה

מישטרתית

למרות ההיבטים הפוליטיים בפרשת מיכאל צור והחברה לישראל, יעשו ראשי החברה הכל, כדי למנוע חקירה של המישרה בפרשה. הסיבה: מגיעת גילוי פרטים ליהדות העולם, המתבקשת לתרום כס-פים להשקעות בישראל, עלולה לאבד את האמון כללי, כאשר ייודע לה כיצד נוהגים בכספי ההש-קעות שלה.

יבוא בשר מגרמניה

יבואן-הבשר אפריים אילין, מתכנן לייבא בשר קפוא מגרמניה, ולהתחרות ביבואן מצרפת. מצרפת מייבאים כיום כ-5000 טון בשר קפוא, שניקנה ב-מחיר של 1400 דולר הטון. אילין הוא, כיום, גדול יבואני הכבד הקפוא מארה"ב לישראל, מייבא כ-200 טון כבד לחודש.

צפויה הפיכה ב"דבר"

"דבר" עתיד לעבור בקרוב הפיכה כד-רית.

הבעלות על העיתון תוצא מידי הוועד-הפועל של ההסתדרות, ותועבר לקונצרו תיעוש. במקביל יצומ-צם מיספר העובדים, בעיקר העיתונאים, וייעשו שינויים בדרג הבכיר בעיתון.

כוונתם של האחראים לשינויים היא להפוך את דבר לעיתון-הבוקר הראשון-במעלה במדינה, לנצל את הירידה ברמת-הארץ, בעיקר בתחום החדשות המדיניות והכלכליות.

הופעת

ה"רויאל שייקספיר"

בישראל

ב"12 באפריל תיערך בתיאטרון ירושלים הצגתה הראשונה בארץ של להקת "הרוי-אל שייקספיר" מסטראספורד.

הלהקה עתידה להגיע לארץ בעיקבות הזמנתו של תיאטרון ירושלים, וכל הצגותיה ייערכו בו בלבד. במסגרת ביקורה בישראל תעלה הלהקה שתי הצ-גות: כתר חלול ועינוגים וחזרה-בתשובה, שניהם מחזרות של קטעים ממחזות שונים. בראש הלהקה האורחת יעמוד פר מייקל רדגרייב, מחשובי השחקנים בבריטניה ואביון של שחקניות-הקולנוע ואנסה ולין רדגרייב.

נכשל ניסיון להפעיל

את בתי-המישפט

בשעות אחה"צ

ניסיון של מישרד-המישפטים להפעיל מישמרת שנייה בבתי-המישפט המחוזיים, לא עזר יפה.

עקב עומס התיקים שהצטברו בבתי-המישפט בי-ארץ החליט מישרד-המישפטים לעשות את ההכנות בקיץ השנה, לקראת פתיחת מישמרת שנייה בשעות אחר-הצהריים, בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב. המאורע נועד להתקיים אחרי הפגרה, אך עד עתה, לא התגבשה התוכנית, עקב התנגדותם של גורמים שונים המעורבים בעניין. רוני ברודצקי, דובר הנהלת בתי-המישפט, הסביר שאפשר לממש את התוכנית של המישמרת השנייה, רק עם בואם של השופטים החדשים שימונו.

רגיעה בעיקבות

מינויו של "גאנדי"

מינויו של אלוף (מיל.) רחבעם (גאנדי) זאבי, ביועץ ראש-הממשלה למדי-חמה במירור — עזיז נמסר השבוע — הביא לרגיעה בקהילות המודיעין בישראל. זאת, נוכח האפשרות שהועלתה בזמנו, כי גאנדי ימונה ביועץ מיוחד לראש-הממשלה לענייני מודיעין, מי-נו לו התנגדו רבים מאנשי המודיעין. המינוי החדש נעשה בעקבות ה-דחצים הרבים שהופעו על ראש-ה-ממשלה יצחק רבין להנכיח את עיסוי-קו של האלוף זאבי בתחום המודיעין במירור. הלבטת בנושא זה נמשכו זמן רב והתבררה נפחה רק אחרי ש-כמה בעלי תפקידים בכירים איימו כי יתפטר מתפקידיהם אם ימונה גאנדי לתפקיד היועץ למודיעין — דבר ש-הם ראו בו פגיעה בממדינותיהם.

10.000 ל"י

מחכות לך ב-100 חפיסות של סכיני גילוח "דיפלומט"

מזל טוב
קנית סכין גילוח מעולה
וגם זכית ב-100 ליי מתנת חברת דיפלומט.
שלח תווית זו לדיפלומט ת.ד. 14187 בצרוף
שנוך וכתובתך ותקבל מיד בדואר חזור-100 ליי

דוגמא

חפש את תווית המזל...

בכל יום אנו מספקים לשוק חפיסת סכיני גילוח "דיפלומט"
הכוללת תווית מיוחדת המזכה אותך ב-100 לירות.
עד היום כבר סיפקנו 100 חבילות כאלה לשוק והן מחכות
לך. חפש את תווית המזל ושלח אותה ל"דיפלומט"-
ת.ד. 14187 תל-אביב, ותקבל מיד בדואר חזור-100 ליי

כמה פעמים אתה יכול?

**- בסכין
הגילוח
"דיפלומט"
אתה יכול
להתגלח
הרבה פעמים...**

דיפלומט

שנה טובה

בהפסקת הדיון, חברי ואני חשבנו שאור לי הוא לא קרא את מה שנכתב עליו בהעולם הזה, לכן שמנו גיליון על השולחן. כשחזרו חברי הוועדה לאולם, מר סתי נחפו ושם את הגיליון על מושבו והתיישב עליו. לפי תגובתו, ידע היטב מה נכתב עליו. כל מה שכתבתם — אמת. המשיכו, עד שלא תהיה לו ברירה אלא להתפטר.

א. גורודני, תל-אביב

לכתבה שלכם על חלוקת הרישיונות להגני מוניות, השלכה ציבורית חשובה. אני עצמי נהג מונית שכיר בעל ותק של 25 שנות נהיגה, וביקשתי חזר ובקש רישיון וטרם הצלחתי לקבל. באותו זמן, נהגים אחרים, שנעזרו בדרכי שוחד ומי"מ, זכו לרישיון כעבור זמן קצר. המשיכו ללחום לטוהר-כפיים בנושא זה. אברהם נויזווייז, חיפה

האם השר שיקר?

בגיליון העולם הזה (1932) הופיעה כתבה תחת הכותרת, "האם השר שיקר לח"כים?" שעסקה בעניין משכורתו של מנהל הטל-וויזיה הלימודית מר לורברבוים. ברצוננו לציין כי הכותרת היטעתה את הקוראים, כיוון ששר-החינוך והתרבות מר אהרון ידלון לא היה מעורב בעניין ואף לא נתבקש למסור מידע בנושא זה ל"כנסת או לאחת מוועדותיה. אגב, גם תוכן

שר-החינוך אהרון ידלון מי מחזיק בהגה?

הכתבה עצמו אינו מניח מקום לספק שהשר לא היה מעורב בצורה כלשהי ב"פרשת וכוורת הרישמה כפי שהיא, גר-מה עוול לא מוצדק לשר.

ישראל כהן, דובר משרד-החינוך והתרבות, ירושלים

ח"כ יוסי שריד פנה אל מנכ"ל משרד-החינוך והתרבות, וקיבל את התישובה הכותבת ממלא-מקום המנכ"ל, מיש"נא-המנכ"ל מר שוחט. העולם הזה הניח שהמשינה למנכ"ל פועל על דעת השר, ומצטער אם טעה בכך.

כשיבוא שלום

על הארץ

כשיבוא שלום על הארץ ונרקוד עלי

שנה מפוצצת

לכל ידידנו, לעומדים אתנו בקשרי-מסחר,

לעובדים ולכל בית כור

שנה טובה, שנת שלום, שנה של נחת רוח

מאחלים

חרושת חמורי נפץ בע"מ

אין צורך להוסיף מילים למודעה שהופיעה בגיליון ערב ראש השנה של מעריב. הקשר האירוני בין נחת-רוח ובין חומרי נפץ, מדבר בעד עצמו. יעקב שדר, רעננה

לאורי אבנרי ולכל מישפחת העולם הזה: שנה טובה, שנת שלום והצלחה.

יורה ודוטמפי משעור, בית-לחם

שנת שלום, יצירה והגשמת שאיפות. רב"ט מיקי פואלי, צה"ל

שנה טובה למערכת ולמדור המכתבים. יוחנן דונו, קריית-עמל, חיפה

פרשת הרופאים

"העולם הזה" 1933, "המיסחר במוות", חשיפת פרשיות נעלמות בעניין פרופסור הוכמן.

סוף-סוף הורד המסווה מעל פני אותם הרופאים המבזים את מיקצוע הרפואה וגורמים לאנשים להיות ספקניים לגבי יושרם המיקצועי של כל האוחזים במיקצוע חשוב זה.

המשיכו לטפל בבעייה כאובה זו. רותי גורדמן, תל-אביב

הודהיתי עם כל מילה שהופיעה בשתי הכתבות, "שוק שחור בחלוק לבן", רק מי שעבר על בשרו ממש, ציפיה מתוחה בתמישה חודשים לאישפון, יוכל להבין עד כמה מועז הדבר לדעת כי יש כאלה המתקבלים, למעשה על חשבוננו ועל חשבון דומים לי, לאישפון ללא תור-תמורת-שלום כסף למנהל המחלקה.

לוא ראשוני וחלוצי הרפואה בארץ היו קמים מקבריהם ומגלים מה מתרחש כיום בשטח זה היו מיתפלצים.

דני אביב, תל-אביב

קראתי את הכתבה בעניין רב, אבל אני חושבת שהגזמתם. אתם עושים מישפט לרופא מפורסם שטרם הוכחה אשמתו. וכידוע, כל עוד לא הוכחה אשמתו של אדם, הוא זכאי. אינני מכירה את פרופסור הוכמן ולשמח חתי הרבה אף אחד מבני מישפחתי לא נזקק לשירותי המחלקה שלו בהדסה. אבל אין ספק שתרומתו של פרופסור הוכמן לקידום הרפואה היא רבה, ואין צורך ללכ"ך אדם בבזך כה רב טרם הוכחה אשמתו. דרורה ברעם, ירושלים

העולם הזה לא הוציא פסק-דין. הוא הביא את ממצאי העובדות שגילה: (א) עדותן של שתי אלמנות שבעליהן היו במחלקתו של פרופסור הוכמן במשך שנה וחצי, וכל אותו הזמן הן נאלצו לשלם כסף לפרופסור. (ב) תלונות עובדי חדרי המיון כלפי פרופסור הוכמן, שסופרו לצוות אנשי האר-יברסיטה שעסקו בחקר יחסי-עבודה ב"בית-החולים הדסה."

ג'ונגל המיספרים הירוקים

הכתבה ג'ונגל המיספרים הירוקים (העולם הזה 1930) היתה מאה אחוז. אבל חייבים להמשיך.

אני עצמי נהג שכיר והתייצבתי בירור-שלים בפני הוועדה, אחרי פירסום הכתבה, ולהפתעתי ישב עדיין עורר-הידין צבי סתי בדיון, כאילו כלום לא אירע.

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136 • מען מכרתי: "עולמפרס" • מודפס ב"רסום החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב בך-אבנדר • הפצה: "גר" בע"מ • גלויות: "צינקוגרפיה כספי בע"מ" • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

אחד האסונות המיקצועיים העלולים לקרות לעיתונאי הוא התפוצצותו של סקופ בטרם עת. צוות עיתונאי עוסק בחקירה, מתקדם צעד-צעד, חושף פרטים סנסציוניים, מאמת אותם בעבודה סב-לנית, מגבש קו לפירסומם. והנה, ערב הפירסום הגדול, הוא פותח עיתון אחר ומוצא שם שהעניין התפוצץ.

זה קורה לעיתים, וזה תמיד מתקבל כטרגדיה. לפני שבועיים זה קרה לנו — ואנחנו דווקא שמחנו.

שוק שחור בחלוק לבן

במשך כמה וכמה שבועות עבדנו על נושא שעורר בנו רגשות מרים. הגדרנו אותו באחת משיבות המערכת, בשם: "שוק שחור בחלוק לבן". תחילה היו רינונים שהגיעו אל חברי-המערכת, מיכתבים אנונימיים שנתקבלו אצלנו, וסיפורים אישיים ששמענו מפי פרופסורים נכבדים ביותר. לא היו אלה סיפורים חדשים. מזה זמן רב ידענו שמשוה יסודי אינו כשורה במיקצוע הרפואה. אבל לנושא עיתונאי, כמו לכל נושא אחר, קורה שהוא נמצא אי-שם בתודעה, אך לפתע מגיע הרגע שהכל מרגישים שהעניין בשל.

הדחיפה האחרונה ניתנה עליידי סיפור מועזע שהגיע אלינו, ושנגע לפרופסור שאז כמעט ולא ידענו את שמו — אברהם הוכמן. אינני זוכר נושא שדיברנו עליו פעמים כה רבות בישיבות המערכת, ושסביבו התנהלו במערכת עצמה ויכוחים כה נרגשים וממושכים. נדמה שבמשך למעלה מחודש לא היתה לנו אף ישיבת-מערכת יומית אחת מבלי שהנושא עלה בו. נמסר דו"ח על התקדמות החקירה, דובר על האספקטים הציבוריים, ועל הקו שיש לגנוט אותו. כיום, בדיעבד, נדמה שבגלל הוויכוחים הממושכים האלה הפסדנו סקופ ממדרגה ראשונה. יכולנו לפוצץ את העניין לפני כל שאר כלי-התקשורת, ולפני שנודע על פעולת ועדת בתי-החולים בעניין זה. כל החומר שפורסם לאחר מכן, והרבה יותר מזה, כבר היה בידנו. מדוע היססנו?

סחורה ששונה חיים

קורם כה, בגלל מהות הדברים שייחוסו להוכמן, ולפרופסורים האחרים שטיפלנו בהם. נדמה שאין דברים שפלים ונתעבים יותר מאשר השוק השחור בסחורה ששמה חיים. המיסחר במכאובים, או הספסרות בתיקוה לחייהם-ייריים.

דווקא משום כך, הרגשנו שאסור לפרסם את הדברים, עד שסולק הספק הסביר האחרון, עד שנעשה כל דבר אפשרי כדי לוודא כל פרט ופרט. וכך נשלח הצוות שוב ושוב להוסיף, לברר, לאמת, לאשר. היה עוד שיקול. מזה שנים מתנהלת בארץ הסתה פרועה נגד מיקצוע הרפואה בכלל, ונגד הרופאים בפרט. עסקנים דתיים החליטו להפוך אמונות טפלות חשוכות לסחורה בשוק הפוליטי. המונים מוסתים תקפו רופאים, וקנאים מטורפים שלחו להם מיכתבי-איום בתוספת כדורי אקדחים. בכנסת הושמעו נאומים שתיארו את הרופאים כעדת בני-שטן, אויבי-הציבור. העולם הזה התייצב נגד מערכה זו בכל כוחו. אורי אבנרי היה בכנסת הדובר העיקרי במערכת ההגנה על הרופאים, אף כששרי-הבריאות גימגמו. נקשרים עקי-רוננים הדוקים בין העוסקים ברפואה ובינינו, במאבק משותף למען חברה מתקדמת. והנה באו הגילויים המחפירים על תופעות של התנוונות ובגידה ביעוד האנושי של הרפואה. ידענו שאם נפרסם אותם, אנו עלולים למצוא את עצמנו, בעל כורחנו, במחנה אחד עם אויבי-הרפואה, ולספק להם תחמושת להסתה חדשה. ברור שלא עלה על דעתנו לגנוז את הפירסום בגלל שיקול זה. אבל היינו מודעים לסיכון המיוחד הכרוך בפירסום, ועל כן שקלנו שוב ושוב את גישתנו אליה, את צורת הפירסום ואת הלקחים שיש להסיק.

נוסקנות נורחיקות-לכת

פי התוכנית, היה פירסום הסידרה צריך להתחיל בגיליון זה. הכל הוכן וכוון לכך.

ואו, בעודנו עוסקים עד מעל לראש בהכנת גיליון-החג המוגדל של ראש-השנה (ואני מקווה שהוא חן בעיניך בתוכנו ובגודלו) התפוצצה הפצצה. העיתונות הכללית דיווחה על מסקנות ועדת-האתיקה של בתי-החולים נגד הפרופסור הוכמן. מאותו רגע לא היה עוד טעם בחתייה. החלטנו להתחיל מייד בפירסום הידוע לנו, וכך נכללה הכתבה הראשונה של הסידרה עוד בגיליון ראש-השנה, מבלי להופיע על השער שכבר היה מודפס.

מי שעילעל בגיליון סתם, יכול היה לקבל את הרושם שהכתבה אינה אלא חזרה על הפירסומים בעיתונים. אך רושם זה קיפה קשה את חברי-המערכת שעסקו בנושא. כי הכתבה היתה בלתי-תלויה לגמרי בפירסומים האחרים. היא הכילה חומר אותנטי חדש לגמרי, שנאסף בעבודה קשה. מי שקרא את הדברים, בוודאי התרשם מכך.

אמרתי בהתחלה שהפעם שמחנו דווקא על אובדן הסקופ. אנו מאמינים שההתפזרות הרחבה של החומר, וכניסת המוסדות הרפואיים והממ"ר לכתיים לעניין בשלב מוקדם, יוסיפו ליעילות הגילויים, ימנעו את טישטושם ויכריחו את המוסדות האחראיים להסיק מסקנות מרחיקות-לכת — ולא דווקא לגבי המיקרה המיוחד של הפרופסור הוכמן בלבד. המייתח של להבטיח זאת, אנחנו ממשיכים בפירסום הסיד-כדי

טפט, / ת'סרבל נזרוק לפח ונצמד בתוך זקם, / כשיבוא שלום לארץ את זוארץ לא נקרא, / ונחזק באוטובוס שתי רגליה של זקנה.

את העזוי והקלצ' ואת יוסקה היהיר, / אז נחליף בתוך ביתנו בשטיחים מקיר אל קיר, / כשיבוא שלום לארץ ונגיע לשל' וזה, / בגלויות מחול' נזכר ברמה וערבה. כשיבוא שלום לארץ, כי תדוס בלי קרב בלי אש, / בכבישים נשפך דמנו מי יודע אזלי פי שש, / בשמחה ורננה נלכד כל יער וגנה, / ולפני שנבקש מאלוהינו מת' נה' / נבדוק אם מסוגלים אנו לנהל פה מדינה.

אילן שאולי, רמת-אביב

אית מילחמת

יוסי-הכיפורים

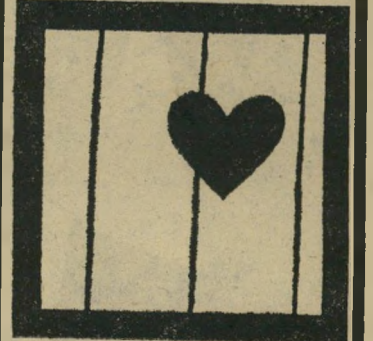
אות מילחמת יוסי-הכיפורים חולק לי חיילי צה"ל.

אני, חייל צה"ל בשירות סדיר, מחזיר בזאת את אות המילחמה!

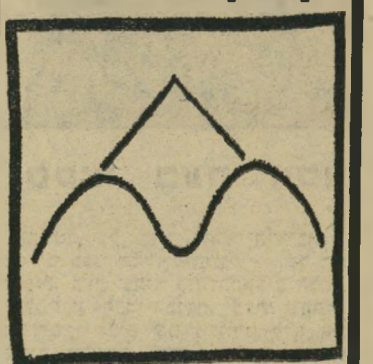
מילחמת יוסי-הכיפורים וכל מילחמה אחרת בתבל, בה אין מנצחים אלא מנוצרים חים בלבד — בנייהאדם אשר משלמים את קרבן המילחמה בנפשם — אינה נראית שא לחלוקת אותות ופירסום למשתתפים בה. אות אותו ישאו בגאווה על "הזכות" שנפלה בחלקם להשתתף במילחמה.

קשקשת 1935

הפעל את דמיונך ונסה למצוא כור תרת מתאימה לציון שלמטה שחס' ביר מה אתה רואה בו. הצעות לכור תרות יש לשלוח לפי הכתובת: ת.ד. 136, תל-אביב, עבור "קשקשת". ההגרת דרות הקלעות ביותר תפורסמה.

קשקשת 1933

● לאחר פרוץ השלום — פנינה רונבלום משתזפת עם חוטיני ליד פירימיה מיצרית.

● ראובן תמרי, ת.ד. 2366, ירושלים בתולה — כפי שהעלה במיכ' חולו צייר צרפתי.

● רני גספר, רח' רישפון 240 ב', נאות-אפקה, תל-אביב

● סמל העיירה מיצפה-דימון: גג על חולות.

● ראובן שמשון, רח' מירון 73, טירת-הכרמל, חיפה

● אשתו של חותי-אנדר-אמון צופה בפירמידה שממול.

● ירחמיה זורקין, ירושלים

● פירמידה מועברת לביתו של משה דיין.

● הדל גזית, הרציון 11, ראשון-לציון בעלי התשובות שתפורסמה יזכו בר כרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב אין תל-אביב, קולנוע המכוניות היחיד בישראל.

לוי היה צורך בחלוקת אות מילחמה. היה חייב אות זה לשמש אות קלון, שכל המסתכל בו יזכור את השלילי שמסמלת המילחמה ואת 2700 החללים העומדים מאחריה. למען יעשה כל שביכולתו כדי למנוע מילחמה נוספת.

למענונים, שרתתי ביחידה מובחרת ו' השתתפתי בקרבות ברמת-הגולן ובמובלעת.

עורך גלואר, ירושלים

תודה

"העולם הזה" 1932, "במדינה — לחוק אין לב", על נכה המילחמה שלקה בהתקף-לב, הסתבך בני-הול עסקיו, מכונית השיקום שלו הוחרמה על-ידי ההוצאה לפועל ומטח-לחמו נכרת.

תודה לכם על הפירסום בעיתונכם הר מכובד, ותבוא על כולכם הברכה החמה. המשיכו לפרסם את אמיתות הדברים

נכה רב עציוני

מה יעודד את אנשי היושר?

הנעשים בארץ. שלהרבה מהציבור במדינה אין להם ידע מעודכן בהם. רק אמת וצדק יעודדו את אנשי היושר. רב עציוני, צפת

יפסקו ההתקפות על יושבי לבנון!

על שוחרריה-שלום בישראל להיאבק נגד ההתקפות על יושבי לבנון — הנמשכות גם אחרי הפסקה ממושכת של מעשי הר' זועה של הטרוריסטים הפלסטינאיים שחדרו מגבול זה.

מסופקני אם סיפוק רגשי-הנקם של האוכלוסייה בארץ, תואיל למערך בהת' חרותו עם הליכוד על אהדת העם, וכמו כן מסופקני, אם למשך זמן רב תישאר מילחמה זעירה זו נגד לבנון, חד-צדדית, ולא תענה בהתקפות דומות על יושבינו.

ברורה גם חוסר התוחלת בהתקפות אלו לבער את הטרוריסטים מעל אדמת לבנון. נדמה לי שלהיפך — קרובי קורבנות הת' קפותינו עלולים להצטרף לאש"ף. בכל אופן, ברור שעל-ידי שפיכת דלק על מדורת המילחמה, אנו מקרבים את פרוץ המילחמה הבאה שתהיה איומה פירכמה ממילחמת יוסי-הכיפורים.

חנה לוי, תל-אביב

השוטרים

הא יותר טובים

קראתי בהתענינות את מאמרם "הסיי' רת מתפרפרת" (העולם הזה 1933) ומסכים עם תכנון פרט לאותו המשפט האומר "להצמיד לכל סייר שוטר או שוטרת" תנועה. הללו עושים מלאכתם נאמנה...

כל מי שנע ברחובות תל-אביב יכול להעיד על כך שבמיקרים הנדירים שבכלל מוצבים שוטרים או שוטרות על-יד צמ' תים, הם נמצאים בשיחה ערה איש עם רעהו ושמים מעט מאד לב לתנועה ומ' מילא לעברייני התנועה.

הנני מציע לכם לבדוק את הבעיה הזו ואני בטוח שיהיה לכם נושא מעניין ל-סידרה נוספת.

יורם אריאל, תל-נגנים

רשימת הזוכים בהגרלה שנערכה בין פותרי

התשבץ הענק

הפרס, זוג כרטיסים לקולנוע, "דרייב-אין" בימי חול, ישלח לזוכים בדואר.

דויד שזינגר, להבות חביבה	שמירה וייס, רמת-גן
מרדכי דן, תל-אביב	דו ראובני, חדרה
רב דנציגר, חולון	דפנה ג'ימור, יפו
עו"ד עמירם חרדף, חיפה	משה גרינברג, תל-אביב
ציפורה כפרי, תל-אביב	דויד רובין, צה"ל
מאירה דנאל, בת-ים	שאול גרוסמן, נתניה
יחיאל בן-עמי, רמת-גן	רפאל שרייבר, תל-אביב
סיגל גרינברג, רמת-גן	יעד בנימיני, רמת-גן
גיאורא פרי, רמת-אביב	יעקב תדמור, תל-אביב
שלמה גור, ירושלים	ד"ר מ. עופר, כפר-סוד
רני שוימר, הרצליה	מאיר חרמון, פתח-תיקווה
יוסי לב, תל-אביב	ראובן דוידוב, חולון
אבישי גרינברג, צה"ל	

אולפן גרג (כריקמא)
פותח ביום ג' 15.10.74
קורס ערב של חודש

ליקצרות

עברית ו/או אנגלית
הצלחה מובטחת! פרטים:
ת"א: גורדון 5, טל. 224532.
חיפה: ב"ס "כמעלה".

השבוע ב"דרייב-אין"
הצגה ראשונה 7.15
הסרט הצבעוני מוסיקלי
"אצבעוני"
הצגה שניה 9.45
"רקיע אדום עם שחר"

טיפות הגשם כרמלה קורן להיטיברט בכור

1.10 תל-אביב, "האוהל" (בית ארלוזורוב)
2.10 תל-אביב, "אוהל שם"
3.10 תל-אביב, "בית החייל"
4.10 כפר-סבא, "עמל"

הפצה ראשית, "עתיד" 31688. המשרד 296351/2

צלם הצמרת

אלבום התמונות שצולמו על ידי חברי הכנסת יוחנן בדר

גוריון לחרות (זכור בוודאי האופן שבו היה מתייחס בגוריון אל בגין, ידידו של בדר ושותף לדיעות ולמיפלגה, כאשר לא היה רוצה לנקוב בשמו של מנחם בגין: "זה שיושב ליד ח"כ בדר").

ארכיונו הפרטי, המונה עשרות אלפי תמונות, של בדר. את סולה בגוריון ובן גוריון עצמו, הנציח מאות פעמים בתמונות אשר ניכרה בהן אהבתו של הצלם למצור למים, וזאת למרות היריבות העזה בן בן

הולדתו קראקוב שבפולין. "היתה לי אז אחת המצלמות הראשונות שהוציאה לייקה לשוק", הוא מספר. "אז הייתי גם מסתתרת הפילם ומגדיל את התמונות במעבדה שהתקנתי בבית".
אולם מילחמת העולם שיימה את הקריירה של הצלם בדר, ומשך שנים רבות, עד לפני עשר שנים, לא אחז כלל במצלמה. בשנת 1964, כשהיה כבר איש ציבור

לשומרי מישמרי הכנסת יש הוראות תמורות ביותר לא לאפשר לצלמים להיכנס עם מצלמותיהם למיזנוני הכנסת, ובוודאי שלא לאולמות הישיבות ואולם המליאה. רק באישור מיוחד מותר לצלמי עיתונות לצלם מיציע העיתונאים.

הטיול השנתי: בדר עם צדוק, ארזי ורימלמ

ידוע. החל הרומן בין בדר למצלמות מתחדש. "אני לא יודע מה פתאום, אבל נעשה לי חשק לחזור לצלם". מאז הפכה המצלמה לבת לווייה שלו לכל פעילות הכנסת, לפעילות ועדת הכספים בה חבר בדר מזה שנים רבות, ולמישלחות הפרלמנטריות הרבות לחו"ל, בהן הוא משתתף.

"יש אנשים שאני אוהב לצלם", מספר בדר. אנשים אלה הם לא בהכרח חברי מפלגתו שלו, חרות, אלא טיפוסים אותם רואה חבר הכנסת, דרך עדשת מצלמתו, באור חיובי. תמונותיהם של סינחס ספיר, משה ברעם וישראל קרגמן, ממלאות את

אולם בפני מצלמתו של צלם אחד, שומרי מישמרי הכנסת יכולים לעמוד. זהו אחד מחברי הכנסת הוותיקים ביותר, אחד מאחרוני הפרלמנטרים האמיתיים. ד"ר יוחנן בדר.

המצלמה המלווה את בדר לכל ישיבה, לכל כינוס, לכל טיול בארץ ולכל אתר, חולה כבר לעורר תשומת לב מיוחדת בין באי הבית. הבוקות הפלש' שלו, הדחיפות שהוא דוחף את גדולי המדינה, כדי לתפוס עמדת צילום נוחה, הפכו כבר לחלק בלתי נפרד מההווי של הכנסת וועדותיה. בדר החל לצלם עוד כשהיה בן 9, בעיר

היריב הידיד: פינחס ספיר בעת ויכוח

גיחותיו של בדר לחזרייה שיבות — הנעולים בפני קהל ועיתונות — של ועדת הכספים, בעת שהיא דנה בתקציב הבטחון, או למיזנון חברי הכנסת, בעת שהח"כים הנכבדים יושבים שם גינוחים ללא אימת הציבור והדאגה לרושם הטוב, מתבטאת יפה בתמונותיו האוטנטיות של בדר. יש אף חברי הכנסת המנצלים את כישרון הצילום של עמיתם. ח"כ עדיאל ("עדי") אמוראי, איש אחדות העבודה, שי צולם פעם על ידי בדר במיזנון, ביקש מברדר לצלם אותו עוד פעמים רבות, כדי שיוכל להשתמש בתמונות. "לקחתי אותו לחדר שלי בכנסת, עשינו מהחדר ממש סטודיו וצילמתי אותו", מספר בדר.

בדר בן 75, מתרוצץ כשעל כתפיו מצלמות לעייפה, כשרעמתו חלבנה מתנווה ספת ברות, בכל אירוע ציבורי אליו הוא מוזמן. בין אם זה חנוכה משכן הכנסת, מצעד יום העצמאות, או קבלת פנים חגיגי גית אצל נשיא המדינה.

אומר חבר הכנסת ותיק על צילומיו של בדר: "היסטוריון שיחקור פעם את המדיניות הישראלית, יוכל להשתמש בתמונות של בדר, כדי לקבוע מי מהמדינאים הישראליים היה חיובי ומי לא. למרות דיעותיו הפוליטיות של בדר, הרי מצלמתו היא אובייקטיבית, ויריבים גם ידידים מופיי עים בתמונותיו בדמותם האמיתית".

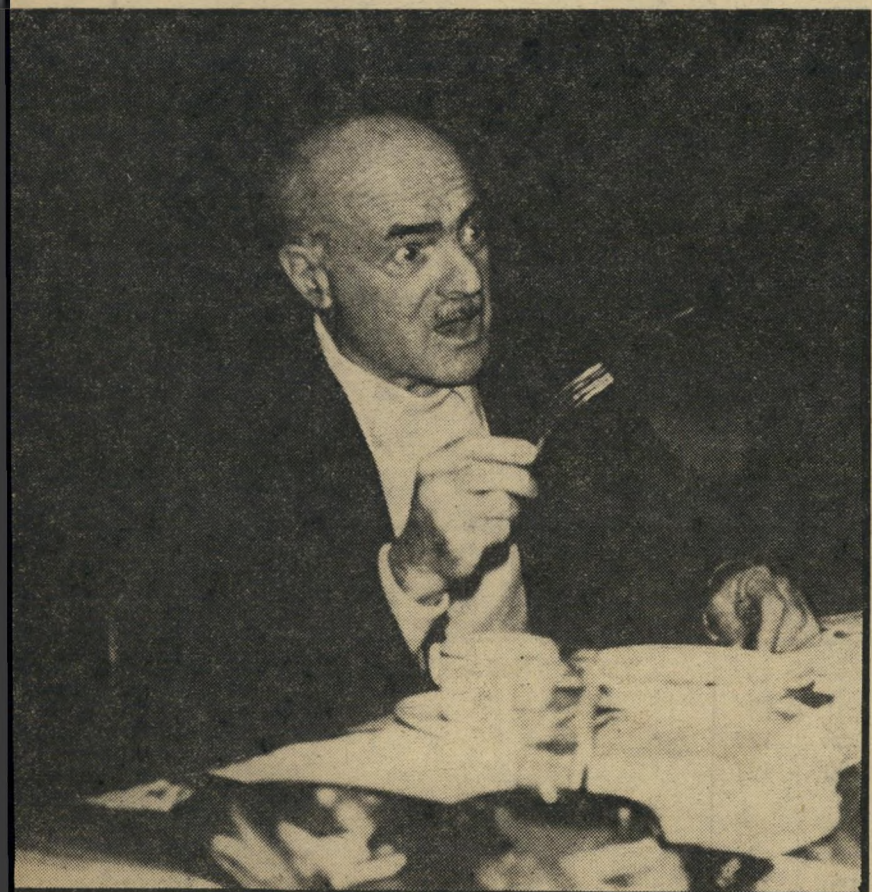
המישלחת העליזה בשלג: קרגמן, סרדינס, ברעם, בדר וצימרמן

פולה בן-גוריון יוצאת מבניין הכנסת הישן

יעקב שמשון שפירא במיצעד יום העצמאות בן-גוריון מתווכח ברחוב, לידו סורקיס

יגאל אלון מקיים ישיבה עם עוזריו במיזנון יצחק בן-אהרון מתווכח בעזרת מזלג שלוף

תמרורים

מונה . לתפקיד מנכ"ל מכון היצוא הישראלי, במקומו של אברהם דר שמילא את התפקיד במשך שלוש שנים ופרש עתה לעסקים פרטיים, ד"ר גדעון נאור (45), שהיה ממייסדי קבוצת גבים בנגב, שימש בין 1955-1958 כראש המועצה האזורית שער הנגב ומ-1958, במשך שמונה שנים, ראש המועצה המקומית קריית גת. רכש בארצות-הברית השכלה אקדמית במינהל ציבורי והיה לאחרונה מרצה בחוג למדעי המדינה באוניברסיטה העברית, מישנה למנכ"ל משרד-העבודה וסגן מנכ"ל חברת שיכון עובדים.

מונה . לתפקיד הממונה הראשי על יחסי-עבודה במשרד-העבודה, עו"ד נחמן אור (43), מוסמך הפקולטה למישפטים של האוניברסיטה העברית, עובד מ-1959 במשרד-העבודה, תחילה כממונה אזורי על יחסי עבודה בירושלים ומה שלוש שנים כסגן הממונה הראשי על יחסי עבודה.

מונה . לראש היחידה לספורט וחינוך גופני באוניברסיטת תל-אביב, במקומו של אלי קושניר שהיה ממקימי היחידה, אריה רוזנצוויג (33), לשעבר מורה בבית-הספר שבח, היה המנכ"ל של המכביה האחרונה.

מונה . לתפקיד שגריר הרפובליקה הפדרלית הגרמנית בישראל, במקומו של יאסקו פון פוטקאמר שנתמנה לשגריר גרמניה בבלגראד, פר פישר, ששירת במשך שנים כפקיד בכיר במשרד-החוץ המערב-גרמני בתקופת כהונתו של וילי בראנד.

נבחר . ליו"ר איגוד המפרסמים בישראל, מנהל חברת תדיראן שיווק ושיירות רותם בנימין גאון, אחיו של הזמר שחקן יהורם גאון. באותו מעמד נבחר מיכאל שטראוס, סמנכ"ל מחלבות נהריה שטראוס, לסגן היו"ר ולגיובר האיגוד נבחר חבר הנהלת הבנק הבינלאומי הראשון, שמעון שפירא.

נבחר . במיכרז פנימי, לתפקיד הנהגס הראשי של משרד המיסחר והתעשייה, מרדכי אביאור, מעובדיו הבכירים של המישרד, היה סגן המנהגס הראשי, מנהל אגף החשמל והאלקטרוניקה ומנהל רשות ההשקעות באירופה.

נחג . יום-הולדתו ה-68 של ברוניסלב רב לוי, הממשיך לפעול בשטח העיתונות הפריודית בישראל ובחול.

דוין

זכתה . בי לוס-אנג'לס, במישר פט שניהלה בגד מי שהיה בעבר פרקליטה ויועצה לענייני השקעות ג'רום רוזנטל, הכוכבת האמריקאית המנוחשת דוריס דיי (50), שהגשיה לפני חמש שנים תביעה בגד הפרקליט, אחרי שגילתה תה איוסדרים בהשקעות שעשה בכספה. השופט פסק שעל הניתבע לשלם לשתי קבית 22 מיליון דולר.

נפטרה . בניוירק, מסרטן, בגיל 53, הסופרת האמריקאית ז'אקלין סוואן, שהרומנים שלה עמק הבובות, ומכונת האהבה זכו להצלחה עולמית.

נפטרה . בלונדון, בגיל 68, מי שהיה בזמנו מנכ"ל משרד-הבריאות ד"ר שמו"ע בטיש, שעבד במשרד-הבריאות בשנים 1953-1959 ומ-1960 היה מנהל האגף לתיאום והערכה באירגון הבריאות העולמי בז'נבה ויועץ למנהל הכללי של האירגון, נסע לפני כשנה ללונדון כדי להיות תחת השגחתו של מומחה למחלות לב.

נפטרה . בצרפת, המחזאי מרסל אשאר, מחשובי המחזאים בצרפת שמחזותיו הומחזו במרבית הארצות בעולם, חיבר בין השאר את האידיוטית.

כשתבוא לעבוד בנמל אילת...

לנמל אילת דרושנים עובדים עד גיל 32 אחרי שירות צבאי ובעלי כושר גופני מעולה למקצוע הסווארות. נמל אילת מציע לך: א. עבודה קבועה ומסודרת במפעל דינמי עם סיכויי קידום בעתיד א. בתקופת הנסיון מגורים בבית נמל (מלון) עם ארוחות, תמורת תשלום מינימלי א. בשנה הראשונה זכות של 8 טיסות לתל-אביב וחזרה, על חשבון הנמל א. עזרה כספית ברכישת דירה בתוספת הלוואה ל-10 שנים א. ניש צורך לחמתין בתור לקבלת דירה באמצעות חברת עמידר באילת). חנחה במס הכנסה ומס אחיד. למחזורי נסיון בעבודת נמלים, תינתן הכשרה מתאימה וחזרחה בנמל אילת. המעוניינים לעבד בנמל אילת ולחשתקע בעיר, ימו למשרד הראשי רשנת הנמלים, בית מעא דרך פתח. תחנה 74, תל-אביב, קומה 11, חדר 1121 בכל יום שיש, בין השעות 9.00-12.00 וימאו עמם תעודת זהות ופנקס מלאיסן ניתן גם לפנות בכתב למדור כח אדם, נמל אילת, ת.ד. 37, אילת.

אילת הקסומה קוראת לך!

תעריפון המנויים של החל מ-1.7.1974

העולם הזה

לשנה בלירות

מחיר העיתון משלוח	מחיר העיתון משלוח	מחיר העיתון משלוח	מחיר העיתון משלוח
127 + 13 = 140	127 + 24 = 151	127 + 54 = 181	127 + 38 = 165
72 = 7 + 65	78 = 13 + 65	93 = 28 + 65	85 = 20 + 65
		111 = 46 + 65	
		105 = 40 + 65	118 = 53 + 65
		126 = 61 + 65	146 = 81 + 65
		143 = 78 + 65	
		207 = 80 + 127	232 = 105 + 127
		247 = 120 + 127	287 = 160 + 127
		282 = 155 + 127	

דמי המנוי בארץ
לכל ארצות תבל בדואר רגיל

דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר

- לכל ארצות אירופה ואיראן
- לקפריסין
- לארה"ב ולקנדה
- לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, קניה, ניגריה, חוף השנהב, תאילנד
- למקסיקו ופנמה
- לדרום אפריקה, זמביה ורודזיה
- ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו ויפאן
- לאוסטרליה וניו-זילנד

WELLA
25
שנה
בישראל

מזל טוב

הרביעיה ללא מתחרים זה 25 שנה

נאופון : שמפו לחפיפת שיער, לכל המשפחה
לייפטקס-בלזם : לטיפוח והבראת השיער
קולסטון : צבע לשיער בכל הגוונים
וולה-פלקס : ספריי עיצוב לשיער

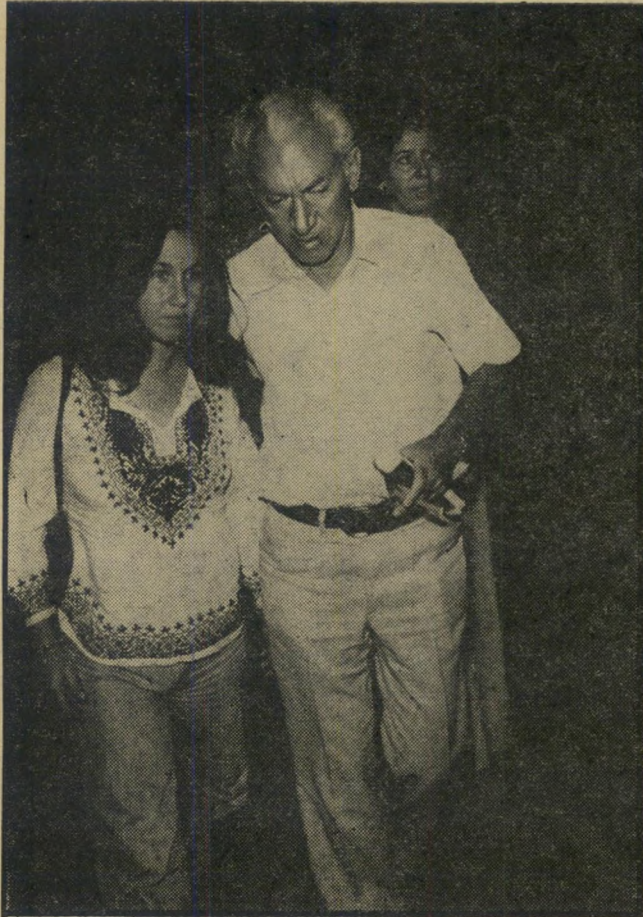

שיער יפה זה לא מקרה - עם וולה!

WELLA

גם אם תזכה, אל תתן לשחל יד, אמר אלמוגי לאגמי

אנושים

שרהמישפטים-הודות, היים צדוק, מתכנן עתה את מתכונן לעבור לגור בבירה יחד עם מישפחתו, משכונת הווילות אפקה שבחל-אביב. השר אינו מתערב בתיכנון הדירה, אולם נתן למתכנניה הוראה שכל ה-אבזורים וחלקי-הריהוט, חיי-בים להיות מתוצרת הארץ.

דו"ח הוועדה לביקורת המדינה, על נושא ההוצאות בשכר של פקדי ממשלה בר-הול, אשר התייחס בעיקר, מבלי לנקוב בשם, להוצאות-בשכר שנתן ראש-הממשלה יצחק רבין, בעת היותו שגריר ישראל בארה"ב. פורסם יום אחד מאוחר יותר, על-פי בקשתו האישית של רבין. רבין פנה אל יושב-ראש הוועדה ל-ביקורת המדינה, ח"כ ד"ר י"י הני ברר, וביקש ממנו לקרוא את הדו"ח, לפני פירסומו. למרות שבדרך היה יום הדו"ח ומי-מיפלטת האופוזיציה, הוא הסכים למסור את הדו"ח לראש-הממשלה לעיין בו ולדחות את פירסומו ביום אחד.

אחד הדברים הראשונים שעשתה הנהלת חברת צ"מ, עוד לפני כניסתו לעבודה של יושב-ראש מועצת-המנהלים הר-חדש שלה, רב-אלוף דוד ("דדו") אלעזר, היה לתת לו מכונית ציטוראן די.אס. מפרי ארת, אשר שירתה את מנהל צ"מ המנוח משה קשתי. דדו החליט שאין הוא רוצה לנסוע במכונית כה מפוארת ומקרת-עיניים, וביקש מהחבר-רה להחליף אותה במכונית סר-לית יותר אם כי עד שיער-כו החליטין, הוא מוסיף לנחוג במכונית-הפאר.

שני מיתחרים על תפ-קיד מוכרי מיפלטת העבודה ב-מחוז חיפה, ח"כ משה שחל ואורי אגמי, הודיעו (כל אחד מהם) לפני הבחירות, בהן ניצח אגמי ברוב זעום: "אם אני אפסיד, אגש אל יריבי ואלחץ את ידו". לאחר שגודעו תוצאות הבחירות, ביקש שחל לגשת אל אגמי כדי ללחוץ את ידו ולברכו, אולם ידידים מנעו זאת ממנו, לאחר ששמעו את ראש עיריית חיפה, יוסף אל-מוג'י, אומר לאגמי, דקות אח-

ברלב לפני ואחרי

זוהר, ביקר בסרט "מגרש השדים", והשפעת הסרט ניכרת היטב על פניו. בתמונה מימין נראים ברלב ובתו כשהם נכנסים לאולם

הקולנוע, ואילו בתמונה משמאל, נראה המתח על פניהם, כשהם מחליפים חוויות מהסרט. נהגו של ברלב, חיים ("בונציק") בונג, שצפה אף הוא בסרט עם הבוס שלו, סירב אחר-כך לנהוג, באומרו: "אני לא מסוגל לנהוג" השר ובתו היו חייבים לחכות עד שירגע.

למישפט, הנושא כולו הוא טוב-יודיעה.

דו"ח לפני שהתפרסמו תוצאות הבחירות: "גם אם תזכה, אל תתן לשחל יד."

מנהל מוזיאון ישראל, השרוי עתה בקשיים כספיים, דניאל ("דני") גלמנד, היה אבי הרעיון לערוך פטורי קי-מוצים במוזיאון. בפגישה ש-היתה לגלמנד עם ועד העובד-דים, המתנגד לפטורין, הסכים הוועד לפטורין במידה שיחלו קודם כל לפטר את צוות המז-כירות המנופה, המשרת את עילה לצינור הבדיחה היתה רים במוזיאון. גלמנד התנגד,

הנהלת הרדיו צינורה את אחת הבדיחות של מני פאר, בתוכניתו ממני מני, ש-הוקלטה בשבוע שעבר. באותה תוכנית ערך מני חידון, ושאל: "מה זה קטן, שער ואם לא נוקטים נגדו אמצעי-מניעה, יש התפוצצות אוכלוסין?" התשובה: "הארכיבישוף קאפוצי". עילה לצינור הבדיחה היתה שמאחר שקאפוצי עומד עתה

כמובן, והוועד ממשיך בהתנגד-ותו לפטורין.

בפני מצב לא-נעים עז-מד סמנכ"ל חדראן וראש מח-לקת-המכירות של המפעל, הר-המנהל אברהם לשם. לי-שם נענה לבקשת אשתו, הר-אדריכלית ציונה לשם, לי-אפשר לידידה משותפת שלהם לערוך מסיבה בביתם, הבית-המיוחד הבנוי מכיפות עגולות, בהרצליה-פיתוח. המסיבה כה-הצליחה, עד שאמו מוצפים בני-הזוג בבקשות של ידידים אחרים לאפשר גם להם עריכת-מסיבות בביתם.

מפיקת התוכנית הפופו-לארית גבר ואשה בגיל צעיר, אתי פולאק, הזמינה לתוכ-נית, העומדת להיות משודרת ביום החמישי השבוע, אשה בת-42, גרושה, אם לשני ילדים העוסקת בהוראת מדעי הטבע. בתוכנית גבר ואשה, מחפשת המראיינית חתן מבין המטלפ-נים הרבים לתחנה בעת התוכ-נית. אולם אתי, היודעת כי ב-שעות בהן משודרת התוכנית בשידור חי, בין חצות לשלוש לפנות-בוקר, האונת הגילאים המבוגרים יותר היא אפסית, ביקשה ממפקד התחנה, מרדכי ("מוטקה") נאור לפרסם מו-דעה בעיתונים, אשר תקרא ל-חתנים פוטנציאליים בגיל 42 ומעלה להאזין לתוכנית. את המודעה התכוונה אתי לפרסם במדורי השידורים בעיתונים, אולם נאור דחה את בקשתה, מחוסר תקציב.

המנהל יורם לייבו-ביי, בעלה של השחקנית רבקה מיכאלי, ידוע בתא-וותר הרבה לגלילות. יורם מסו-גל לחסל מנות רבות של גלידה

ביום. כדי להפוך את תחביב-אכילת הגלידה לעסק מכניס, פתח יורם ברמתי-אביב קיוסק לגלידה, בו הוא מוכר בעצמו ויכול לאכול חניג.

מסיבה מיוחדת-במנה ערכו ידידים לקריין-הטלוויזיה אורי פירסמ. אורי, אשר נכנס בשבוע שעבר לניתוח דיסקוס בבית-החולים הדסה בר-ירושלים, הוזמן על-ידי חברים למועדון-לילה ירושלמי, למסי-בת-אבל, הידידים ורעייתו של אורי, רננה, אחותה של קריי-נית-הטלוויזיה דלילה מזור-לוין, דנו עם אורי בכובד-ראש על צורת המצבה שהיה רוצה בה, אם חס-יחלילה ית-גבר עליו הדיסקוס בבית-החור-לים. אורי הודיע כי הוא מבקש מצבה עם ברגים, כדי שאם יימאס עליו בעומק ד' אמות באדמה, יוכל לברג אותם ול-צאת החוצה.

איש תאבזורים של חי-טלוויזיה יהודה ביטון, נכנס בשבוע שעבר לחנות במאה שערים בירושלים בליוויית כ-מה מעובדי המחלקה הדתית בטלוויזיה, כדי לרכוש קישו-רים לסוכה. לתוכנית אותה הם עומדים להכין לקראת החג. הר-מוכר, יהודי דתי מזוקן ובעל-פיאות, הראה לביטון אחת מ-ה"שנות טובות" אותן הוא מו-כר, וסיפר לו כי ברכת שנה טובה זו הופיעה יום קודם-לכן בתוכנית ניקוי ראש. לפליאתו של ביטון, על כך שיהודי דתי צופה בתוכנית ניקוי ראש, השיב המוכר: "אני מסתכל ב-כל תוכנית. הצרה של ניקוי ראש היא שהם לא תוקפים מספיק את המפדל".

הסגנית הראשונה של מלכת המים ונסיכת ים-סוף, בת עירית-הפיתוח ירוחם, חוגגת את ניצחונה במסיבה שנערכה לכבודה על-ידי בני-מישפחתה, בירוחם. בני-מישפחתה של לאה והעירייה כולה, גאים בזכייתה של בתם, ובטוחים כי תגיע רחוק בעולם הזהר.

לאה שוקי

אנריקו מסיאס

הזמר הצפון-אפריקאי הפופולארי, שהגיע בימים אלה לארץ, וזה ל- הפתעה נעימה כאשר הזדמן למיסעדה התל-אביבית, "ההבדל ה- קטן", כדי לאכול קוסקוס. מי שהגיש לו את הקוסקוס היה דודנו כריסטיאן (מימין), שהוא בעל המיסעדה. למרות הפגישה הנרגשת בין השניים, נאלץ היה כריסטיאן לבקש את סליחתו של דודנו, ולשרת את האורחים האחרים שישבו באותה עת במיסעדה, ואשר גילו חוסר-סבלנות בגלל הטיפול המיוחד שקיבל אנריקו מסיאס.

אורחיהם של דני קורן ושאול (בובי) שירי, מי שהיה הכתב הפרלמנטרי של הצופה, השהה עתה בלונדון כשליח הסוכנות.

עדיכמה מסוכן להיות אורח הגון ולהתלונן במישר טרה, חש על בשרו הסופר וה- עיתונאי שכתאי טבת, ש- הגיש לפני שנתיים תלונה נגד נהג שחסם את רכבו בכביש. בעיקבות התלונה חקרה המי- טרה גם את הצד השני, הגישה כתביאישום גם נגד טבת ה- מתלונן (העולם הזה 1934). מאז הוומן טבת לבית-המשפט כבר כשמונה פעמים, ובכל פעם ניד- הו מועד המישפט. בעיקבות פרשה זו החליט טבת לא להת- לונן במישטה עוד לעולם.

העיתון היחיד שתהיה לו כתבת מדורגים קבועה בארצות-הברית יהיה דווקא עי- תון ההסתדרות דבר. אחת מכת- בות-הגנשים של עיתון זה, נא- זה אייזן, הצטרפה לבעלה שנסע ללימודים בארצות-הבר- רית, והגישה את התפטרותה לעיתון. היא נקראה אל עורכת דבר חנה זמר, אשר ביקשה ממנה לא להתפטר, אלא לשמש ככתבת מדורגים של העי- תון בארצות-הברית.

לשרי-האוצר יהושע רבינוביץ' ברור בהחלט מ- דוע מופיע פרופסור אלברט איינשטיין על השטח בן חמש הלירות. הסביר השבוע רבינו- ביץ' לידידים: "רק איינשטיין יכול אולי לדעת מה אפשר היום לעשות עם חמש לירות."

מנכ"ל משרד-הקליטה, מנחם שרמן, היה אורח מ- עצה עיריית אשדוד, ודן ע- המועצה בבעיות הגרעינים ב- עיר. אחד מחברי מועצת-העיר, יצחק ברטון, אשר אשתו תמר היא ממוצא גרמני, סיכם את הדיון על הגרעינים באמרו לשומן: "לאור ניסיוני עם ה- גרעינים, אצלם דמוקרטיה זה חוסר חוק והתפרקות."

לירות עבור הגנה כשנה אל הוכמן על כך, השיב לאיש: "וולי לא מגיע כסף שאני נוהג?"

כשנשאל יו"ר הנהלת הסוכנות, מי שהיה שרי-האוצר ח"כ פינחס ספיר, איך היה סים שלו עם משרד-הקליטה, לא יכול להסתיר את סלידתו משרד-הקליטה שלמה ריון (מפ"ם), ואמר: "אני מעדיף שלא להטריח את השר הנכבד בדברים הקטנים והלא-חשובים שבהם אני עוסק, או אני פונה ישר למנהל המישרד."

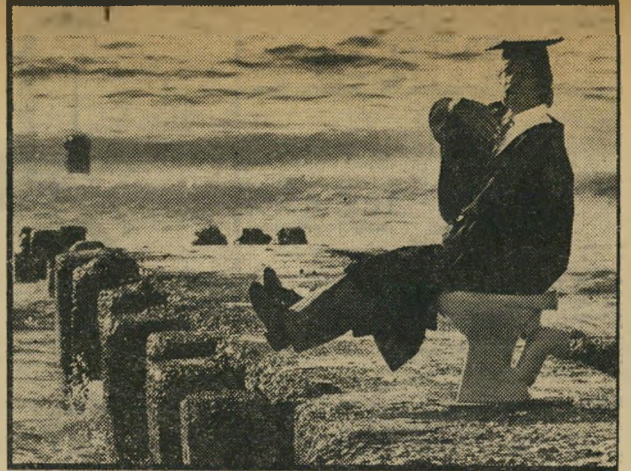
כשנשאל פינחס ספיר בתוכנית בירה ומצב רוח, על- ידי המראיין יעקב ("יענקל- ליה") אגמון, כיצד הגיע ל- מיספר של מיליון עולים, ש- ספיר טען כי אנו מסוגלים לק- לוט, הסביר ספיר: "אני לא התכוונתי שיבואו מיליון עולים. אני אמרתי כי אנחנו, העם ה- יושב בציון, צריכים כוחות נפ- שיים בשביל מיליון עולים."

תוכנית קודמת של בירה ומצב רוח עוררה סערה דווקא בקרב הרופאים בבתי- החולים לחולי-נפש ברחבי ה- ארץ. אל רשות השידור ואל אגמון עצמו, הגיעו עשרות מכתבים, בעקבות שידור ה- קראוס. באותה תוכנית, סי- פר קראוס על בית-חולים לחו- ליינפש בו שהה, כשהוא לועג לרופאים ולמוסד כולו. הרופ- אים הנכבדים טענו בפני רשות השידור כי תוכנית מסוג זה מחבלות בטיפול הנאמן שהם מעניקים לחולים שלהם. המ- גלים כלפי הרופאים חוסרי-ח- מאז שידור התוכנית.

היחסים המעורערים בין מנהיג חרות מנחם בגין, לבין ח"כ ממפלגתו עוזי יו- רם ארידור, הם פרשה עוד מתקופת הקרע עם עזר וייצ- לון. אולם בשבוע שעבר ה- ברר לפתע לארידור, כי בגין החריף את היחסים. ארידור, שפגש את בגין במצודת זאב, בירר אותו לשלום. אולם בגין התעלם ממנו ולא השיב. ארי- דור שחשב כי בגין לא שמע, דלק אחריו וביכרו בשנית ל- שלום. אולם גם אז לא ענה בגין, וארידור חדל מגיסיונותיו לברך את מנהיגו.

עובדיה חזי מי שנודע בשם רס"ר חזי (באמצע) שחיה עד לפרישתו מצה"ל רס"ר הטריונים, היה אורח-הכבוד בפתיחת תערוכת-ציורית-חפ" מאתיופיה, שנע- רה בגלריה "עשר אצעות" השייכת לרות חנ" (מימין), אשתו של הפזמונאי חיים חפר. אורח-כבוד נוסף היה שרי-האוצר יהושע רבינוביץ' (משמאל). חזי ידוע במלחמתו העקשנית למען הפאלא- שים, היחודים מאתיופיה, ערך כבר מיספר מסעות לגילוי פאלא- שים באתיופיה, הוא עומד לצאת לשם שוב בימים הקרובים.

זאב רווח הוא השחקן היחיד בהצגה הסאטירית "אסיר 00" המועלית עתה בתל-אביב. רווח, המשחק בהצגה שהיא במקורה ברזילאית בתפקיד עורדי-ין צעיר, עומד משך שעתיים לבדו על הבמה, באחד התפקידים הקשים שלו. אולם רווח מתנחם: "הביקורת תהיה מוכרחה לכתוב שאני השחקן הכי טוב בהצגה. הפעם זה לא יעזור להם."

עיקבות בחירתו של מועמדו, אורי אגמון, לתפקיד מזכיר מחוז מיפלגת העבודה בחיפה, עד שבמסיבה שנערכה לאחר הבחירה השתכר אלמוגי, ה- נדנד מצד אל צד ולא חדל ל- עוק בפני כל מי שהיה מוכן לשמוע: "אני עכשיו דיקטטור של 55 אחוז". כידוע, זכה אגמי ברוב של 55 אחוזים על-פני יריבו ח"כ משה שחל. למח- רת בבוקר טילפנו מלישכתו של אלמוגי אל כל באי המסי- בה, וראש-העיריה התנצל אי- שית על התנהגותו באותו ערב.

רק עתה, לאחר שהת- פוצצה פרשת פרופסור אבר- הם ארנסט הוכמן, נזכרו כמה מידידי הרופאים בצורה בה היה נוהג הוכמן לבקש שכר עבור ביקורייבית. כש- היה הוכמן מוזמן לביקור-בית בתל-אביב, היה מבקש תשלום בן מאות לירות עבור הביקור, וכן סכום נוסף של 200 לירות "עבור הנהג שהסיע אותי". פעם אחת הוא לווה על-ידי אחד החולים שלו החוצה, וה- פצינט ראה כי הוכמן נכנס למכוניתו ונוהג בעצמו, למרות שדקות אחדות קודם-לכן גבה

עובדי משרד-התיירות היו עדים בשבוע שעבר להת- פרצות השר שלהם, משה קול, על מנכ"ל המישרד חניך גיבתון, למרות גיבתון לא נכח במקום כלל. קול חיפש משך ימים מיספר את גיבתון, שלא הגיע לעבודה, ומזכירותו של גיבתון לא יכלו לאמר לשר היכן המנכ"ל שלו. בייאושו ביקש קול ממזכירתו לטלפן

ניקולה פרויד

היא לי רק הנינה של זיגמונד פרויד הידוע, אלא גם בת של אבא ידוע מאוד בלונדון, חבר הפרלמנט הבריטי מהסיעה ה- ליברלית, קלמנט פרויד. למי- רות שאביה, המכהן בנוסף ל- תפקידו כחבר-פרלמנט גם כ- מנהל מועדון "פלייבוי" בלונ- דון, הוא כעס מאוד כאשר גי- לה את תמונות-העירום של בתו בירחון-עירום נפוץ ביותר.

לביתו של גיבתון, ורק אז נודע לו, מפי אשתו של המנכ"ל, כי גיבתון יצא לשיט-חופים על אנייה, מבלי שטרח כלל להודיע לשר או למישהו אחר במישרד. כאשר נודע הדבר ל- קול, הוא התפרץ וצעק: "תמ- צאו לי את השמוק הזה בטל- סון. אפילו אם הוא בלבים עכשיו."

ראש עיריית חיפה יו" סף אגמון, שמח כליכך ב-

במדינה

העם

לא תרצח!

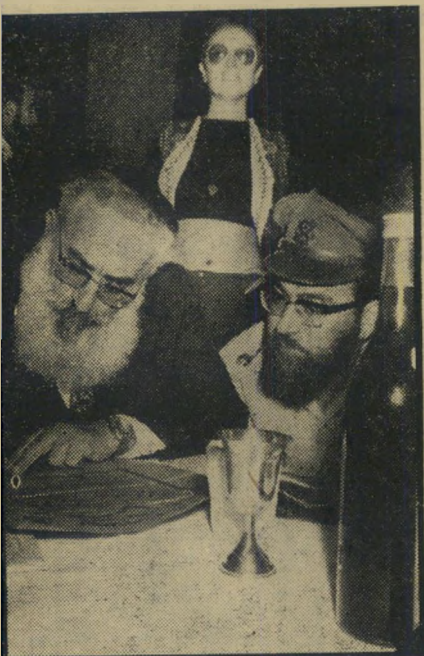
פסקי-הדין של הרב הצבאי הראשי דצה"ל האלוף מרדכי פירון: אסור להרוג אזרחים!

„מה ששואה אחד מקלקל — לא יתקנו עשרה חכמים.“ אומר הפיתגום.

בשבוע שעבר גויסו חמיימה-הלכה של צה"ל כדי לתקן את שקילקול השוטה התורן.

היה זה הרב הצבאי הראשי של פיקוד המרכז, סגן-אלוף אברהם אבידן (זמל), שהעמיד לפני חמישה חודשים את צה"ל במצב מביך. זמל הצליח לקבל מעיריית ירושלים מענק לשם הדפסת חוברת, שי הוצאה עליידי הרבנות הצבאית של מפקד קצת פיקוד-המרכז. החוברת התמימה, שי נשאה את הכותרת בעיקבות מילחמת יום הכיפורים — פרקי הגות, הלכה ומחקר, נראתה כה חסרת-עניין, עד שאף אחד לא טרח לבדוק את מה שנכתב בה קודם שהתפרסמה.

רק כאשר הופצה החוברת ברבים, חולקה למישפחות השכולות של חיילי פיקוד-

רביצבאי זמל.
השוטה התורן

המרכז שנפלו במלחמה, הסתבר כי היא משולה להבית של חומר-נפץ. העלולה לגרום פיצוץ שירעיש את העולם.

החוברת כללה כתב-פולסטר גיועני מרדכי, שהסתתר מאחורי הכותרת: „טוהר-הנשק לאור ההלכה.“ את המאמר כתב הרב זמל עצמו, עורך החוברת. ונאמר בו — לא סחוט ולא יותר — כי מיצוה על חיילי צה"ל להרוג אזרחים של האוייב בימי מלחמה.

הדברים פורסמו אומנם במסגרת של מחקר הלכתי, שהתיימר לפסוק מה דעת ההלכה היהודית בנושא טוהר הנשק. אבל כיוון שהדברים פורסמו בחוברת רישמית של צה"ל, ניתן היה לראות בבחינת „כזה ראה וקדש“.

בעייה מופשטת. וכה אמר הרב זמל, בין השאר, במחקר ההלכתי המוצע שלו:

● כאשר כוחותינו נתקלים באזרחים במלחמה או במידה או בפשיטה, כל עוד אין הערכה ודאית שאין בכוחם של אותם אזרחים לגרום נזק לכוחותינו, מותר ואף חייבים על פי ההלכה להורגם.

● אין, בכל מיקרה, לתת אימון בערבי, (המשך בעמוד 19)

• ליד הרב הראשי שלמה גורן.

טוטו

השבוע פתיחת משחקי הליגה הלאומית וליגות א'

* * *

מינימום הפרס הראשון

350.000 ₪

(כולל העברה)

* * *

מינימום כלל הפרסים

500.000 ₪

(כולל העברה)

יום המישי — המועד האחרון למסירת המספדים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

כלבים

וחיות-שעשועים

כלבים בעלי תעודות-יוחסין וכל סוגי כלבים וגורים ברי-אים, חתולי-בית וחתולתולים, טיפול וטרינרי יומיומי, פנ-סיון לכלבים וחתולים, אמב-טיות נגד טפילים.

אגודת צער-בעלי-חיים, תל-אביב, רח' שלמה 30, יפו. טל. 03-827621.

חשבוע 1935

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפורה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור וחיסור כפל וחילוק יש למצוא איזו סיפורה מציין כל סמל של ריבוע.

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \square & \square \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \square & \square \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \square & \square & \square & \square \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \square & \square \\ \hline \end{array} \times \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \square & \square \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \square & \square & \square & \square \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \square & \square \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \square & \square \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \square & \square & \square & \square \\ \hline \end{array}$$

מהחופש חזרת

את סרטיך סדרת, עתה הגיע הזמן ליהנות מסרטיך בעזרת מקרון משוכלל מ„פוטו ברנר“

* לחגים קנה פלש והנצח את ימי חגיך ומשמחתך.

* צילומי פספורט — בן-רגע!

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלוצים 30

תיאטרון סולן מיקי פלד

מסטיבל הזמר החסידי

תל-אביב:

„היכל התרבות“ בחג הסוכות
יום ד' 2.10, יום ה' 3.10, מוצ"ש 5.10 ב" 8.30

ירושלים:

„בניני האומה“ הערב 1.10 ב" 8.45

כרטיסים: תל-אביב יוקי ובמשרדים, ירושלים „כהנא“, „בן-נעים“.

שיפוט ודרוג הלחנים ע"י הקהל בכל המופעים!

בשעת מיון הקולות תוגש תוכנית אמנותית עשירה.

נתיבי אויר לישראל

תטיס את משתתפי הפסטיבל החסידי היוצא למסע הופעות ברחבי ארצות-הברית וקנדה.

משרדי ההפקה: תל-אביב, בלוד 24, מפיק: נחום בייטל

בדום בלקין

מציון יצאה תורה, יצאה מבלי לומר

שלום, ובמקומה בא מוסר האסקימוסים

רפואה מתחת לעוללן

יכול לעבור ניתוח. אבל כל אורת יודע שאם יתחב כמה לירות לידיו של רופא קופת-חולים, באמתלה של ביר קור פרטי, יוכה בטיפול טוב יותר, לרפוי מהיר יותר, ומכיוון שאין מישפחה נורמלית מפקירה את יקיריה לייסורים ולמוות מבלי לעשות את כל האפשר למענו, פירוש הדבר שגם בישראל יכולה מחלה לגזור על מישה פחה הרס כלכלי.

זוהי הדיסציפלינציה של הרפואה. אפי שר גם לומר: הקאניבאליזציה.

ש אימרים שוהי אמריקניזציה. נטישת הדגם הישראלי המקורי, התרחקות מן הדגם הבריטי המפואר, ואימוץ הדגם האמריקאי.

אבל אין זה נכון. הדגם שנוצר לאחרונה בישראל נחות ומכוער לאין שיעור מזה שאיפשר לילדי האמי ריקאי לבנות ארמון על גידוליהם של חוליו.

באמריקה אין צביעות. הכוחות הנוחמים שם כסוציאליזציה של הרפואה קוראים ליד בשמו. מי שקונה טיפול רפואי, משלם בעדו.

אצלנו, משלמים אנשיהצמרת עבור טיפול רפואי — אם בכסף, אם בפרוטקציה. אבל השירות הרפואי מוגש להם, במידה רבה מאד, על חשבון הציבור כולו.

נרמזה שזהו העוול הכפול. זה שאין למי ענה ממנו: החברה כולה משלמת עבור בתי החולים, חדריה הניתוח והמכשירים שבהם זוכים בעדי המעמד המיוחס כטיפול מיוחד.

אין בארץ בתיחולים פרטיים, בעלי ציוד רפואי משוכלל, שניכנו בכספי עשירים כדי לטפל בעשירים. העשירים שלנו מקבלים את טיפולם בבתיחולים ציבוריים, שהוקמו בכספי משלם-המיסים. אורחים טובים, שכירים ועצמאיים, שילמו מסיאמת מיגיע-כפיהם, כדי להקים מיתקנים מפוארים אלה. שבהם מקבלים המימון סים טיפול מיוחד. בעוד שמשלם-מיסים סתם ממתיך חור דשים כדי להתקבל.

באשר אורח מן המניין משים מתחת ליד שודחן למישהו, כדי להיכנס לבית-החולים שנבנה בכסף, או כדי לקבל מרופא קופתי חולים טיפול נאות — הרי הוא משלם פעמיים, ואולי אף בפעם השנייה — פעם כמשלם-מיסים, פעם כחבר קופת-חולים, ופעם שנייה כצרכן בשוק השחר הרפואי.

הדיסציפלינציה של הרפואה הישראלית אינה תופעה בפני עצמה. זהו רק חלק מבעית במיוחד של תופעה כללית — הדיסציפלינציה של החיים בישראל. ההתפרקות הכללית מערכים חברתיים ואנושיים, ליברליים וסוציאליים במישטר הקיים.

התופעה כולה עטופה במעטה עבה של צביעות. היתה דרושה השערוריה המחרידה של פרשת הוואר, הגובלת בסאדיזם, כדי שידובר בגלוי במצב שהיה ידוע לרבים מזה זמן רב, וששרהבריאות הסוציאליסטי העלים אותו, בדיוק כמו קודמיו.

צביעות זו היא אחד מאבות החטאת. אילו דובר בי גלוי על מצב הרופאים ועל אייכולתם להגיע לרמת מחייה הנראית להם, בוודאי היה נמצא פיתרון גלוי, מוסרי ומעשי. אבל הצביעות השלטת מנעה זאת.

היה צורך להעמיד פנים כאילו עדיין קיימת בישראל רפואה סוציאליזציה מפוארת. תחת מעטה זה פשטה השחיתות, כמו פרטן בגוף. מצב דומה שורר בכל רחבי החברה הישראלית. אין הבדל בין פרשת הוואר ופרשת מיכאל צור, החברה הסוחטת כסף ממשלם-המיסים כדי לבנות בית-חולים מפואר, שבו יכול רופא סרס-מצפון לסחוט כסף מן הנדון, ניסלמוות, היא אותה החברה המשחרת מתשלום-מיסים בעליהן "משקיעים", המשתמשים בכסף לניהול ספס רות פרועה ברחבי העולם.

ברפואה, כמו במשק, שולט אצלנו "קפיטליסטי-אליזציה". במשק, הרווח הוא קפיטליסטי ושייך לבעלי-ההון, ואילו ההפסד הוא סוציאלי, ושייך לחברה. ברפואה, המיתקן הוא סוציאלי, ונבנה מכספי הציבור, ואילו השימוש בו הוא קפיטליסטי, לטובת חברי המעמד המיוחס.

אין שוויון בפני המוות, כשם שאין שוויון בפני החוק. גנב קטן נשלח למאסר, גנב גדול נשלח למחנה-פרא. מי שורד משגת לשכור עדיין יקר, מי שרד לאחר מאימת החוק, יקר לשכור גם רופא יקר, שיצילו מאימת המוות.

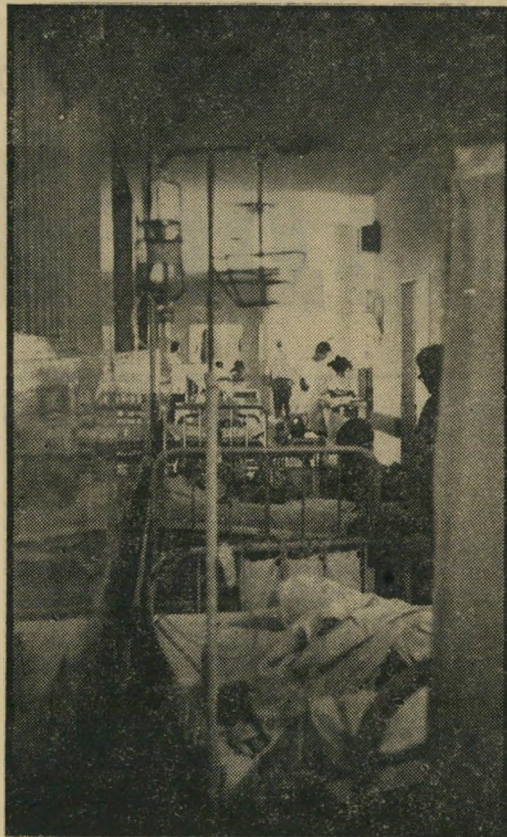
הדיאגנוזה: החברה הזאת חולה. אם לא תזכה כטיפול בעוד מועד, היא תתנוון ותרקב.

החברה דואגת לחלשים. בשעה שהפרט אינו מסוגל לדאוג לעצמו, החברה דואגת לו.

כאן התמונה המוסר היהודי ("כל ישראל ערבים זה לזה") עם המוסר הכנעני-אנושי הי מודרני. החוק דואג לחזש. הרבים דואגים לזכור.

איננו עדר של חיות-פרא. המשאיר בדרך חולים וחליים, לחסדי הטבע והטורפים. איננו אסקימוסים, המפקי רים את זקניהם בלב מידבר הקרח, כמאכל לדובים.

אצלנו נדרש כל אחד לתרום כמיטב יכולתו לחברה, בידעו שהחברה תדאג לו אם ייכשל שלא באשמתו. אם נבצר ממנו לעבוד, בעיתות משבר, יקבל עבודה יוממה

או סעד. אם יפגע בתאונה, מובטח קיום מישפחתו. אם יחלה, ישתללו מיטב הרופאים להציל את חייו.

בניגוד לבני עמים פחות מאושרים, אין הישראלי צריך לדאוג, חלילה, שמא יפול קורבן למחלה. תתמוחק פיתאום את כל חסכונוותיו, תורידו שאולה ותותיר את ילדיו בחוסר-כס. אין הקשיש צריך לחיות בסיוט המתמיד — שהוא נחלת בני גילו במדינות רבות — שמא יחלה ויגמור את שנותיו האחרונות בעוני ומחסור.

דא, זה לא יכוד דקרות אצלנו. כי אכן הקמנו חברה אחרת, מתקדמת, מוסרית, מורית, רגנית, יהודית, הומאניסטית, איר דגניים.

האנגלים למדו ממנה. היא הוגשמה לאור הנפט בכוויית. מדינות קרובות ורחוקות אימצו אותה לעצמן.

מציון יצאה התורה. יצאה מבלי לומר שלום.

ה שקרה בישראל בשנים האחרונות בשטח זה ראוי לתאר, "הדיסציפלינציה". חיסול הערכים הרברתיים, וירידה לשלב מוסרי וחברתי פרימיטיבי יותר.

לא נותר עוד שמץ של אמת באמונה שבי ישראל חבו שווים בפני המוות, בפני המכחי איב, בפני הסבד הגופני.

העשיר יכול לרכוש לעצמו טיפול רפואי טוב יותר, ניתוח מהיר יותר ובתנאים המבטיחים הצלחה רבה יותר. תצפית-החיים של אדם עשיר טובה יותר מזו של עני.

בכסף אפשר לקנות חיים. נותרה לנו רפואה סוציאליזציה כלשהי. עני זוכה בטיי פול רפואי כלשהו. עני יכול לקוות לאישפוז. גם עני

כ אשר ראיתי את הווילה, עצרתי את המכונית מרוב אפתעה. היא בלטה אפילו ברובע-העשירים המפורסם שבו שכנה.

ידידה אמריקאית הציעה לי להתארח באותה עיר אצל "גיטה הדוקטור". ידעתי שגדלה במישפחה עניה, ושגם הדוקטור בא מרקע צנוע.

הבניין שכן בין מידשאות פרטיות נרחבות. היו לו שתי קומות, ולפחות עשרים חדרים. גרה בו מישפחה בת שלוש נפשות. שאר החדרים נועדו לאורחים, כשכל חדר אורחים מעוצב בצבע אחר, ולכל אחד מהם חדרי-שירות משלו עם אריחים, שטיחים ונייר-טואלט באותו צבע.

בחדרי-המגורים לא היה אף רהיט אחד שלא היה חפץ עתיק ויקר. הנכס כולו שווה מיליונים. בדולרים.

מניין הכסף? הידידה הסבירה לי שגיטה היא מנתח-ימיה ורועשם. היא מקדיש את כל מאמציו לעשירים, המוכנים לשלם הון-ענק עבור ניתוח המציל את חייהם. הוא רגיל לקיחת 150 אלף דולר עבור ניתוח מסובך.

הארמון נבנה על-ידי חולים שהקילו דם, פשוטו כמשמעו.

ב ערב, אחרי ארוחה מצויינת, על קוויאק צרפתי בכוסות-באלון ענקיות, ניהלנו ויכוח נירגש.

רוחי היתה מרוממת. לא רק הסרטן הטעים והיין שנביחר בקפדנות גרמו להרגשה זו. אלא גם הצדקנות הישראלי, לית, שהעבירה בי תחושה נעימה של עליונות מוסרית.

אין יכול עם תרבותי לנהוג כך בשטח הרפואה? — שאלתי את מארחי. הרי זה מוסר של קאניבליזם! עשיר יכול להציל את חייו ולהאריך את ימיו, ואילו העני נדון למות בגלל עוניו!

אצלנו, כרוך השם, זה דא כף. יש עשירים ויש עניים, אך הכל שווים בפני הרופא. עני הרוקח בגידול כמחזה זוכה לטיפולו של גדול המנתחים. ממש כמו ספסריקרקעות שהצליח.

הדוקטור המפורסם השיב לי בלהט. החברה הקפיטליסטית מבוססת על התחרות ותמריץ. אחד התמריצים הוא, שהעשיר יכול לרכוש לעצמו טיפול רפואי טוב יותר. הרופא הוא קפיטליסט כמו כל אדם אחר. הכיש רון שלו הוא ההון שלו. מותר לו למכור את כישורו לכל המרבה במחיר. זה טוב לחברה. טוב למשק. וטוב לפיתוח הרפואה.

כך התנהלה הוויכוח, ללא סיכום מוסכם, באדיבות תרבותית רוויית שגינות ואלכוהול.

כשעלתי לחדרי המפואר, המעוצב בצבע ורוד עדין, עדיין הייתי חדור בהכרת צידקתי הישראלית.

אצלנו זה אחרת. הנענו לשלם גבוה יותר שד מוסר אנושי. יש דנו רפואה מתקדמת, הי טובה ביותר בעולם, המבוססת על ערכים סוציאליים מוצקים.

כמה טוב היה להיות ישראלי!

א חייתי זקוק לפרסומי השבועון המסויים ושאר העיתונים, כדי לדעת שישראל התקדמה מאד בצד דיי-ענק אחורה, לקראת הדגם הרפואי האמריקאי.

הרופסור אברהם הוכמן אינו הרופא הי ישראלי היחיד שיוכד היה להרשות לעצמו לרכוש את ארמונו של מארחי האמריקאי.

אני מכיר רופאים, המרוויחים מן הצד כ-50 אלף ליר רות לחודש — למעלה מחצי מיליון לירות בשנה. כל הכסף הזה משולם מתחת לשולחן. הוא נטו. כדי להיר וויח סכום כזה בדרך הישרה, אחרי ניכוי מסיאמת, יש צורך להרוויח כשלושה מיליון לירות ברוטו.

אפשר לקנא ברופאים אלה. אפשר לשנוא אותם. אפי שר לשלם בהם את פקיד מסי-ההכנסה ואת המישטרה.

אבל לא זה העיקר. **העיקר הוא שנשאת את עצמנו, בנידוידים: מה קרה לנו?**

מה קרה לאידיאלים הסוציאליים, שדגלנו בהם? מה קרה לחברה שהתפארנו בה, שבזכותה נשאנו את ראשינו בגאווה בין הגוים, שנשענה בדיבנו את האמונה בעליונותנו המוסרית?

ה לא היה שקר. הסוציאליזציה של הרפואה, שר הונהגה בימי המדינה-בדרך, היתה באמת הישג חברי רתי ומוסרי, אחת היצירות הגדולות של האומה הישראליה החדשה.

היא היתה מבוססת על הכרעה מוסרית אנושית:

במשך 17 שנים נחשבה מילחמת־סיני למיבצע צבאי מזהיר - אך למעשה היה מיבצע כושל ביותר ששגיאותיו טושטשו והועלמו

קדש: הכישלון שהצליח

חדשים — שלראשונה בתולדות צה"ל התאימו למקובל בכל צבאות המכבדים את עצמם — היו יחידה 101 ואחר־כך הצנחנים, אשר יוצרם ומפקדם, אריק שרון, קבע אז כי "לא חוזרים אם אין מבצעים". תקנים אלה היו גבור הים בהרבה מאלה שנהגו לא רק בצה"ל של תחילת שנות החמישים. אלא גם ביחידות ובעוצבות של תש"ח. היתה זו תרומה בעיתה.

ב־1948/9 יכולנו לנהל מלחמה בת שמונה חודשים עם צבאות־ערב. אבל מיד לאחר־מכן נשתנו הנסיבות. ברור היה כי מכאן ואילך עלינו להשיג כל יעד צבאי הנראה לנו נחוץ או חיוני, תוך כמה ימים, ואם נאחר — נחמיץ. אילמלא שינוי הערכין, אשר דיין היה מחוללו הראשי, לא היה צה"ל מסוגל למלא את יעודו במגרי בלות שנוצרו.

מישקלו של שינוי זה כה מכריע, עד שניתן להשוותו רק לפירוק הפלמ"ח עליידי בן־גוריון ולבניית צה"ל כצבא־מילואים מהיר־גיוס, עליידי ייגאל ידין.

את העלאת התקנים השלים דיין בשני צעדים נוספים. הראשון: הוצאת בעלי התפקידים הוותיקים והקשישים, והחלפתם בקצינים צעירים ורעננים יותר. ה־שני: העברת בסיסה של לוחמת היבשה בצה"ל מן הרגלי והנשק האישי, אל הרק"מ — רכב־הקרב־המשוריין — המסתייע במטוס. בפועל אומנם לא תרם דיין עצמו הרבה לעניין האחרון, ואף הפריע לעיתים את העושים במלאכה זו. אך בכל זאת היתה התרומה תרומתו, כי ה־אחריות הסופית להנהגת השינוי נחה עליו — והוא היה הנושא בנטל הכישלון, אילו נגרם.

דיין הרמטכ"ל הוא שהציב ב"קדש" צה"ל חדש ומשופר, בעל תכונות שהפכו נכסי־צאן

בעמודים אלה פותח הפרשן הצבאי בנימין עמידרור בסידרת כתבותיו, שנועדה לחשוף ולפרט את השורשים העמוקים יותר להתמוטטות מערכת התפיסות והמושגים של צה"ל ביום־הכיפורים.

בהקדמה שפורסמה בשבוע שעבר, קבע עמ"ד דרור כי ה"מחדל" המפורסם של יום־הכיפורים מילא רק תפקיד קטן באסון שאירע באותו יום, וכי למעשה היו סיבותיו עמוקות הרבה יותר: אי־הכוננות להבחין בכישלונות, מיסוד השגוי אות שגרמו לכישלונות אלה, וקידוש תורות־לחימה פסולות ומוטעות לחלוטין, שהפכו לניכסי־צאן־ברזל.

כמו כל המאמרים החתומים ב"העולם הזה", משקף גם מאמר זה את דעתו הבלתי־מצונזרת של הכותב, והוא לבדו אחראי לה. "העולם הזה" יפרסם בראיון דיווח סותרות, ברמה דומה, ומז' מין את האישיות המעורבים במאורעות המתוארים להגיב בצורה הולמת מעל עמודי עיתון זה.

מאת בנימין עמידרור

לכך נדרשה, כתנאי מוקדם, החלפת המנטאליות ה־בסיסית של צה"ל מורשת ההגנה והפלמ"ח, במנטאליות מיקצועית אמיתית, הנוגדת אותה בתכלית. אבל המחדישים עצמם היו כנראה ספוגים מדי במורשת מוצאם, וכל שעלה בידם הצטמצם להקניית אופייה הבלתי־מיקצועי — ביוזעין, לא יותר. לכן, כל השינויים החשובים אשר נימנו קודם בוצעו, בפועל, באורח חלקי, ובתקופת קדש עדיין לא יצאו מרביתם מגדר התחלות שיטחיות. נגזר איפוא על צה"ל שישפר את עצמו בתהליך איטי, ממושך ויקר של "ניסיון וכישלון".

תופעה זו נתגלתה בכל הרמטכ"לים של צה"ל עד יוסה־כפיר — אבל במשך דיין אולי יותר מבאחרים. כרמטכ"ל, הציב דיין את צה"ל על הדרך העקרונית הנכונה, וגם דחה אותה עליה כמה צעדים. ליותר מוזאת לא היה, כמסתבר, מסוגל.

תרומתו הראשית של דיין לצה"ל היא העלאתה מהר־תית של רמת ה"דבקות במטרה" והחלטיות הביצוע אצל החייל הפרט, כמו אצל היחידה והעוצבה בשלמותן, בכל צורות הקרב ובעיקר בהתקפה.

כפי שהראה קדש, התפתח חיל־האוויר בכיוון זה בכוחות עצמו. אך לגבי הצבא בכללו ולצורך התפיסות האיסטרטגיות והאופרטיביות המנוחות אותו, קובע יותר אופיים של כוחות היבשה. עליהם, ולא על חיל־האוויר (או חיל־הים), מוטל לתקוף כדי לכבוש יעדים שבשטח האוייב — או להימנע מכך ולהסתפק בהתנוונות בלבד. מכשיר הביצוע, ההדגמה וההטמעה של התקנים ה־

בשישה באוקטובר 1973 התייצבה למיבחנה ה־אחרון מערכת התפיסות והמושגים המיקצועיים, אשר עליה ולפיה ניבנה צה"ל, אורגן ואומן למלחמה משך שנים.

התמוטטותה היתה מהירה ונחרצת כזיכר, עד שהגייסות נאלצו לאתר תחליפים בתוך הלחימה, כדי שיוכלו להתמודד ולנצח בנסיבות שכן נתקדו, ואשר לקראתן לא הוכנו.

בשלביה הראשונים של המלחמה אומנם ניסה צה"ל ללחום בשנית את מלחמת ששת־הימים. אבל המערכת שהתמוטטה נוצרה לא ביוני 67, אלא עוד קודם־לכן. הניצחון המרשים ההוא רק חזק ואישר, כביכול, את התפיסות אשר גובשו והונהגו בצה"ל כליקתי "מערכת־סיני 1956", היא מיבצע קדש.

מערכת־סיני סימנה את קיצו של השלב הראשון ב־התפתחותו של צה"ל, שלב תש"ח, אישים בחודש אוקטובר 73 הסתיים השלב השני, שלב "קדש־כיפורים". אולם אם ברצוננו להבין היטב את צה"ל של כיפורים, אין די לנו ששוב נחזור לערב ה־29 באוקטובר 1956, בו נפתח מיבצע קדש, אלא עלינו לפנות אל האדם — רב־אלוף משה דיין, הרמטכ"ל הרביעי של צה"ל, אשר חותמו האישי טבוע לא רק בקדש, אלא גם בצבא אשר יצא אז למלחמה.

דיין הטוב והרע

צה"ל של תש"ח היה, בעיקרו, אירגון "ההגנה" בגילגול כעיר־צבאי. צה"ל של קדש כבר קנה ל־עצמו והטמיע בתוכו הרבה ממאפייניו של צבא רגיל.

התפיסות והמושגים של צה"ל שהתמוטטו כהרף עין ביום הכיפורים - נולדו במיבצע קדש

השווא לחשוב, להיבנות ולפעול על־פי שיקולים ומורשנים מיקצועיים מובהקים. ההשפעות הפוליטיות והחברתיות שאפיינו את צה"ל הישן נעלמו מיורשה, והופיעו בו מרכיבי־עוצמה חדשים, אשר בילעדיהם לא יתואר צבא מודרני — חיל־אוויר, טנקים, ארטילריה, צנחנים. הללו הופעלו עתה במיסגרות יחידתיות ועוצבתיות — עד אוגדה — ועל פי תורת ותפיסות עדכניות. ילדות מלחמת־העולם השנייה: שיתוף פעולה ביקרילי ובין־זרועי, "ציוות־קרב" ו־עוד.

מבחינה מעשית, לא נצטרפו כל השינויים ייבם הללו למחשבה אמיתית, היורדת עד לשורשיה.

דיין היה רמטכ"ל טוב, אך במילחמת־קדש נתגלה כמחכנו וכמצביא גרוע ביותר

ברזל. משה דיין המצביא הוא שתיכנן את המיבצע וניהל אותו. הכרחי הדבר שנבחין בין השניים, משום שהרמטכ"ל הטוב התגלה כמצביא גרוע.

המצביא הכושל

התכונות שגילה דיין כמפקד־גדוד וכרמטכ"ל היו, כשלעצמן, חיוביות, והן חיוניות למצביא — בתנאי שהן מופעלות בכפיפות ל"עקרונות המילחמה", ואינן גורמות הפרת כללי־הלחימה הרלוונטיים. מתכננו ומנהלו של מיבצע "קדש" לא מייאחר הדרישות הללו. להיפך, הוא חש חיי

גה אז עדיין משלב הכנת התשתית הלוגיסטית.

פוליטיקאי, לא גורל

מטרות מיבצע קדש, כאקט צבאי, הגדרו עלי ידי דיון בפקודת המיבצע: א. ליצור איום צבאי על תעלת-סואץ, על ידי תפירת סט יעדים סמוכים לה; ב. לכבוש את מיצרי מפרץ אילת; ג. לשבש את מערך הכוחות המצריים בחצי האי סיני, ולהביא להתמוטטותם.

חסר הגישה הביקורתית של אומחים זרים לצה"ל גרם לאשליות מסוכנות ביותר

לשם כך תוכננו שלושה שלבים. בשלב הראשון (ליל 29-30.10), יוצגה גדוד אחד מחטיבת 202 בצידו המערבי של מעבר המיתלה (אשר אורכו הכללי כ-20 ק"מ). זאת — כדי להפתיע ולבלבל את הפיקוד המצרי, לחסום את ציר הדרום בפני תיגור בורות ולאפשר תנועה דרומה, אל שארם. מבחינה מדינית נתכונה ההצנחה לקבוע את עובדת נוכחות צה"ל בקרבת התעלה כבר בשלב ההתחלה, ול"המציא" לבריטים מעין-עילה לפלישה. (בזמנאם לתנאי החווה עם מצריים, שנחתם עם עויבתם את איזור התעלה ב-1954, היו הבריטים רשאים להתערב במקרה של איום צבאי על התעלה, שאז שימשה עדיין "עורך החיים" לי אימפריה המצטמקת שלהם).

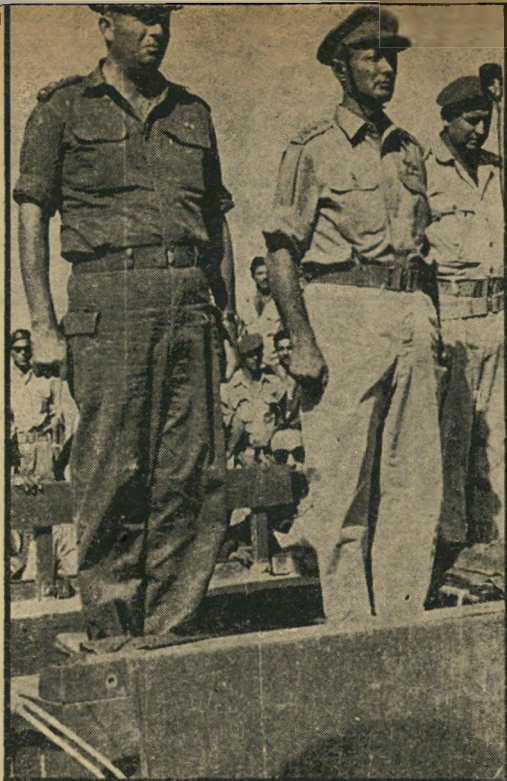
באותה שנה תחצה את הגבול ליד כונתילה שאר הח"טיבה — 2 גדודים עם טנקים, ארטילריה, תחת המה"ט אריאל שרון — ויחזור להתחבר עם הצונחנים. בגירת המרכז תתפוס אוגדה 38 את קטימה, כמחלק פתיחה לי כיבוש אבירעגיליה ולחירה לעומק סיני; וליל אילת הכבוש חטיבה 9 את ראסי-אנקב, כראש דרכה לשארם. השלב השני נערך לשמש שלב ביניים. שמישבו כ"ח שעות (עד ליל 31.10-1.11) מילבד כמה שיפורים קטנים בשטח, והתחברות החטיבה לגזר המיצנח ב"מיתלה, הושעו המיבצעים. בכך התכוון דיון, לברירת, לשמיר על האופציה של הצגת הצניחה כפעולת-תגמול רבתי גרידא (כפי שאומנם תוארה בתודעתו הראשונה של דיבר צה"ל). מה שהיה מאפשר הפסקת הפעולות — אילו הכתיבו זאת הנסיבות המדיניות — בטרם נסרבו הכוחות בקרב.

במשורר הצבאי, התכונה ההפוגה להמשך הטעיית ה"מצרים ביחס להיקף המיבצע ומחלכיו. סיבה שלישית שאין דיון מזכירה היתה, שלצרכי יצירת ההטעייה וה"הפתעה עובד גיוס-המילואים עד הרגע האחרון והיה מובן מלכתחילה שהמילואים לא יסיימו התארגנותם בזמן, כפי שאמנם אירע בפועל. מן הפירסומים השונים, אין לומר בוודאות שהעילה המדינית אומנם היתה אותנטית, או ששימשה רק תירוץ.

ככל מיקרה היו ההפוגה וההצנחה שגיי את המורית ביותר. אם אומנם עשה איתן דיון מסיבות מדיניות, ודאי שהיה כבר אז פור ליטיקאי הרבה יותר מאשר גנרל.

השגת מטרותיו המוצהרות של המיבצע — פריצת מערכי רפיה ואבירעגיליה, כיבוש כל סיני, הרצועה ו"שארם — תכננה להתחיל רק בשלב השלישי והמסיים. אשר מליל 31.10-1.11 ואילך.

מה שמכנה שבתאי טבת, "הברקתו" של דיון במימד היבשתי — היא ההצנחה במיתלה, שבאמצעותה "החל את המלחמה מסופה" — חל גם במימד האווירי. בסדר הקדימויות שהכתיב לחיל האוויר, קבע דיון: ראשית,

שארם 1956: דיון במיסדר הניצחון

לשירות פעיל. מצד שני קיבדה ישראל, ממוש ערב המיבצע, כמות נכבדה של אמצעי-נח"ל מה מצרפת. צה"ל, שלא כאויבו, יכול היה ל"השמיש מייך את כוחם, להוציא חלק מן הכ"ט טוסים החדשים.

סיבות אלו, וכן הצורך המצרי להקצות כוחות מול מוסקטור, היטו את מאזן יהסי-הכוחות הכמותיים בחזית סיני לטובת צה"ל. אם כי לא במידה שהיתה מכרעת כשלעצמה. באוויר נמצא צה"ל בנחיתות כוללת, שמקר רה לא במיספר המטוסים, אלא בהיות רובם מטוסי בוכנה, מול חיל-האוויר המצרי, שהיה על טהרת הסיר לונים. אבל בטווחי המטוסים דא, נודעה חשיבות מכרעת גם לאיזור ההתנגשות.

באיזור המיתלה, למשל, הסמוך מאוד לבסיס האוויר של התעלה, נהנה חיל-האוויר המצרי מיתרון מכריע,

חיל-האוויר של צה"ל והאי-מבוססות המצריית הצילו את הצונחנים במיתלה

כי מטוסינו פעלו שם בקצה רדיוס היעילות שלהם; ואילו בקידמת סיני התהפכו היוצרות לטובת ישראל. זרועות הים של שני הצדדים היו חלשות ביותר, ומלכתחילה לא יכלו להשפיע משמעותית על התפתחות המערכה.

בנסיבות אלו — ובניגוד בולט לכך המידי חמות שקודם ל"קדש" ואחריו — היה ב"1956 הצבא המצרי כסיני מאורגן וערוך להגנה בכבר. התארגנותו למיחמת-התקפה לא חרי

רות מפלוגה מציוויהם, עד שאפשר לייחסה רק לאידיעותם או לחוסר-הכנתם.

הפרובלמטיקה של הצבת הכוחות בשדה-הקרב, הוגר דרה בנוסחים שונים. אבל כולם ממצים, בלשון שונה, את העקרון הנקרא "ריכוז הכוח והמאמץ" וקובעים את טיב המצביות והצלחתה ביחס ישר למוצלחות יישומן. בקדש הפך דיון עיקרון זה בכונה תחילה, עוד בשלב התיכנון, בעיקר עלי ידי ההצנחה במיתלה. תוך כך הפגין דיון גם שאינו מבין כראוי את תכונותיהם של מרכיבי-העוצמה החדשים את צה"ל — חיל-האוויר, שריון, צנחנים — וכי איננו יודע את כללי הפעלתם הנכונה ואיננו

„הברקה" של דיון גרמה לשינוי התוכנית הטובה ולביצוע מעשה-שטות מסוכן במיתלה

מכיר את אופייה של מיחמת התנועה הממוריעת.

בסיפרו משה דיון כתב הביוגרף שלו, שבתאי טבת: „בשלב זה נראה דיון כאילו נהג הוא בגדוד 89 בלוד. אלא שבמקום גיפים וחל"מים עמדו עתה לרשותו תשע חטיבות וחיל-האוויר, ובמקום לוד — כל מרכז סיני." רק נשמע את „כשלב זה" ודפנינו הגד"רה מדויקת של רוח, עומק וטיב הבסיס הי"מקצועי, עדיי תוכנן „קדש", וגם נזהל בפועל. אך בטרם נבחן את התוכנית עצמה, צריך שנכיר את ריקעה ואת תנאיה.

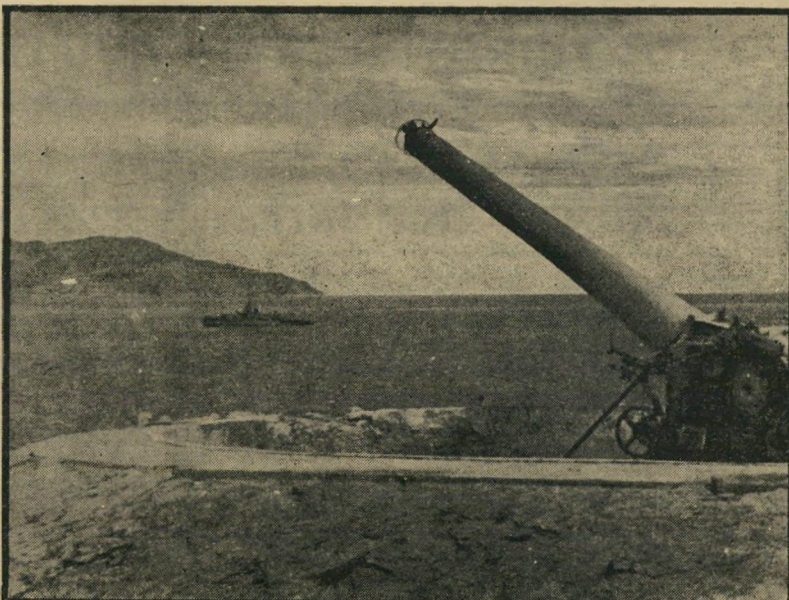
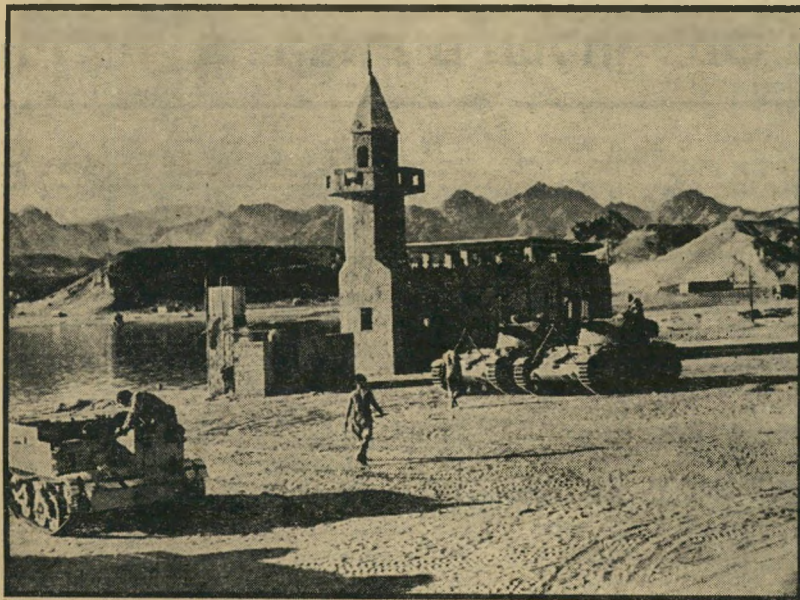
צבא הגנה לסיני

מכל ה"סיכומים" שבין ישראל לצבאות ערב, מיר חד קדש בכך, שבו ישראל היא שפעלה בשיתוף עם צבאות אחרים — במיקרה זה, הכוחות האנגלו-צרפתיים שפלטו לאיזור התעלה במיבצע מוסקטור, לאחר הלא-מתה עלי ידי גמאל עבד-אל-נאצר — בעוד מצריים ניר צבת לבדה. מערכת-סיני, שהחלה ב"29.10, נסתיימה ב"5.11 בכיבוש כל חצי האי עלי ידי צה"ל. כידוע, נסוג צה"ל כעבור כמה שבועות מכל כיבושיו, אבל רק עקב לחצים מדיניים, ולא מפני סיבות צבאיות.

הצבאית כיום שונה מאוד מזו של 1956. מערכת-הדרכים שבמרחבו היתה דלה בהרבה, וגם איכותן היתה גרועה יותר. האיזור החשוב, בו התנהלה הלחימה, נמצא סמוך לגבולו המיוחל ב"קידמת סיני" — ולא בשוליו הי"מערביים. מלבד צירי האורך (מיוחל-מערב) הראשיים וכביש התעלה, היה כל מערב סיני ריק מדרכים. טסה, בלווה, בירת-המדה או הגידי היו בקדש ציונים חסרי חשיבות במפות — אם אכן נזכרו בן. שדה-התעופה הי"ממשי היחידי שבכל חצי-האי נמצא או באל-עריש, כי ירושה בריטית. מלבדו נמצאו שדות קטנים בכיר-גפשה, ביר-חמה ושארם-אל-שייך. אף אחד משדות סיני לא שימש או בסיס פעיל למטוסי-לחימה מצריים.

בסוף 1956 היה הצבא המצרי שקוע בעיצומו של תהליך התעצמות מאסיבי ביותר, לפי מושגי הימים הי"הם. „עיסקת-הנשק הצ'כית", שהיתה למעשה סיוע צבאי רוסי, וכן רכישות במערב, בעיקר מבריטניה, הורו לי"מצריים אמצעי-לחימה שונים: מטוסי-סילון, טנקים, אר"טילריה ושאר סוגי ציוד, כולם מתקדמים מכל מה שנמצא אז בידי צה"ל. לאחר עיכולם יכלו להפוך את הצבא הי"מצרי לצבא בעל יכולת התקפית, הנהנה מעליונות כמור תית מכרעת על צה"ל.

בעת המערכה עצמה, לא הגיע איום זה לכדי מימוש. לא כל האמצעים שהוזמנו כבר הגיעו למצריים, וממה שהגיע, הוכנס רק חלק

הניצחון של קדש: התותח המנופץ במיצר טיראן, והמיסגד (שנהרס עלי ידי צה"ל) בשארם אל-שייך

סיוע לכוחות הקרקע; שנית, הגנת שמי המדינה; שלישית, השגת העליונות באוויר, עליידי השמדת חיליה אוויר המצרי.

זהו בריוק היפוכו המושלם של סדר הקררי מוות הנכון וההכרחי להפעלת עוצמת האוויר. אף כי גם כך חיל-האוויר הוא ש"עשה" את ניצחון קדש, בכל זאת לא הגיע אז לכלל מיצויי המלא והמשכנע. כעבור 48 שעות השמידו האנגלים והצרפתים את חיל-האוויר המצרי, ונוצר רושם — מוטעה — כאילו הישגיו זרוע האוויר שלנו נובעים, במידה מסוימת, מסיוע זה.

האיוולת של המיתלה

הזכו המקורי ביותר של דיין בקדש היה הצ'י נחת הגדוד במיתלה.

בו ובחששו נתגלו ונתגלו כל שאר מו"מיה הראשונים של התוכנית וכן שגיאות נוספות, שנגרמו במהלך הכיבוש.

בפקודת-המיבצע "קדש 1", אשר שונתה עליידי דיין, ייעד אג"ם — אשר בראשו עמד אז מאיר עמית — את חטיבת הצנחנים לכבוש, בהצנחה ובהנחתה את אלי עריש. מהלך זה עמד בהתאמה מלאה להיגיון המיבצעי הממשי, וגם ללקחיה ההדמשיים של מילחמת-העולם השנייה, בכל הנוגע למיבצעים מוצנחים.

מבחינת מיבצעים, הובטח כך כי חטיבה 202 אכן תופעל במיסגרת המאמץ החשוב ביותר, המכוון לתפיסת פיתחת רפיח — אליעריש. השטח החיוני של קידמת סיני, מפני הטווח הקצר ניתן היה להנחית שם במהירות את כל החטיבה, ולא גודל בודד ממנה. וגם לתגברה במהירות וללא קשיים מיוחדים בכלי-נשק כבדים וברכב. אומנם, שלא כבמיתלה, היו הצנחנים צפויים באל עריש להיתקל בכוחות ניכרים של האויב, ובכללם טנקים וארטילריה. אולם היתרונות היו מאפשרים להם לעמוד בכך. בעיקר כאשר באוויר זה יכול היה חיל-האוויר להגיש להם סיוע בעל עוצמה רבה, העולה לאיך שיעור על זו שהיה מסוגל לה במיתלה, בעוד המטוסים המצריים מנועים כמעט לחלוטין, מחמת הטווח הרחוק, מהתערבות יעילה. בהיותו מבוצע בתיאום עם התקפותיהם של שני הכוחות העיקריים — אוגדות 77 ו-38 — ועם חילות שריון קצרות-טווח, היה מהלך זה גורם מייד לשיבוש של ממש במערך המצרי כולו.

לא אסתכן מדי בהערכה, שכך היתה הגנה המצריים בכל קידמת-סיני מתמוטטת תוך יממה אחת, או יממה ומחצה.

נוסף על כך, גם אילו נקלעו באל-עריש לצרות, לא היו הצנחנים גורמים, כפי שגמרה ההצנחה במיתלה, להסתת כוחות או מאמצים, משום שהדרך אליהם עברה דרך יעדיהם המתוכננים של הכוחות העיקריים. נסיון מילחמת-העולם השנייה מורה כי פעולות מוצ'י נחות נגד צבא סדיר, בתנאי-שטח כשל אירופה המערבית או המלחה, יכולות להועיל ואינן מסכנות מדי את הצנחנים, רק בהיותן מבוצעות במרחק ובאופן שיאפשרו לפעול מייד בתיאום קטני עם מאמץ עיקרי המבצע לכיוונו מתוך השטח הידידותי למן הבסיסות של יתרון אווירי רי לזרוע, המבוצע למתן סיוע אווירי מתמיד. שינוי משימת הצנחנים, כפי שנקבע עלי ידי דיין, תוך את הכללים הללו, ביטל באחת ומראש את כל היתרונות המכריעים המתוארים וגרם, ברמה האופרטיבית, לפיזור הכוחות ולפיצול המאמצים.

בקדש היתה חטיבת הצנחנים עוצבת הח"ר היחידה בצה"ל בעלת כושר ביצוע התקפי של ממש. בשלחו אותה לכיוון המיתלה, שלל דיין את מחצה מן הגזרות בן הופרעה המערבית,

ובכוחות בתי-מספיקים, בין מעבר המיתלה למערב, שיריון מצפון וחיל-האוויר מצרי ממעל. אפשרות בלתי-מפסית זו לא הועלתה כראוי בעת תכנון ה"הברקה" אולם כשהחלו בביצוע, נוכחו האנשים בשטח בקיומה. המאיים להתמשש בצורת הזדמנות מצרית להפוך את המבצע כולו לכישלון ישראלי גמור. הישועה צמחה מן הצירוף הרגיל של חיל האוויר הישראלי עם אימופוטנציה מצרית.

אבל גם כך נגרמו שיבושים למהלך הכל-מערבתי.

זירת סיני בתקופת קדש. שלושת החזיתות מסמנים את שלושת הצירים העיקריים. הקרבות העיקריים התנהלו לפריצת מערכות-האויב שבראש הצירים האלה, ולאחר-מכן לחזית לאורכס. המיצנה מסמן את מקום הצנחת גדוד הצנחנים במיתלה.

שחרמו בעיקר לכישלון באבר-עגיליה. על הקרקע נעשה רק מהלך אחד שהיה בו משום תיקון כלשהו של חוסר-האחריות המתוכנן, בעת שאלוף פיקוד הדרום הכניס את חטיבת-השריון 7 אל עורפה של אבר-עגיליה מייד עם פתיחת המערכה, ו-48 שעות לפני המועד המתוכנן. אופייני הרבה, שמעשה נכון והכרחי של נעשה תוך הפרה מפורשת של פקודות דיין.

התפעלות ילדותית

היפסוריון הצבאי האמריקאי ס.ל.א. ("סלאם") ז'מרשל, הוא ממעריציו הוותיקים של צה"ל.

ללא תלות באחרים... על יחידותינו לכלול בתוכן את האפסניה הדורשה להן עד ליעדן הסופי. ולא להיות תלויות באספקה שוטפת בעת תנועתן... כמורכב על כור ורת הרגלים (!) והשריון שלנו להשתדל לעקוף את מוצ'י בי האויב, להשאירם בעורף ולהמשיך בהתקדמות... עצם הרעיון, שבמערכה מסוג "קדש" ניתן להפעיל כל אחד מן הכוחות ומן המאמצים העיקריים ללא תלות באחרים, וללא אפשרות של העברת יחידות ועוצבות ושינוי משימות, יש בו משום הודאה ברורה — אפיגם אוני לא מודעת — בהעדר יכולת מספקת לשנות ביניים לזת על כוחות גדולים בקרב מורכב ונוזל.

אייכולת זו גם הוכחה בפועל במהלך המיבצע. כתור צאה ממנה עמדה ניצולת הכוחות על רמה ירודה ביר, תר, על-אף שהלחץ המדיני להפסקת הלחימה הלך וגבר.

מחשבה מוזרה מאד

שינה עוד יותר היא המחשבה, שכוונת לוחמים ממונעים מודרניים יכולים לשאת עימם את כל ה"לוגיסטיקה הנחוזה להם מראשית המערכה ועד סיומה, לצורך לחימה ותנועה בחזית של מאות קילומטרים. אם יעשו כן, יסרבלו עצמם עדימות, לכן, תלותם בקווי אספקה טובים ומאובטחים היו בגדר מושכל ראשון. אסי פקה מן האוויר הינה התחליף היחיד, ואף אינה יפה רק למישיכיון קצרים, ובתנאי שהלחימה איננה כבדה, ב"קדש" ירדה אלטרנטיבה זו, כנראה מעל הפרק, משום שכל מטוסי-התובלה הועסקו בתיספוק חטיבה 202.

כך, כבר ביום השני של הלחימה, נאלץ דיין עצמו לכתוב ביומנו, כי "בעיית האספקה עתידה להחמיר ביו תר לכשתאול מנת המזון, התחמושת והדלק שהיחידות נושאות עימן, ויש להבטיח בהקדם צירי-תנועה להובלה שוטפת של אספקה וציוד".

הבעיית התעוררה כמציאות, אבל את התיכנון הינחה הלום.

איהבנת מציאות המיבצעים מונחת גם ביסוד ההנ"י חיה לעקיפת המוצבים, תוך הפריצה לעומק. הביטוי עצי מו שאלו מן המינוח הקלאסי של הבליו, אלא שהיישום איננו מתאים. דברים אלה יפים, ככלל, לרמה האופ-רטיבית ויש להבינם בערך כך: לפניך שלושה צירים אלטרנטיביים, המובילים לאותו יעד מערכתי. על שניים צפויה ההתנגדות, לכן הרהרנא, שמא מוטב כי תנוע על השלישי, תוך שאתה עוקף את ההתנגדות — ותפילה בליבך, שלאחר החזירה לא ינצל האויב את העזות, ויעלה לנתקך מן העורף, ולאחר-מכן ישמידך בנחת. עקיפה כזו איננה אפשרית, בדרך-כלל, ברמה ה"טקסית" (היא למת הביצוע הפיזי בשטח).

כזומר, אם עדיך לנוע בציר מסויים, ואין לך ציר אחר, תאלץ לתקוף ולפרוץ כל מוצב או מיתחם אווירי הממוקם על הציר לפניך ושולט עדיין. אחרת לא תוכל להשתמש בציר. כך אירע בכינוי. שום מוצב או מיתחם-אויב לא נעקף ולא הושאר בעורף. תמיד נדרש להיכנס בהפתעות, כדי לפתוח את הציר עדיין ישב.

הניסיון היחיד לעקיפה, במובנה הנכון, נעשה בעת שחטיבה 7 חדרה לעומק סיני, ולא על הכביש, החסום עליידי מערך אבר-עגיליה, אלא מדרר-עפר צדדית, הי יוצאת מקסיימה. אבל במהרה נטחנה דרך זו לאבק, ושיירות האספקה הגלגליות אל חטיבות 7 ו-202 לא יכלו לעבור עליה. כתוצאה, ראה דיין שוב להתערב אי שית למען זירוז פריצת ציר הכביש, באמצעות התקפות חפוזות וחזיתיות-למעשה על המוצבים החזקים של אוס' כתף ואוס'שיחאן. בלחצו הונחתו שלוש התקפות-מצת,

התוכנית היתה גרועה * האפתעה לא הועילה * רעיונות דיין היו

אויליים * הצנחנים נשלחו למשימה מסוכנת * חיל-האוויר היציל

אשר נהדפו באבידות כבדות. מפני סיבה זו ועוד אחרות, יצא מבחינת מערכת קדש שחר עקיפתה של 7 בהפסדה.

האפתעה שלא היתה

כל שרבי גיבוש קדש, תכנונו וביצועו, התאמץ דיין מאד ליצור ולקיים הפתעה מירבית, שתגרום להתערבות הפיקוד וההגנה המצריים. לשם כך אחר ושיבש את גיוס המילואים; הצניח את הגדוד במיתלה; נטל בירדעין סיכונים אוויריים, אשר בעיניו נראו נור"איים, השעה את כל המיבצעים, מיד לאחר תנופת הפתיחה, למשך 24 שעות; וטילט את חטיבת הצנחנים אל הצבה, להרשים את הירדנים ומשם לסיני, בדרך משור בשת בה איבדו — בתוך שטח ישראלי — יותר כל-ירכב קרביים ותובלתים מאשר בכל נתיב הקרבות שבסיני. אך כל המאמץ היה לשווא, כל הסיכונים — לחינם. המצרים אומנם הופתעו בזיו, אך רק מבחינה אקדמאית. בשטח, לא שיבשה האפי תעה דבר, מילכד אצל כוחותינו.

ההסבר לכישלון פשוט בתכלית. תוכנית ההגנה המצ'רית, ככל שהיתה רחוקה משלימות או משינויות, הצטיינה כשלעצמה ביסודיות רבה. כל הכוחות המייעודים לתפוס (המשך בעמוד 22)

דוגמת רבים וטובים בין הקדוגות שלו, מיד-הארט ומטה, אין גם מרשל מפעיל דגבי צה"ל את שיטות-החקר הקפדניות ואת קניי המידה הבלתי-מתפשרים שכונם רגילים לדון בהם את צבאותיהם-שלהם. התפעלותם הכלי תיימבוקרת — ובמידה רבה מדי, גם הכתתי מבוססת — של גדולי המיקצוע הללו, תרמה רבות לאמונתם הכנה של קצינים בצה"ל, כי צבאנו הינו כאמת הטוב בצבאות אשר בעולם.

גם כיום עוד מצויים בצה"ל פקדים מן הדור הישן, שאינם מבינים גדולים בלוגיסטיקה, ואינם מודעים היטב לקשייה.

אולם אלה שואלים לפחות בעצתם של קציני ניהול המטה הנוגעים בדבר ומתחשבים בה, ואינם נם הופכים את "בורותם בלוגיסטיקה" תשי תית מיבצעיהם.

כך שונים הם ממש דיין, בעת שגיבש את "קדש".

באחדו הפרה מכוונת של עיקרון "ריכוז הכוח" עם ראייה בלתי-ריאלית של תמונת המיבצעים ושל צידם הלוגיסטי, כתב דיין: "אנו נבנה כוחות נפרדים למשימת העיקריות, ועל כל כוח יהיה להגיע בקרב אחד, כי נשימת אחת, ליעדו הסופי". יש לתכנן פעולת כל כוח

והסיחה אל יעד שולי לחלוטין, בו היה עליה לשבת בחיבוק ידיים, או לבצע לחימת-הגנה. כיוונו טוטאלי זה היה כשעצמו המא, מהיגם שהשכחתיו היו גרועות ומזיקות ביותר.

סכנה לצנחנים

מי שנראה בניתוח קרב המיתלה, גרמה "הברק" תו" של דיין להסתת חלק מכריע מעוצמת הסילור נים של צה"ל — ובמיוחד — רוב מטוסי המיסטר 4 העל-קוליים — בתוספת כל נפת התובלה האווירית, למתן חיפוי ותיספוק מאמץ משני, אשר בגלל מיקומו, היקנה יתרונות ראשוניים מכריעים לחיל-האוויר המצרי והגביל ביותר את יעילות מטוסינו. לפחות מצד ההיבט האווירי, ניתן היה להבין איכשהו מעשה ממין זה. אילו רק קדמה לכך השמדת חיל-האוויר המצרי, אבל מסיבות שונות, אשר קשה להבחין אם מקורן האמיתי, טמון בבורות מיקצועית או בחישובים מדיניים, הוחלט שהדבר לא ייעשה. כתחליף, סמכו על התקפת האוויר האנגלו-צרפ'ית, תית, שיועדה ל-31.10 (ואשר בפועל בוצעה רק ב-1.11), כתוצאה מן המצב האווירי וממהלכי-הנצ'ר מצריים על הקרקע, עמדה חטיבת-הצנחנים בפני סכנה מוחשית של חילחצות, בשטח נחות

גם כאשר הוא עושה רושם של בן־תרבות. דינו של סיען לאויב או למחבל, כדן האויב או המחבל עצמו.

הדברים שגרמו לזעזוע בקרב קציני צה"ל שלידיהם נפלה החוברת, הובאו לידעת הרמטכ"ל, מייד ניתנה הוראה לחרים את כל טפסי החוברת ולהשמידם. אלא שהיה זה מאחר מדי. הדברים התיגלגלו ופורסמו ברבים. היה זה רק טבעי שהתעמולה הערבית תנצל את לאומנותו וקנאותו הדתית של רבי־צבאי סר־אחריית כנגד ישראל, תהדות וצה"ל.

כאשר התבקש הממונה על הרב זמל, הרב הצבאי הראשי האלוף מרדכי פירון, להגיב על הפרשה, הוא התחמק מאחריות. הוא טען אז כי מאמרו של זמל עוסק בבעיית הלכתית מופשטת, שאין לה השלכה מעשית לחיי יומיום, ואין בכוונת איש ליישם אותה כעיקרון להתנהגות חילי צה"ל בעיתות מלחמה או בעיתות רגיעה ושלום.

אלא שהתנובה החמקנית לא הספיקה. השבוע נאלץ הרב הצבאי הראשי לצה"ל לסרסם בכיטאון צה"ל, במחנה. מחקר הלכתי משלו, שעסק בין השאר גם בסוגיית טוהר־הנשק על־פי ההלכה, מימצאו של הרב פירון היו הפוכים לחלוטין מאלה של זמל.

קבע הרב פירון: "השקפת עולמה של היהדות גורסת הדגשת הרמה המוסרית — שיעקרה הסלידה משפיות־דמים וראיית כל אדם, ללא הבדלי לאום, גזע ואמונה, כיצור אלוהי. תפיסת אלה תורגמו בתקור פתנו למינוח המודרני של טוהר־הנשק של צבאנו. עיקרו של זה הוא הצו ה"מוחלט למנוע כל שפיות־דמים מחוץ לשדה־הקרב ולהקפיד הקפדה מוחלטת, בי איסור חמור, על אי־פגיעה באוכלוסייה אזרחית בלתי־לוחמת ובכל אדם בלתי־מזוין כאשר הוא. בגישה זו תיפארת ה"מוסר של צה"ל, ובה כוחנו ועוזנו כל־המים, כבודנו וייחודנו כיהודים."

ספק אם מישוה בעולם יצטט פסק־הלכה זה של הרב הצבאי הראשי לצה"ל כדי לסתור את ההסתה הגזענית שפירסם הרב זמל. קשה יהיה לחקן את הנוק שגרם זמל לתדמיתו של צה"ל. אולם טוב ש"חילי צה"ל היו מודעים מעתה גם לתוקף ההלכתי שיש למושג טוהר־הנשק בצה"ל.

מישטרה

פסטיבל

המחפשים

10 שוטרים נשכרו

דשמור עז הסדר

בפסטיבל ראשיהשנה בעין־הוד,

אך כשפרצה התפרעות

הם סירבו להתערב

"שילמתי בתחנת־המישטרה בויכרון יעקב 1050 לירות עבור שירותיהם של 10 שוטרים. 10 וחצי לירות לשעה. עבור כל שוטר. שכרתי אותם פשוט כדי לשמור על הסדר.

"אבל כשהתחילה התפרעות המונית, רי המתפרעים רדפו אחרי לאיים להרוג אותי כדי לשדוד אותי. אף אחד מהשוטרים האלה אפילו לא ניסה להתערב.

"עשרות מתפרעים רדפו אחרי, דחפו אותי עד למרחק של כמה קילומטרים. עד שנאלצתי לחלק להם כ־8000 לירות שהיו בכסי במיקרה. כדי להרגיע אותם. זה היה דבר נוראי."

הסיפור לא שודר. כך סיפר בשבוע שעבר לכתב העולם הזה האמריקני־התל אביבי יצחק גיורי (29), אשר אירגן השנה את פסטיבל ראשיהשנה בכפר־האמנים עין־הוד, אשר הסתיים בהתפרעות המונית של הקהל.

"סיפרתי את הסיפור הזה בדיוק קודם, לכתב־הטלוויזיה, סיפר גיורי, "על התנהגותם של אנשי־המישטרה שעברום שילמתי כדי שישמרו על הסדר. אבל הדברים שלי לא שודרו. לא קשה לנחש למה. לכן, אני

(המשך בעמוד 27)

מיפעלי יהלומים נסגרים

המשבר החמור באירופה נותן אותותיו בענף היהלומים בישראל. מיפעלים שייצאו בעיקר לאירופה, מתחילים לסגור את שעריהם ולפטר את הפועלים. בשבוע שעבר נודע על כמה מיפעלים כאלה. הידוע בהם הוא מיפעל היהלומים של אפרים חוצ'נר, מן הוותיקים והגדולים בענף. כן נסגר עוד מיפעל גדול וידוע, בפתח־תיקוה.

המשבר הוא בעיקר באיטליה וגרמניה, שהיו קונות קודם מדי־חודש בסכומים נכבדים. יש לצפות לסגירת מיפעלים נוספים בחודשים הקרובים.

תפיסתו של היהלומן הישראלי יצחק נתנאל, כחשוד בהברחת יהלומים לאיטליה, גורמת למבוכה רבה בבורסת־היהלומים ברמת־גן, שבה היה חבר. נתנאל חייב סכומי־כסף ניכרים ליהלומנים כאן, החוששים כי החרמת הסחורה שנתפסה אצלו תגרום לחוסר־יכולת לפרוע להם את החובות. בין הנושם של נתנאל גם חתנו של נשיא בורסת־היהלומים משה שניצר, היהלומן אשר גרטלר.

שניצר עצמו שרוי במבוכה, כיוון שרק לפני ימים אחדים הצהיר על התנגדותו להקמת בורסת־היהלומים חדשה, בגלל חששו כי אלמנטים לא־סולידיים ייכנסו אליה, ואילו עתה נתפס כחשוד בעבירה פלילית, דווקא חבר־הבורסה שהוא משמש כנשיאה.

תל־אביב מחפשת

70 מיליון ל"י

עיריית תל־אביב מגייסת בשנת־התקציב הנוכחית כ־70 מיליון לירות בשוק החופשי, כדי לכסות את הגירעון ב"תקציבה — כך מסר גיזבר עיריית תל־אביב, יוסי שטיינמן.

שטיינמן, מסר, כי התקציב הרגיל של העיריה הוא 480 מיליון לירות, מזה יש כיסוי ל־450 מיליון לירות בצורות שונות. תקציב הפיתוח הוא בן 80 מיליון, מזה יש כיסוי ל־40 מיליון לירות.

את 70 מיליון הלירות החסרות מגייסת העירייה בצורת מילווה צמודים, בריבית מוצעת צמודה של 9%, ויחד עם העמלות עולים המילווה לעירייה כ־10%.

שטיינמן מתח ביקורת חריפה על מדיניות הממשלה, המלווה כספים להקמת בתי־מלון בריבית לא־צמודה של 6%, בעוד העירייה צריכה לתת את ה"תשתית למלוות ומשלמת ריבית צמודה של 9%.

קיבוצים

יפשוטו רגל

מישלחת של חברי־כנסת החברים ב"איחוד־הקבוצות־והקיבוצים, בראשותו של ח"כ צבי גרשוני, נפגשה עם שר המיסחר־והתעשייה חיים בר־לב, ו"מסרה לו כי אם לא יינקטו צעדים להג"ת

ח"כ גרשוני
דיקטטורים

נת תעשיית הלבדים, עלולים קיבוצים לפשוט רגל, לראשונה בישראל.

כמה קיבוצים בעמק־הירדן מבוססים על מיפעל הלבדים "קלת", וכן גם קיבוצי מישמרות המבוסס על מיפעל "תע"ל". אם יימשך המשבר בענף, בגלל הייבוא במחירי דמיוני, ייטו המיפעלים, והקיבוצים בעליהם יהיו צפויים לפשיטת רגל.

חברי המישלחת היו מאוכזבים ביותר מגישתו של בר־לב לנושא, ומדחיית ה"פתרון עד שישוב מנסיעתו המתוכננת ל"רומניה.

המיפעל הנמצא במצב הקשה ביותר הוא, "ליר", ברמלה, השייך למשקיעים דרום־אפריקאיים. המיפעל מוצע למכירה בימים אלה, על־ידי בעליו.

עוד סרט בקשיים

המפיקים הבריטיים של הסרט הישראלי, "איש רחל" נשארו חייבים כאן סכום של כמה מאות אלפי לירות. המפיקים עזבו את הארץ בכעס, ועתה הם מפיצים בכל העולם סיפורי־זוועה על המתחולל בתחום הפקת הסרטים בישראל, וגורמים להרתעת מפיקים זרים מפני הפקות בישראל.

המפיק הבריטי מייקל קלינגר, יחד עם הבמאי משה מזרחי, הפיקו בישראל את הסרט "איש רחל". הם עזבו לפני שישה שבועות, עם גמר הצילומים, לא ערכו את הסרט כאן, נותרו חייבים סכומים ניכרים, וסירבו לשלם. נציגי ממשלת ישראל בלונדון החלו לפעול, כדי להביא לתשלום החובות.

יש לציין כי המפיקים דאגו לקבל ממישרד־המיסחר־והתעשייה את מלוא התמריצים על הפקת הסרט בישראל (התמריץ להפקת סרט הוא 1.84 לירות, לכל דולר המועבר לישראל להפקה).

גורמי סרטים בישראל אישרו, כי המפיק הבריטי מספר בלונדון כי גורמים פליליים השתלטו על הפקות הסרטים בישראל, ומונעים מן המפיקים לעשות כרצונם. מאחר שקלינגר הוא בעל שם בינלאומי, גורמים דבריו נזקים חמורים ביותר לישראל.

הם טענו כי שורש כל רע הוא בכך שהתמריצים ניתנים גם למפיק זר, בעוד שבשאר ענפי המשק ניתנים תמריצי־הייצוא רק לגורמים מקומיים.

במאי מזרחי ומיכל בת־אדם
איש רחל השאיר חובות

שריהאוצר רבינוביץ
ראש באדמה

שהם קונים, יתבעו תמריצים נוספים לייצוא.

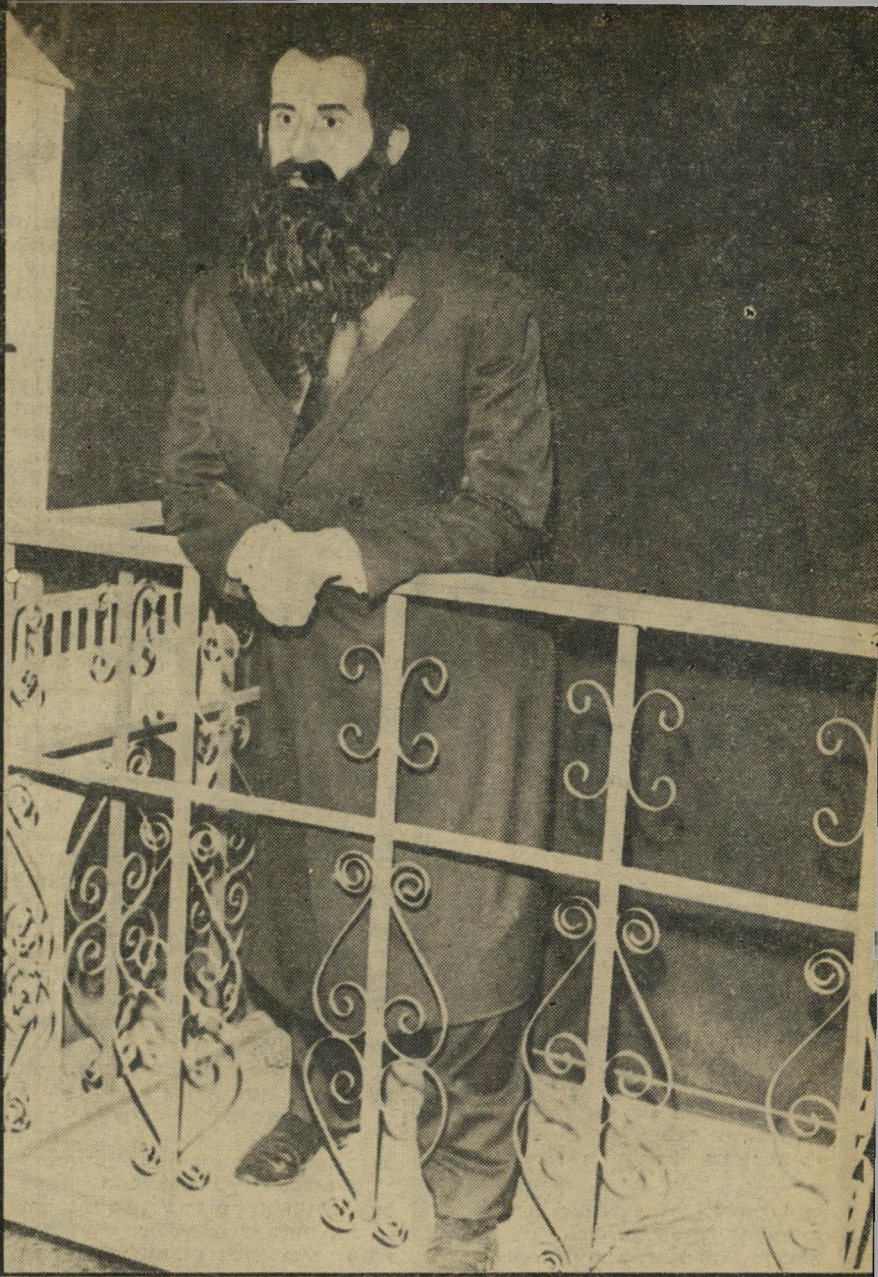
גם מישלחת קרן־המטבע הבינלאומית, שהיתה בישראל, ביקרה קשות את השערים השונים של הלירה, הנובעים מן התמריצים הגדולים לייצוא.

ויכוח סוער סביב מוזיאון השעווה: האם ו

מי דומ

הרצל - החצלוס המקובל

בנימין זאב הרצל על הגשר: במוזיאון

מוזיאון השעווה במגדל-שלום בתל-אביב, מכרז על תצוגתו כעל הגדולה בהצגות ישראל. מדי יום ביומו ממלאים עשרות אנשים את מיסדרונותיו החשוכים והמפחידים של המוזיאון. אחת המבקרות עלומות-השם במוזיאון השעווה היתה העיתונאית והמבקרת של עיתון הארץ, הדה בושס.

„בתחילה פחדתי, מתוודה הדה בושס. נדמה היה לי שאני נכנסת לרכבת-שדים בקירקס. היא חורה הביתה, מזועזעת מ־מראה-עיניה. „לדעתי, אמרה, „המוזיאון לא רק שאינו מחנך, אלא הוא ממש אנטי-חינוך.“

עוד באותו ערב צפתה העיתונאית ב־מהדורת חבט בטלוויזיה, ושם ראתה כיצד מסירה רעייתו של ראשיהממשלה, הגברת

יהורם גאון בסרט „הפריצה הגדולה“ ונקו

הגשש החיוור: שייקה, פולי וגברי בנאי בתצלום (מימין) ובמוזיאון השעווה (משמאל)

בובות דומות לאישים?

ה למי?

שרון טייט בתצלום ערביהרצח -

הזדמנות. אבל כשהם הופיעו אחר-כך ל-
מסיבה לכבוד הוצאת ספרהשירה החדש
של עמוס אטינגר, לא יכולתי להתאפק. ו-
כתבתי מאמר בשם בובות-שעווה בשירה.
באותו מאמר כתבה הדה בושט כי ביקרה
במוזיאון-השעווה, וכי כל הדמויות שראתה
שם, לא רק שאינן דומות לאלו המציאות
תיות, אלא נראות כפוחלצים וכגומדים
רשעים. כמרכן כתבה, כי מה שמוזיאון-

בלאן במוזיאון-השעווה

לאה רבין, את הלוט מעל קיסינג'ר, כשהיא
מביעה את התפעלותה מן הדימיון המפתיע
שבין הבובה לבין המקור.
"לא רציתי לעלות על הרבינים מהחזית
חלה", סיפרה הדה בושט. "רציתי לתת להם

רבין ודיין בשעווה ובתצלום (למטה)

קיסינג'ר בחיים ובשעווה

השעווה הוא לגבי האמנות. עמוס אטינגר
הוא לגבי השירה.
מאמרהביקורת עורר תגובות חלוקות.
אחד הנזעמים היה שי מאיר, מנהלו
של מוזיאון-השעווה, שהשיב להדה בושט
במיכתב-למערכת.
הוא כתב בו כי לדעתו, הגברת בושט
כלל לא ביקרה במוזיאון, כיוון שאילו היתה
מבקרת בו, היתה מתפעלת ממראה-עיניה.
כן טען מאיר שהגברת בושט אינה
מבינה דבר, והציע לה לבקר במוזיאון
בליווי, שעה שהוא יספק את ההסברים.
הדה בושט השיבה במישפט אחד:
"לצער הרב ביקרתי במוזיאון-השעווה.
אני מודה למר מאיר על הזמנתו, אבל לא
אוכל לעמוד בחווייה זו שנית."
על מידת הצדק שבטענות ובטענות-הנגד
יוכל הקורא לשפוט במרעיוני.

את כל המוצבים שבקידמת סיני חיו והתאמנו בסמוך. כל תזונה קלה, בגבול היתה משלחת אותם אוטומטית לעמדות. הכלל "זאב, זאב" לא חספס.

כך, גם בשטח שתשומתי ידיו של המפקד, המצרי אכן הופתע כולו לגבי ירון, לא שניה הרבה מאומה לגבי המפקדים שבמקום. הללו הבחינו במהומה זעירה כלשהי — ומיד לעמדות. כך אמנם השגו צה"ל הפתעה מוחלטת — אבל מיתחמי רפיה ואדיעריש נתפסו כי מלוא עוצמתם יומיים תמימים כי מרם נורתה היריה הראשונה כי מידחמה.

בעיקר בולט ומכאב כישלונה הטוטאלי, גם כתרגיל הונאה והפתעה, של ההצנחה במיתלה. אכן, יש להניח, כי צדק דיון בהערכתו כי המפקדים המצריים לא יעלו על דעתם אפשרות של פתיחת מערכה לכיבוש סיני שאיננה מתחילה בנסיגה — השתלט על הצירים הצפוניים. אכן, מי היה מעלה כזאת על דעתו? אבל תוך שתמהו מה נשתטה צה"ל להצניח במיתלה, הפעילו מיידית את השלב השני של תוכנית ההגנה — לאחר שמתחמי קידמת סיני כבר אוישו — והגיעו אוטומטית את עתודותיהם, המוכנות והמתורגלות, מן התעלה אל סיני: חטיבת חי"ר 1 לתגבור מרחב אל-ערש; חטיבת חי"ר 2 להשתלטות על מעבר המיתלה וחסימתו; וצוות הקרב המשוריין 1 על ציר המרכז, שם יוכל לי התחבר עם גבול-ליבני או אבו-עגילה. או לרדת על הצנחנים החשופים בנועו מביר-סגפה ודרומה.

באיחור מה — תוכנית היא תוכנית — המריאו מטוסייהם, ובבוקר הראשון של ה-מיתלה תקפו את חטיבת הצנחנים, אשר נדחקה בכוח לתוך טוחם היעיל, ואל גבול הטוחם של הסילונים הישראליים. גם מפציץ איל-28 בודד נשלח להפציץ שדה תעופה בישראל (פצצותיו נפלו על הר שמש בפרודור ירושלים).

אין דיון מזכיר ביומנו את התוכנית ה-במצעת של ההגנה המצרית, אם כי יש להניח — או לקוות — שבפועל אכן הת-ייחס אליה. אולם נראה שלא ידע את פר-טיה, או שידע ולא הבין, או ששטח ב-הערכותיו.

מכל מקום, כל הצעדים אשר עשה ותוכנן, כולל כל מהלכי ה-הפעיה וההפתעה, נפלו כולם, בלא יוצא אחד מן הכלל, בתוך תחומי תשובתם המוכנה מראש של ה-מהלכים המצריים המתוכננים.

השגיאה הועילה

ה הצלחה במיבצע קדש הושגה למרות התוכנית ועל אף ה-ניהול האופרטיבי הכושל. המצרים, כמא-מרו של דיון, אינם הגרמנים ובשמיים היה חילהאוויר, אין כמובן לבטל מערכן של פריצות השריון והסתערויות. להיפך.

אך במערכת סיני, עוצמת האוויר היא שמוטטה את האויב באורה כה מוחק ומהיר, עד שאף הכישלונות והשגיאות שעל הקרקע נירמו כהצלחות.

אירוניה של הגורל היא, שבחשבון סופי הועילה תוכנית קדש מאד דווקא מפני שהיתה משונה וכושלת. הנסיבות האופר-טיביות של סף ששת-הימים היו זהות בעיקרן לאלה של קדש, ובהן היתה סבירה תוכנית מיבצית אחת — זו שהתוותה בקדש 1 המבוטל. כהרגלם התכוננו ה-מצרים, ביוני 1967, למילחמה הקודמת, ומישוה שנון בצה"ל דאג לחזק את ה-אורינטציה שלהם — על קדש באמצעות ביום חדירות מכוון כונתילה ואליקסימה.

כך, רק מפני שלא נתבצעה ב-1956, יכול היה צה"ל להפעיל ב-ששת הימים את "קדש 1" וכל פרמיה, כולל פתיחה באמצעות מכתליאוויר משמידה והצנחה והני-חתה באדיעריש (עדידי חטיבת הצנחנים של מוטח גור, הפעוה לא יצאה לפועל מפני מהירות התי-קדמותה של אגדת מל).

מובן שאין להמליץ שנושבו בודיעין על תרגיל זה, כי לא לעולם חוסן.

(בשבוע הבא : חקירה על המיתלה)

ל פני כשידשה שבועות, ב-8 ספטמבר, התכנסו במיגדל-שלום בתל-אביב, במשרדי החברה לישראל, כל בעלי-המניות שלה, לאסיפה הכללית ה-שנית הרגילה. הם שמעו את דיברי-הפתיחה של יושבראש האסיפה, יעקב ברין, נשיא שופרסל בישראל, ואחר-כך הקשיבו לדיון-חשבונו של המנהל-הכללי מיכאל צור, על מצב החברה. אחרי שצור הציג את המאזן לאישור, הסתיימה האסיפה ללא כל ויכוח — כימעט.

כימעט, שכן אחד מבעלי המניות בחברה — ולפי התקנות כל בעלי-מניות חייב ל-השקיע לפחות מיליון דולר — אילהבנייה אהרון רובינשטיין, שאל את צור אם אינו חושש מהמצב הכלכלי בעולם בכלל, השפל

את ההשקעות ממדינות אלו. אם להוסיף לכך כי גם הבנק של ידידו ההרפתקן של צור, טיבור רוננבאום, עלול ליפול תוך שבוע, הרי התמונה המצטיירת לעיני יהדות העולם וישראל, היא עגומה ביותר.

בניגוד למתפרסם בעיתונות, הבנק ה-מחוי של מדינת הסן בגרמניה, המחזיק בשלישי המניות בבנק הבינלאומי של טיבור רוננבאום, טרם החליט אם יכניס עוד 70 מיליון דולר כדי להציל את הבנק. הבנק שרוי עתה בבדיקה של העסקים, ורק אם ישתכנע כי בהקשעה של 30 עד 70 מיליון דולר בלבד ניתן להציל את הבנק בזונוה, הוא ישיקע. אם יראה כי העסקים אינם מנוהלים בצורה סולידית — יעדיף

Regulations (Presentation of Financial Statements)-1969.

U. STEINBERG & Co.
Certified Public Accountants (Isr.)

Tel-Aviv, June 30, 1974

August 7, 1974, in respect of other auditors' report and "Incentive Shares for Key Employees"

הערך בישראל וארה"ב, מחייבים לציין, בהערות למאזן, כל אירוע שקרה אחרי תאריך המאזן, ושיש בו השלכות לגבי החברות. הפקדות של עשרות מיליוני דולרים ודאי שיש בהם חשיבות הראויה לציין במאזן. בכל זאת, אין על כך מאום במאזן.

למשוך את ידיו מן העסק. טיבור רוננבאום ומיכאל צור צמחו, שניהם, על ברכיו של שר-המיסחור-התע-שיירדהאוצר פנחס ספיר. אולם בעוד ר-ונבאום ערק מצה"ל לשווייץ לפני מיל-המת-השחרור, שימש נציג משרד-העליה של יצחק רפאל בשווייץ, הקים בנק בכספי הברחות ועולם-הפשע האמריקני. העדיף מיכאל צור להישאר בישראל ולגדול בצילו של פנחס ספיר. תוך 16 שנה בשירות המדינה, הוא הפך לאישיות המרכזית וה-קובעת בכל, המעורבת כמעט בכל שחיתות והרפתקה כלכלית, כאשר מכישלון לכישלון כוחה עולה.

מיכאל צור (52), נולד למשפחת ליברמן בגליציה, עלה ארצה בעודו ילד ולמד בבתי-ספר דתיים. הוא היה פעיל באיגוד הנוער המזרחי, הפך אחד מראשי תודות לכישרון הדיבור ויכולת-ההיתוח השכי-לית שלו. בן 25 שנה בלבד, כבר היה סוחר צעיר ומצליח השותף בחברת נעלי מנג, חברת פלד למקרים השמללים. חברת ידאמן לעבודות בצלאל, ועוד.

כאשר התמנה הרמן הולנדר, סוחר פרטי עשיר ומראשי המזרחי, כמנכ"ל משרד-המיסחור-התעשייה עם קום המדינה, הוא הביא עימו את מיכאל צור ומינהו כעוזרו.

מונופול

בדרך העדפה

כ בר בתפקידו הממלכתי הראשון גילה צור את יכולתו לדאוג לעצמו ולמשפחתו. היה לו חבר במזרחי, בשם פנחס רוננבאג. כאשר היה צור סגן גיבור-המיפלגה, היה רוננבאג מזכיר קרן ארץ-ישראל. לצור היה אח בשם יוסף צור, וחשיקל חיבר מיכאל צור את אחיו עם רוננבאג, והוקמה חברה בשם זורו (צור-רוננבאג). מנהלה הכללית של זורו היה מרדכי אורבוב, בן-דודו של צור ושותפו של רוננבאג לעסקים קודם-לכן. הגנה, למרות שזורו רק נולדה, נתן לה צור מונופול על עיסקות-ייבוא שונות. התעוררה שעורריה כללית, והדבר הובא להכרעת מנכ"ל משרד-האוצר דאג, פנחס ספיר. זה הורה להפסיק את המונופול, לתת רישיונות-ייבוא לכולם. צור שמע, והמר-שיך להעדיף את זורו. לאחר זמן-מה נתן לוורו רישיונות-ייבוא למלט לבן, שעליה היה מכס גבוה. כאשר האניה הגיעה עם ה-מלט, ביטל צור לפתע את המכסים על המלט הלבן.

אחיו של צור, יוסף צור, הקים חברת סרטים בשם סקופוס פילם. באורה מזור קיבלה חברה זו חוות לייצור-סרטים עבור משרד-המיסחור והתעשייה. אחרי פרישתו של הולנדר עבר צור למשרד-האוצר, אל פנחס ספיר, ומאז

איפה הכסף?

גוסט למאזן החברה לישראל. המאזן אינו כולל אפילו רמז להפ-קדות בבנק של טיבור רוננבאום. פקודת החברות, חוק ניירות

בבנקאות בפרט והפיתוח הצפוי בישראל, רובינשטיין התעניין לדעת כיצד יפיע הדבר על ריווחיות החברה. צור הקשיב לו בחיוך של עליונות, כדרכו, והתחמק מכל תשובה גינית, בטענו כי קשה לדעת מה יהיה המצב בעולם.

כל בעלי-המניות של החברה, שקיבלו את המאזן שאושר עלידי רואה-החשבונו עוזי שטיינברג — לשעבר נציג מס-ההכנסה — לא יכלו לקבל אף ממנו שמץ של מושג על מה שעושה צור בכספי החברה. לכן, כאשר הופיע שבוע שעבר גיליון העולם הזה עם הסיפור המדהים על טיבור רוננבאום שהסתבך בבנק שלו, הבנק הבין לאומי לאשראי, קיבלו בעלי-המניות הלם. העולם הזה גילה לבעלי-המניות לרא-שונה, כי צור הפקיד כ-40 מיליון דולר מכספי החברה לישראל וחברות-בת שלה בחברות ואדוויזות של טיבור רוננבאום, וכי הכספים, כניראה, אבדו. (גרועים פוסט פירסם את הסיפור כעבור יומיים, ואילו הארץ העתיק את הסיפור מן הפוסט, וללא כל בושח הגיון כ"סופ" שלו).

מישחק

בכספי-האומה

ב עדיהמניות נדהמו, כיוון שכאשר הביטו במאזן שקיבלו, גילו כי הסעיף ששמו "הפקדות במסדות פיננסיות", אומר כי ההפקדות הן רק בסך 13.7 מיליון לירות ישראליות.

לפי המאזן (סוף דצמבר 1973), כל האמצעים הנגילים של החברה מגיעים ל-40.8 מיליון לירות. והנה, התברר כי צור לקח מכספי החברה לישראל בלבד, תישעה מיליון דולר, היינו 37.8 מיליון לירות יש-ראליות, והפקידן במוסד כספי אחד מוסק-פק של רוננבאום בלוסאבורג!

הפקדה זו היתה בסכום גדול יותר ממה שמראה המאזן כספים בידי החברה, ופי-שלושה מן הסכום שמראה המאזן כהפק-דות במסדות כספיים. משהו כאן לא התאים.

או שהמאזן אינו נכון, ואז יש להעמיד לדיון את מגישי המאזן ורואה-החשבונו ש-חתמו עליו, אם ידעו כי אינו נכון, או שמישהו משחק בכספי החברות שצור אחראי עליהן, בצורה פלילית.

מי שמכיר את מיכאל צור, ידע כי מישחקים במיליונים של האומה אוהבים עליו. ראש-הממשלה המנות לוי אשכול אמר פעם לצור, באחת הישיבות, לאחר שצור הסביר תכנית מסובכת ביותר ל-יעדוד היצוא: "צור, אל תטוס אף פעם במטוס אלקטרה. אני חושש שאם נפסיד אותך, תתמוטט כל המדינה..." מדינת ישראל לא התמוטטה כאשר צור פרש מניהולה ועבר לנהל את החברה

ייקמור קארמר
עזב במחאה

ארנסט יפת
לא עזב

לישראל. אבל נראה כי ראשי חברה זו הגיעו למסקנה, כי אם לא יפסידו את צור, הם עלולים להפסיד את החברה כולה... וכך, אחרי 20 שנות קאריירה מוהירה, פוטר מיכאל צור עלידי חברי מועצת-מנהלים זוועפת, הרואה עצמה מרומה עלידי הרפת-קן חסר-מעצורים.

אגב, להתמוטטות זו של כספי החברה לישראל תהיה השפעה הרסנית על נכונותה של יהדות העולם להשקיע בישראל.

היהדות

לא תתרום

ל י גיים בשנה האחרונה 20 מיליון דולר מדרום-אפריקה ואיראן, שני ה-מרכזים היחידים בעולם (פרט לונצואלה ומכסיקו), מהם ניתן לגייס כספים להשקעה בישראל. הפסדיו של צור עלולים לחסל

קצין-דת בצה"ל * סמ"ר ממולח בגיל 25 * ילד-הפלא של ספיר * אבי שיגעון הטכסטיל הכושל * מחלק רישיונות-ייבוא לקרובי מישפחה * האיש שקבר את ההון של „החברה לישראל”

המלאך מיכאל

החברה לישראל דאגה לתת ערבות בנקאית לבנק של טיבור רוזנבאום נגד ההלוואה שנתן לקבוצת ריגר. ואילו לאחר-מכן, החברה לישראל והחברות שקנתה, הפקידו חזרה כספים אצל טיבור רוזנבאום. תרגיל פיננסי מזהיר זה הציל את החברה לישראל. הוא נחשף לראשונה כאן, והוא הסיבה להפקדות המשוגות של צור אצל טיבור, הפקדות שהביאו להפסדי ענק. אין ספק כי בדיקה עניינית של פרשת ההפקדות המשונה הזאת, תעלה כי ספק אם הן נעשו לשי החוק. בין אם זו פקודת החברות, או תקנות הפיקוח על מטבע זר של האוצר, או תקנות ניירות-הערך בי ארה"ב. אבל צור רצה להשיג גיטסהון בכל מחיר, גם במחיר של תרגיל פיננסי. התרגיל עורר מורת-רוח אצל משקיעים רבים. ויקטור קארטר, מייסדי החברה לישראל ומראשי יהדות ארה"ב, עזב את החברה. אבל יריבו ושותפו של מאיר לנסקי, סם רוטברג, הודיע על תמיכתו בצור. במקביל השקיע בחברה שותף נוסף של לנסקי ממיאמי, לו פולר.

יצר-הרס

דו-סיטרי

ב עיקבות קארטר פרש גם אייב פיינברג, מראשי יהדות ניו-יורק. גם מנכ"ל קונצרן כלל, אהרון דוברת, פרש מהחברה. סר זיגמונד וארבורג תבע ל-החזיר את קארטר, ומשאל הצליח, פרש מכל פעילות בחברה. צור לא התרגש, מינה מועצת-מנהלים מאנשיו, בה ישבו בעיקר הברון רוטשילד, יעקב בריין (נציגו של סם רוזנבאום, שעשה כספים עם לנסקי מהברחות ויסקי לקנדה), משהבנו גיטר, ארנסט יפה, מרדכי ("מוקה") לימון (נציגו של רוטשילד), אשר ידלין, שאול אייזנברג (המיליונר מ-אסיה), וכן סם רוטברג וטיבור רוזנבאום ועוד ארבעה גרמנים. ממועד זה, פלוואר 1972, עשה צור בחברה כבתוך שלו. צור עשה בכספי החברה את ההיפך ממה שהתכוונו מייסדיה. במקום להקים תעשיות חדשות, הוא קנה בת-ימלון, חברות-ביטוח, הקים חברות-בנייה, השקיע בסנסורים בבורסה. כאשר קנה את בתי הזיקוק, היה זה אחרי שמעריכים הקשורים בו קבעו כי שווי כל בתי הזיקוק 85 מיליון לירות, בעוד שהאוצר העריכם ב-250 מיליון לירות.

הוא קנה רבע מבתי-הזיקוק במחיר אפי-סי. הוא קנה את מחצית חברת האניות הענקית צייט ב-60 מיליון לירות. כך, למשל, הוא קנה גם מלון-לירות בירושלים, מלון פלאזה, ב-58 מיליון לירות, מזה שני-שליש הלוואות של הממשלה בריבית של 6%, ובנוסף קיבל ביטוח נגד פחית על קנייה זו.

כאשר נשאל מיכאל צור האם אינו נפגע מכך שאינו מכהן בממשלה, השיב כי באמצעות גולשים על עמדות-כוח כלכליות, יצבור לעצמו יותר השפעה במשק, ובי עיקבות כך גם במדינה כולה. כל חייו חלם על תפקידי-מפתח בממשלה, חוץ ש-טיפס לצמרת כשדרונו שורה הרפתקאות כלכליות מסמרות-שיער.

קשה לאמוד את שיעור מאות המיליונים ששילמו אורחי-המדינה בגלל השגיאות של מיכאל צור ומורורו-בן פינחס ספיר. אך השגיאה האחרונה היתה גדולה מדי, 40 מיליון דולר הפסדים בעיסקי חברות אנונימיות הרשומות בלוקסמבורג, זהו סכום גדול מדי אפילו לגבי ספיר.

ככל שצור התקדם בתפקידיו, שלט על סכומים גדולים יותר, כן גדל הסיכון כי השגיאות יעלו למדינה יותר. כך, ב-אורה פראדוסקלי, ככל שאץ קדימת הוא התקדם לקראת סופר-שלו.

למרות שהכנסת חוקה חוק מיוחד הנותן לחברה הטבות מפליגות, כמו פטור מלא ממס-הכנסה ל-28 שנים. צור, באמצעות יועצים, מצא חור בתקנות מס-ההכנסה בגרמניה, ובעזרת אותם סעיפים שהביאו גרמנים להשקעות בבתי-מלון בישראל, התקשר עם קבוצת ריגר, שהבטיחה לגייס את ההון הדרוש לחברה לישראל.

הברון ארמון ויהושע שניר

סם רוטברג ויהושע שניר אינו רוצה לדעת

צור היה נואש, וכאן הגה תרגיל מזהיר, אם כי לא לגמרי חוקי: הבנק של טיבור רוזנבאום הילווה כספים לקבוצת ריגר. זו השקיעה את הכסף בחברה לישראל כאילו היתה זו השקעה מכספיה שלה.

הבטחה זו כמוה היתה כהצלת החברה. שכן, החברה לישראל נרשמה כחברה ב-ארה"ב כדי שתוכל לגייס כספים שם, ולפי תקנות הוועדה לניירות-הערך בארה"ב, היה עליה לגייס סכום מינימלי של כסף עד

הוא עימו לכל אורך הדרך. ב-1955 התמנה ספיר כשר-המיסחר והתעשייה, וצור עבר להיות מנהל חטיבת סחר-החוץ שלו, ואחרי שנה התמנה כמנהל-כללי של משרד-המיסחר והתעשייה. תפקיד זה הוא מילא עד 1966, עת פרש.

ב-11 השנים שבהן היה מנכ"ל משרד-המיסחר והתעשייה, היה מעורב כימעט בכל פרשה של הפסדים ושחיתות. הוא עמד מאחורי הקמת תעשיות-הטכסטיל הי-כושלות בעיריות-הפיתוח, הביא ארצה את גימי לוי, טיבי דימונה ועוד מיפעלים, שהמדינה הפסידה בגללם מיליוני לירות. הוא עמד מאחורי הקמת תעשיות-הרכב הכושלות, שעלו לאוצר מאות מיליוני לירות; מאחורי הקמת תעשיית היהלומים על בסיס של הברחות ומיסחר בשוק-שחור, התנגש על רקע זה עם מי שהיה המפקח על-היהלומים, יונה חצור, שנאלץ להתפטר מתפקידו מאחר שסירב למלא את הוראות המלאך מיכאל — כינויו של צור.

כאשר פרש ב-1966 מן הממשלה, היה זה בגלל מינויו של חיים צדוק כשר-המיסחר והתעשייה. ספיר פרש אז להיות מזכיר מפא"י, וכל אנשיו הלכו עימו. נאמן אחר שלו, משה זנבר, פרש אף הוא אל הבנק לפיתוח התעשייה. צור פרש כדי להיות יושב-ראש מועצת-המנהלים של צייט. הוא התפרסם במיכתב גלוי שפיר-סם או נגד המנכ"ל הקודם של צייט, ד"ר ברוך וידרא, האשימו בו בגניחול כושל ובהפסד של מאות מיליוני לירות בצייט. מיכתבו של צור גרם לסערת-רוחות ללא-תקדים בארץ, גם מאחר שמאזני צייט עד אז הראו רווחים.

כאשר היה מנכ"ל משרד-המיסחר והתעשייה, היה היום של חברות-הייצוא לאפריקה. בעניין זה החל עוד כשנכנס לעבודה בממשלה. עת נתן לחברת זורו חלק בחברת-הייצוא ממשלתית שהקים, ל-סחר עם גאנה. לאחר-מכן היה מעדיף באופן בולט חברה ששמה דיוגנוף מערב-אפריקה, שנוחלה עליידי אלכסנדר הכהן. עיסקות החברה באפריקה מומנו עליידי הבנק של טיבור רוזנבאום. כעבור שנים אחדות הוכיח רח אלכס הכהן להתפטר ומבקר-המדינה גילה כי ניהל את החברה לתועלתו אישית.

חוק מיוחד

להטבות

ה פערה הציבורית הביאה לחיסול הפעילות החברה כמות שהיא, והקמת מיסגרת-ג חדשה לסחר עם אפריקה. יושב-ראש מועצת-המנהלים של דיוגנוף מערב-אפריקה היה מנכ"ל משרד-הפיתוח ישראל גלעד.

לא יפלא, לכן, שגם צור וגם גלעד נמנו עם היועצים-בשכר של בנק בוקליס בישראל בשנות ה-60. ויחד עימם גם עורך-הדין משה פורת, הידוע בקשריו הי-אמיצים עם גורמים ממלכתיים ישראלים מסוימים, הקשורים עם הבנק של טיבור רוזנבאום.

אנכ, כאשר רוזנבאום התשלט על מיפ-עלי הטכסטיל של אתא, הוא לא שכח למנות את צור כחבר מועצת-המנהלים. בשנת 1969 ביקש ספיר כי צור, נאמנו, יקח על עצמו את ניהול החברה לישראל. החברה הוקמה ב-1968 עליידי פינחס ספיר, במטרה לגייס השקעות מיהדות העולם בי-סך 100 מיליון דולר. עברה שנה, והחברה הצליחה רק בקושי לגייס 15 מיליון דולר, ואף זאת תוך מריבות בלתי-פוסקות בין סגן יושב-ראש מועצת-המנהלים משה זנבר, לבין סר זיגמונד וארבורג, מראשי הבנקאים היהודיים במערב.

צור נכנס לתפקידו במרץ, גילה במהרה כי היהודים לא יתנו כסף לחברה, וזאת

שווק שחור בחלוק לבן

רופא סירב לשחרר חולה ממחלקתו משום שהוא שימש לו כרה חולבת - וחסרי-אמצעים מחכים שנה לאישפוז

לה על שנתיים). או חולה שסיכויי-החלמתו קלושים, מועבר באישור הפסיכיאטר הי מחוזי לבית-החולים פרטי לחולי-נפש. זאת, כדי לפנות מיטות לקבלת חולים חדשים. משרד-הבריאות נושא בכל הוצאות אישפוזם של חולי-הנפש בבתי-החולים הפרטיים, במסגרת התקציב ל"אישפוז חוק". בבתי-החולים הפרטיים בישראל מאושפזים כיום כארבעת אלפים חולי-נפש. בין כותליהם של בתי-החולים האלה מתרחשים דברים מזעזעים.

בני משפחתו של חולה-הנפש נותרים, בביקוריהם הראשונים בבית-החולים, המורמים, הם מגלים כי בניהם-הנפש החולה מאושפז בתנאי זוהמה, מסתובב בגדים בלויים, סובל מתת-תזונה, והחמור מכל - חלה הרעה ניכרת במצבו הנפשי.

הם חורקים שיניים, אך אינם מעזים להתלונן בפני איש. הם יודעים כי אם יתלוננו בפני מנהל בית-החולים, הוא ישיב: "קחו מפה את החולה, עשרה אבי שים אחרים ממתינים בקוצר-רוח כדי לתפוס את מקומו".

אם יתלוננו בפני משרד-הבריאות, דבר לא ישתנה, ועם זאת ייחשף בן-המשפחה האומלל להתעללות ולזקמה מצד מנהל בית-החולים.

מצב מעוות זה משאיר בפני משפחות רבות אפשרות לברירה אחת בלבד - הן

עולה חדש מדרום-אפריקה (השם שמור במערכת) שהשתקע בארץ, התי גלה כחולה-נפש. הוא אושפז בבית-החולים ההסתדרותי לחולי-נפש שלוותה.

שנתיים לאחר-מכן הועבר החולה לבית-חולים פרטי. הורי הצעיר, אשר להם קרובי משפחה בארץ, באו לבקרו והודעו לו מ"תנאי-האישפוז שבהם הוחזק בנם. אך עדי מהרה למדו את השיטה הנהוגה בישראל, והחלו משלמים 2,500 לירות לחודש ל"פסיכיאטר של בית-החולים, המשמש גם כבעליו של בית-החולים, כדי שיעניק לבנם תנאי-חיים אנושיים.

כעבור שנה החלה המישפחה להתרושש, החליטה להעביר את הצעיר לבית-החולים אחר, בו הובטח לה כי תמורת 500 לירות לחודש "בלבד", יזכה הבן ביחס של מועדף.

הפסיכיאטר של בית-החולים לא מיהר להסכים להיפרד מהחולה, ששימש לו מיכרזהב. הוא כתב חוות-דעת רפואית, בה ניקבע כי אסור להעביר את החולה לכל בית-חולים אחר.

ההורים פנו בייאושם לד"ר זיגפריד פליגלמן, ששימש בשעתו כפסיכיאטר הי מחוזי של מחוז הצפון, והלה ציין בחוות-דעת רפואית מנומקת כי אין כל מניעה להעביר את החולה לבית-החולים אחר. למרות חוות-דעת ברורה זו של הממונה,

לא שוחרר החולה מבית-החולים. להורים נרמז, כי מוטב להם שיפסיקו את ניסיונות ההעברה, ולא - תינקט פעולה נגדית הי עוללה לפגוע במצבו הבלתי-מאוזן של בנם. ההורים לא ויתרו. הם פנו בתביעה מישר פטית לבית-המשפט המחוזי, ורק לאחר שניתן צו בחתימת השופט המחוזי יצחק שילה, שוחרר החולה והועבר לבית-החולים אחר.

אישפוז

תמורת שוחד

אמר ד"ר מאיר מאיר ששימש, בטרם פרש לגימלאות, כפסיכיאטר המחוזי של מחוז המרכז: "רמת התרבות של עם נמדדת לפי רמת השירותים הניתנים לחולי-הנפש שלו. בכל מדינה מתורקנת היו השליטנות סוגרים מייד את כל

מאח

זאב יפת

בתי-החולים הפרטיים לחולי-נפש, אילו הם היו במצב כזה כמו אצלנו, "מצוקת האישפוז, שהיא תופעה חמורה כלל-ארצית, נעשית בלתי-נסבלת ממש, כי אשר מדובר בחולי-נפש ובחולים כרוניים.

חולה-נפש, לפעמים אלים, חייב אישפוז במקום סגור והנשאר בביתו מחוסר מקום אישפוז בבית-החולים, יאמלל תוך זמן קצר את חיי כל בני-משפחתו. חולי-נפש ממתינים לא פעם שנה, ואף למעלה מזה, כדי לזכות במקום-אישפוז.

בתי-החולים הממשלתיים וההסתדרותיים לחולי-נפש כורעים תחת עומס של תפוסת יתר, והלחץ העצום על בתי-החולים מלווה לא-פעם בהצעות-שוחד, שתכליתן להקדים את תור האישפוז.

כל חולה-נפש אשר הטיפול בו חייב להימשך שנים (בבתי-החולים של ההסתדרות אין מאשפוזים חולה-נפש לתקופה העור

חייבות להעניק מתנות-כסף, או במילים בוטות יותר - שוחד, למנהל בית-החולים ולפסיכיאטר המטפל בחולה. וזאת, רק כדי שהללו יקדישו לו לפחות תשומת-לב מינימלית, ימנעו ממנו חרפת-רעב ויעניקו לו טיפול רפואי חיוני.

אותן מישפחות שידן אינה משגת לעמוד בתשלומי-שוחד חודשיים, קבועים, חיות בדיעה ברורה כי הסיכויים שבן-המשפחה המאושפז יזכה בטיפול הוגן ויחלים מ"מחלתו, שווים לאפס. חולים אלה נידונים להישאר כלואים עד סוף ימיהם בתנאי זוועה בלתי-אנושיים.

הפלות

כעסק מכניס

טח"הפקר נוסף בתחום הרפואה, בו מוצאים עצמם מבקשי-הטיפול נפגעים, הוא רפואת הנשים.

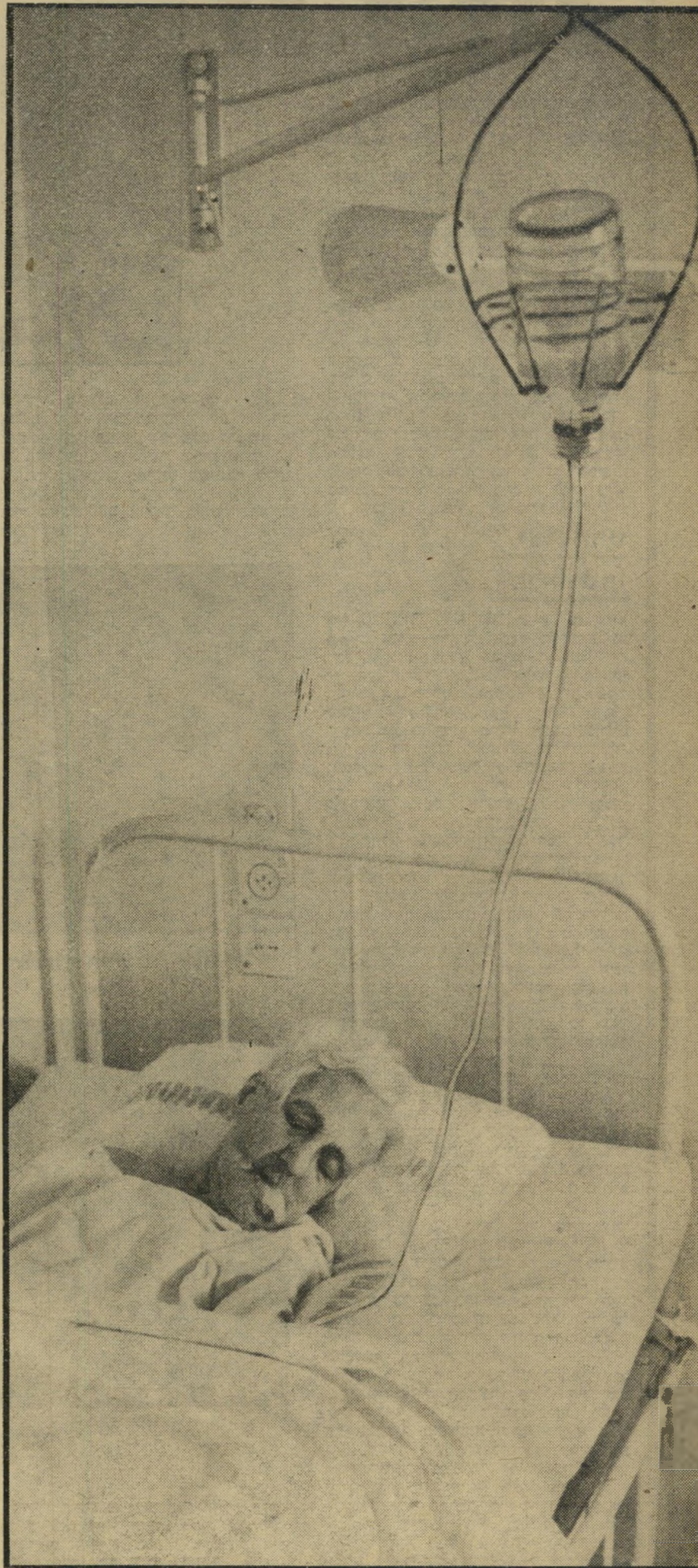
עקב הסכמים קואליציוניים, מתבצעות מרבית ההפלות המלאכותיות במחתרת. הי תשלומים עבור ביצוע הפלות מרקיעים שחקים, והרופאים העוסקים בכך כבעבודה צדדית, לאחר תום יום עבודתם בבתי-החולים הממשלתיים וההסתדרותיים, גורפים הון-תועפות.

בעיית ההפלות המלאכותיות ידועה ו"כאיבה. רבות נכתב אודותיה, היא משמשת זרז להידרדרות ענף הגניקולוגיה כולו.

לרבים מבין רופאי הנשים העובדים בבתי-החולים הציבוריים אסור לעסוק ב"פרקטיקה פרטית. עם זאת, המציאות מורכבה כי רובם עוסקים בטיפולים שונים בחולים פרטיים, בחשאי. טיבם של יחסים אלו אינו מאפשר, במרבית המקרים, קיום ופיתוח יחסי אמון-וידידות בין הרופא לבין המטופלת.

רופא-הנשים העוסק בפרקטיקה פרטית הופך, לא-פעם, למעין ספק-שירותים בלבד, המעוניין לסיים את הטיפול מהר ככל האפשר, בלא שישקיע במעשיו מחשבה ואחריות מתאימה.

כדוגמה אופיינית למצב-דברים זה יוכל לשמש המקרה הבא: אצל סטודנטית צעירה (השם שמור כי

זקוק לעירוי כספי

האטומה יצרה בי את ההרגשה שמטפל כי רובוט ולא בן־אדם, רופא. גם לאחר סילוק הטבעת לא חדלו ה־כאבים, ועימם הופיע עתה דימום קשה. הסטודנטית התקשרה עם הרופא, והלה יעץ לה להמשיך לקחת את גלולות־ההרגעה.

הזנחה פושעת הרתיאסון

כ עבור יום וחצי של כאבי־חופת פנתה הסטודנטית לרופאים־נשים אחר, ד"ר טיגר. זה שמע את סיפורה ונידחם. לאחר בדיקה יסודית קבע: "עוד יומיים, והיית מגיעה לבית־חולים. את סובלת מדלקת חמורה ברחם. הזנחת המצב היתה עלולה לגרום לעקרות."

"ובאשר לטבעת — מעולם לא שמעתי שלבחורה צעירה, שעוד לא עברה שתי לידות לפחות, מתקנים טבעת תוך־רחמית מהסוג שזוהית כאן. רק לנשים לאחר לידה, ששרייר־הרחם שלהן יותר רפויים, אפשר להתקין טבעת מסוג זה. לדעתי, חל איסור מוחלט להתקין טבעת כזו לבחורה שלא ילדה."

אחרי ששילמה 50 לירות דמי־ביקור, ועד מאה לירות עבור תרופות אותן קנתה בבית־המירקחת, והתאוששה, חזרה הבחורה כעבור שבועיים לביתו של ד"ר דואלור־שיצקי. היא טענה כי לדעתה, כיוון שה־טיפול לא הצליח, והיא נאלצה להפסיק את עבודתה ולימודיה למשך שלושה שבועות ואף ביזבזה מאה וחמישים לירות נוספות דמי־טיפול ותרופות, ההיגיון מחייב כי יוחזרו לה מחצית מה־270 לירות ש־שילמה עבור התקנת הטבעת.

בשומעו זאת, אחז הרופא בזרועה וגירשה מביתו.

ייתכן שלגבי עצם התקנת הטבעת, חוותי דעתו של רופא אחד שונה מזו של חברו, ואולם מיקרה זה של חוסר־איכפתיות ו־טיפול שיטחי, מאפיין שיכבה רחבה של רופאים, ההופכים את מיקצועם מייעוד ל־

בשבוע השני החמיר המצב עוד יותר. הסטודנטית חשה מעין שיתוק באיזור הבטן והרגלים. היא לא יכלה לעמוד או לשבת. באחד הבקרים, כאשר התעלפה, כשל כוח־סיבלה והיא חזרה אל הרופא וביקשה לסלק את הטבעת. הרופא מילא אחר בקשתה.

סיפרה הסטודנטית: "הגעתי אליו חיוורת, כולי רועדת מכאבים. הרופא לא טרח לשאול אותי איך אני מרגישה, לתת לי כוס מים, לעודד אותי במילה טובה. ההתנהגות

התקין לה את הטבעת. נאמר לה שהטבעת תשמש אותה שנתיים ימים. בימים הראי שונים תחוש כאבים, שאחרי־כך יחלפו. יומיים לאחר התקנת הטבעת נתקפה ה־סטודנטית בכאבים עזים באיזור הבטן. הכאבים הלכו והחריפו, עד שנותרה ב־אפיסת־יכוחות.

היא התאוננה בפני הרופא, והלה קבע: "זה שום דבר. יש קצת קשיים בקליטה". התרופה היחידה שקיבלה היו גלולות נגד כאבים.

מערכת) איחר המחזור החודשי. היא נועצה בידדותיה, והן היפנו אותה לגינקולוג, ד"ר איוק דז'אלושיצקי.

הרופא נתן לה זריקה לזירוז המחזור, גבה סכום סביר של שיבעים לירות, ויעץ לסטודנטית להשתמש בטבעת־תוך־רחמית, כאמצעי־מניעה.

הבחורה הירהרה בהצעה, והסכימה לה. שבוע לאחר הופעת המחזור חזרה אל הרופא. היא שילמה לו 270 לירות (בשיק עצמי, שמיספרו רשום במערכת), והרופא

ד"ר רוזין

זה מול זה

הגינקולוג העובד באופן

נאסף על עבודתו

בבית־החולים משמש

נושא לתלונה - ומולו

מנהל־מחלקה המטפל

חינם גם בחולים

שעזבו את מחלקתו

ד"ר דז'אלושיצקי

רופאים מומחים ניסו לבדקה. לאחר סידרת תצלומים, הם קבעו כי יש לאשפזה ב" מחלקה פנימית ה'.

כל אותה עת עבדו הרופאים והאחיות בהדרגה למיון ללא מנוחה. כשהם נתונים תחת לחץ כבד של קהל חולים, מהם חולים קשה, שהובאו למקום באמבולנסים ונותרו שעות ארוכות ללא כל בדיקה.

בפרק זמן זה התמלא גם מסדרון חדר המיון בחולים שהוחשו למקום. לא פעם נידמה היה כי האחות הראשית, המפקחת על חדר המיון, עומדת לאבד את השליטה על המתרחש סביבה. נוצר מצב שחור ה' מיון והמסדרון שלידו ניסתמו מעורף חר' לים וכל המערכת התפקודית כרעה תחת לחץ שלא איפשר עבודה יעילה ושיטתית. ביילית ליד אותה אשה כל אותן שעות ארוכות. עד לאישפוז. תוך כדי שיחה נתגלה לי מעמד שונה של חולים בישראל — חלוצים ואנשי העלייה השנייה והשלישית. אשר עד לפני הפירסומים האחרונים בעיתונות, כלל לא העלו על דעתם כי ניתן לשלם לרופאים, מתחת לשולחן, כדי לזכות באישפוז מהיר. הם חונגו מילדותם לראות ברופא את סמל האדם נקי-הכפיים, ולא תיארו לעצמם כי אדם כזה יהיה ניתן לשיחור.

וכאשר אין מעלים על הדעת שאפשר לשלם לרופא, ואף לא משלמים לו — התוצאה ברורה.

מישפחתה של אותה אשה — נהרסה. אחרי שניתקפה בשיתוק חלקי, לפני שנה, החלה אט-אט להתאושש. אך הוחזרה לביתה מוקדם מדי. לא עלה בדעתה להפעיל פרו-

(המשך מעמוד 25)

לעסק מיסחרי קשות. חסר רגשות ונימה אישית. ואגב כך גורפים אל כיסיהם סכומי כסף ענקיים.

ד"ר איזק דואלושיצקי זוכר את המיקר'ה. לגבי עצם הטיפול הרפואי הוא נימנע מלהגיב משום שלדבריו, כללי האתיקה הרפואית אוטרים עליו לגלות פרטי טיפול בחולה.

כללית, דוחה הרופא את האשמות, טוען שהסטודנטית ניסחה את העניין. "זה מצב אופייני לצייד המכשפות נוסח משפטי מוסקבת הנערך כעת על הרופאים". טוען ד"ר דואלושיצקי.

כותב שורות אלה חייב לציין כי דברי הסטודנטית נשמעו מהימנים, נסתייעו ב" עדויות של שתי סטודנטיות נוספות ש" טיפלו במתלוננת כל אותם שבועות בהם התייסרה בכאבי תופת.

רופא

מגניב חולים

פרשת הפרופסור הוכמן הציעה בפני הציבור את הרופא הישראלי המכוער. נתגלה כי רופאים ידועים מנצלים את המחסור הכרוני במיטות בבתי-חולים, כדי לאשפו ללא-תור חולים המוכנים לשלם כסף רב לכיסו הפרטי של הרופא. הפוסק מי יאושפו במחלקה.

ואולם, צריך להדגיש כי אין להיתפס לקיצוניות הפוכה, ולראות בכל רופא בכיר אדם, אשר השיקול היחיד המניע את מעשיו הוא בצע-כסף. כנגד פרופסור הוכמן, מנהל המחלקה האונקולוגית בהדסה ירושלים, אפשר להציג את הפרופסור יוסף שטיין, מנהל המחלקה האונקולוגית בבית-החולים העירוני הדסה בתל-אביב, אשר חוליו ובניו מישפחותיהם מדברים אך בשבחיו. מגדירים אותו כאחד מל"ו צדיקים.

כדוגמה נוספת של מופת אישי יכול לשמש, ללא ספק, ד"ר רפאל רוזין הממלא עתה את מקומו של פרופסור ספירה. ב" בית-החולים עלישם שיבא תל-השומר, אחרי שפרופסור ספירה פרש לגמלאות. כמנהל-מחלקה, רשאי ד"ר רוזין לעסוק בפרקטיקה פרטית. אך אין הוא מנצל זכות זו. הוא מוסיף לשמור על קשר עם החולים שהיו בטיפולו, מרבה לבקור בבתיהם כדי לעקוב אחר המשך שיקומם, אינו מסכים לקבל אפילו אגורה אחת עבור הביקורים הפרטיים הללו.

ואולי, ד"ר אורי חסיס, סגן המנהל הי כללי של בית החולים הדסה בירושלים יכול לשמש כדוגמה הטובה ביותר לרופא בכיר הגון.

כפי שדווח בשתי הכתבות הקודמות (העולם הזה 1934, 1933) סירב פרופסור הוכמן לקבל ממחלקתו חולי סרטן חסרי אמצעים כספיים. עתה הגיע הזמן לגלות כי ד"ר חסיס, בשיתוף פעולה עם רופאי חדר המיון, היו "מגניבים" חולי-סרטן מחדר ה' מיון למחלקתו של פרופסור הוכמן בשעות שהפרופסור לא נוכח בבית-החולים ובכך יצרו עובדה מוגמרת. פרטים מדויקים ב" נושא זה רשומים בדו"ח פנימי, סודי, של צוות המחקר האוניברסיטאי שטיפל בנושא. זו היתה הדרך היחידה, מדהימה ככל שתשמע, בה יכול היה ד"ר חסיס לפעול. פרופסור הוכמן, כמנהלי מחלקות אחרים בבתי-חולים, ניתמנה לתפקידו לכל ימי חייו. כל זמן שלא נימצא אורח בעל מצפון שהעז להתלונן נגדו, יכול היה לעולל ב" מחלקתו ככל העולה על רוחו.

אלא שאפילו רופאים יחידים-גולה אלה, אינם יכולים להקל מן המצוקה, כאשר מדובר בשירותים חיוניים ובכוח-אדם. ל" דוגמה, הסיפור הבא:

סיוט

חדרי-המיון

בערכ יוסי-הכיפורים האחרון, בשעה עשר ורבע בבוקר, הובאה לבית החולים התורן, בית-חולים ב"י-ינסון, אשה בת 74 שלקתה בשטף-דם בראשה. היה זה התקף שני, לאחר התקף קודם שאירע לה לפני כשנה, והותירה משותקת חלקית ב" מחצית הימנית של גופה.

לאחר רבע-שעה של המתנה בתור, נר' שמה האשה והוכנסה לחדרי-המיון. שם, כבניסה, המתינה שרשים דקות נוספות עד שתתפנה עבודה מיטה באולם-המיון הצר, שהיה מלא עד גדותיו.

כאשר זכתה האשה סוף-סוף למיטה, המתינה חמש שעות תמימות עד ששני

מרי קוואנט, האופנאית הבינ' לאומית המכתיבה מה נכש וכיצד נתאמר.

במדור הקודם דנו בעיקר בחלוקת סימני-היכר אפייניים. הפעם נרחיב את הדיון בתופעות השונות בסוגי העור השונים:

תופעות העור

הצד הקוסמטי של עור הפנים מב' חין ב" תופעות בהן ניתן לספל מבלי להיכנס לתחום הרפואי:

- (א) עור חסר לחות.
- (ב) נקודות שחורות.
- (ג) אקנה רגיל.
- (ד) אקנה וולגריס — טפולו של רופא עור, קופרוז.

עור חסר לחות

תופעה של חוסר לחות בעור נפוצה בעיקר בארצות השמש וזה כמובן כולל אותנו. השמש "יונקת" מהעור את ה' נוזלים המצויים בו וכך גורעת מה'

עור שמן, יבש ומעורב כאחד. פשוט, מכיוון שאין קשר בין הלחות (הנוזלים) שבעור לבין החלב שלו.

הטיפול המומלץ — שימוש רב ביותר בלחות כבדה להחזרת אזור הנוזלים בעור. לחות בכמות מעטה פעמים רבות במשך היום. על בעלות עור חסר לחות להמנע מהשמש ע"י חבישת כובע רחב שוליים והמנעות מ"פולחן" השזוף.

נקודות שחורות

תופעה נפוצה אצל בעלות העור השמן. החלב שמופרש לפתח היציאה שלו על פני העור — כאשר אין מצד בעלת העור גישה נאותה לניקויים — מתחמצן במגעו עם האוויר, מתקשה ומשחיר וכמובן מהווה "פקק" לגקבור בית וחממה לבקטריות. הבקטריות גור' מות לדלקת שממנה אנו מגיעים לתור פעה הבאה:

אקנה

כאמור אקנה זוהי דלקת בבלות החלב. היא נראית כפצעון המכיל מוג' לה וכידוע התפוצצות שקית המוגלה והתפזרותה מדביקה ו"מעניקה" מה' בקטריות שבה לשאר אזורי העור שבי סביבתה.

הטיפול הנאות הוא כמובן מניעת הווצרות אקנה ע"י נקוי וחטוי העור.

אקנה וולגריס

זוהי תופעה שכאשר את נתקלת בה עליך להפנות את הלקוחה מיד לרופא עור.

האקנה וולגריס נראה כגבשושיות אדומות מאד ובולטות מאד מעל פני העור, ללא ראש צהוב. דבר המוכיח כי המוגלה מרוכות מתחת לפני העור, והמוגלה יכולה להתפשט ולגרום לדלי' קות קשות ביותר. אך כאמור, פני לרור פא עור לטפול אנטיביוטי אינטנסיבי.

קופרוז

תופעה זו נגרמת כתוצאה מהתפר' צצויות של נימי דם עקב עישון רב, לחץ דם גבוה, מזון חריף מאד, עצב' גות. מכאן שהיא עלולה לפגוע בעור שמן כיבש אלא שמכיוון שהעור היבש דק מאד אפשר לראות את התופעה ככתמים ועירים אדומים.

בעזרת האיפור יש אפשרות להסרת הפגם.

תשובות לשאלות

יערה הולצמן: הקמטים שהוד' כרת במכתבך הם קמטי הבעה, ואלה קיימים בפנים כמעט ללא כל קשר ל" גיל. אלה הם הקמטים מתחת לעינים ובזוויות העין, קמטי החיוך משני צדי הפה, מעל גשר האף ובמצח. קמטים אלה מתעמקים במשך השנים, וטיפול נכון מגיל צעיר, אפילו מגיל 14—15, יאיט את התעמקותם. קמטים אחרים הם אלה הנובעים מהתרופפות שרירי הפנים, ואלה יעזרו תרגילי התעמלות לפנים. קמטים נוספים נובעים מה' ייבשות העור, בשל התנדפות נוזלים והאטת הבולטות המיזערות חלב שוי מני. לקמטים אלה, כמו לקמטי ההבעה, יאה טיפול מתמיד של חדרות לחות ויטמינים, וכן מטט שמן. יש למרוח את הפנים ב" Morning Moisture ביום, וב" Night Cream בלילה.

דורית אשחר: נערות בגילך ובמצב עורך זקוקות לתכשירי הניקוי שקראת עליהם לא פחות מאשר לבג' דים אפנתיים. ההוצאה על תכשירי ניקוי אינה כה גבוהה, אם ניקח בחשבון שהם מספקים לתקופה של חדשים ואף שלושה חדשים. לעתים אף למעלה

אל תתעצלו לכתוב למדור על בעיות היופי שלכן, כל פנייה תיענה חן באומן אישי וחו' בכתב. כתבו אל "מרי קוואנט" ת.ד. 40020 ת"א.

יופי זה

גם עניין

של צבע

תסיסה שלו ומחיתו. התוצאה — עור נבול, חרוש קמטים דקים מסועפים בכווניים שונים (ע"י כך גם נאבחן אותו).

מכיוון שהמדובר הוא בעור חסר לחות זוהי תופעה העלולה לפגוע ב'

המיינחסים

חדר "פרטי" ב" בית-החולים ב"י לינסון, לאדם אחד, שבו שוכבים מיינחסים.

טקציה, או לשלם כסף כדי להתקבל לאחד מבתי-החולים למשותקים, בהם ניתנים תרי גילי פסיכותראפיה נמרצים, שתכליתם ל" החזיר לגוף חלק מתיפקודיו.

הטיפול הנדרש בה היה למעלה מכונו של בעלה הישיש. אחרי חצי-שנה של טיפול התמוטט הבעל, קיבל התקף-לב, והובהל לאישפוז בבית-החולים הדסה ב" תל-אביב. שם הוסבר לו, כי הטיפול ב" אשתו המשותקת קשה מדי עבורו, וכי הוא עלול ללקות בהתקף-לב חוזר.

הגברת ד"ר פרוכטמן, רופאה כללית, מ' קופת-החולים של ההסתדרות סניף רסקו, רח' אריסטובול 2, אומרת "אדם עם לחץ דם נמוך ודופק 47, כאשר האלקטרקארדיו' גראמה שלו אינה בסדר, אסור לו לטפל באשתי המשותקת. זו מעמסה קשה מדי, ממש סכנת-חיים. הסכרתי לאיש את ה' מצב. חייבים לאשפוז את האשה בבית ריבקה, או בבית לווינשטיין, עד שהוא יתאושש."

אבל בתי-חולים אלה, ודומיהם. מלאים עד אפס מקום. חולים רבים ממתינים בתור להתקבל אליהם. כל חולה וסיפורי-סבלו וסבל בניי-משפחתו.

אנשים שעד לזיקנתם לא הורגלו לשחד רופאים, או שידם אינה משגת, אינם יכולים להתחיל עתה לנהוג אחרת. מצבם רק יילך ויחמיר. (כתבה שנישית בסידרה)

רוצה לספר שוב מה בדיוק קרה באותו לילה, כדי שכולם יידעו את האמת. לקראת קיום הפסטיבל סיכם יצחק גיורי עם מפקד מישטרת זיכרון יעקב, הקצין מיגדל, כי זה ישלח 10 שוטרים לשמור על הסדר בכפר-האמנים עין-הוד בערב הפסטיבל, מהשעה 6.30 לפנות-ערב ועד אירי-הבוקר.

שני השוטרים שהיו אמורים להימצא בכניסה לכפר עם מחסומים, גדרות של המישטרה, לא הביאו עימם את הציוד. רק מאוחר יותר גילה קצין-מישטרה ל-גיורי, כי נקלע בדרך לפקט-נועה, וז' משום כך לא הגיע בזמן...

לכן, מאחר שבכניסה לכפר לא הוצבו מחסומים, כנדרש, אלא רק שני שוטרים מצויידים בפנסים, נכנסו לשטח האירוע כ-4000 איש, בעוד שרק 1200 קנו כרטיסים. שני השוטרים לא עצרו את האורחים ל-ביקורת-כרטיסים. ליד הקופות, ובשל הלחץ הצלילי להיכנס לשם כל מי שליבו חפץ בכך.

גם השוטרים שהיו במקומות אחרים ב-שטח לא הצליחו להשתלט על המתרחש. סיפר גיורי, "אני ציפתי ל-2000 מבקרים בערך, ולכן הכנתי מראש 18 שומרים פרטיים, אבל אי-אפשר להשוות אותם עם אנשי-מישטרה חמושים.

התפרעות היתה מתוכננת. לפי הפיטרומים, ההתפרעות נגרמה כאילו בגלל שהתוכנית האמנותית לא התחילה בשעה 8.30 בערב. אבל בעצם, היא לא היתה צריכה בכלל להתחיל בשעה הזו. אני

אמנון גיורי
"שדדו אותי"

הזמנתי את האמנים לשעה 11.30 בלילה, ועד אז היו המבקרים צריכים לבלות ב-גלריות, בבית-הקפה ובמיסעדה.

אני חושב שהגיעה למקום כנופייה של צעירים שתיכננו להשתולל ולפרוץ במקום, ושכל ההתפרעות הזאת היתה מתוכננת. ראיתי את הראשונים עולים על הבמה ומבקשים שיחזירו להם את הכסף ששילמו עבור הכרטיסים.

או הם התחילו לדרוך אחרי, כדי ל-הוציא ממני את הכסף שהיה בכיסי. כדי שלא יהרגו אותי, התחלתי לשלם להם - 200 ו-300 לירות לכל אחד שאמר שקנה שמונה או עשרה כרטיסים. אני בטוח שהאנשים האלה לא קנו אפילו כרטיס אחד, אבל פשוט לא היתה לי ברירה.

"כשברחתי משם והם רדפו אחרי, צעקתי אל אחד השוטרים שעמד שם, להתערב ולעשות משהו. הוא ענה לי: 'זה לא עניין שלי'. אני לא מקבל הוראות מ-אורחים."

אבל מן הממונים עליו הוא כן מקבל הוראות. מה קרה להן?

שרים, ח"כים ואלופים נדהמו כאשר נודע שנתפסו מיליונים בכספת של הזוג נתנאל

הוא ידידו של שמעון פרס.

ידידו של מנטש

לפני כחמש שנים התחולל הפילוג במפא"י. ד"ר בן-גוריון המנוח, שמעון פרס ומשה דיין עזבו את המפלגה-האם, והקימו את רפ"י.

נתנאל נקרא אז בין נאמנותו לשמעון פרס, ממקימי רפ"י, לבין ידידותו הגדולה עם מנטש, אשר נשאר נאמן למפא"י ו-המשיך לבצע עבור מפלגה זו עבודות ב-"סדרנות" למיניהן. אולם רמו ממנטש, הוכיח לנתנאל כי בפוליטיקה לא הכל הוא כפי שנראה על-פני השטח. מנטש רמו לו ללכת לרפ"י.

שמעון פרס, שהיה אז המזכיר האירגוני

ה שוטרים האיטלקיים שהתדפקו על דלת החדר מיספר 226 במלון פרודנט המפואר ברומא, היו מנומסים וחביבים. הם ערכו חיפוש בחדר, שבו התגורר היהלומן הישראלי יצחק נתנאל ורעייתו הצעירה חנה, אך מצאו בו רק אותם דברים שאפשר למצוא אצל כל זוגתיירים רגיל אחר: כסף בסכום סביר, מיוודות-נוסעים, בגדים וכלי-רצח.

לאחר שיצא, נשמו יצחק נתנאל ואשתו לרוחה, אולם לא לזמן רב. השוטרים פנו היישר אל הכספת של המלון, והוציאו משם את פיקדונות הזוג הישראלי. השלל ש-נפל לידיהם יכול היה לעורר התרגשות אפילו בקרב שוטרים מנוסים. המחאות ומוזמנים בסכום שעלה על שישה מיליון לירות ישראליות, וכן 400 קאראט של יה-לומים, ספיריים, אבני ג'ייד (ירקן) ואבנים יקרות אחרות, בשווי של מיליונים נוספים.

מעצרים של יצחק וחנה נתנאל שימש לעיתונים האיטלקיים חומר סנסציוני מ-מדרגה ראשונה, אולם בארץ הוא גרם ל-תדהמה גמורה בקרב יהלומנים, אישי-ממשל, שרים, חברי-כנסת ואנשים אשר זוהו עם העולם-החתון הישראלי.

נכה מילחמת- השיחרור

את דרכו בחיים הציבוריים החל נתנאל בן ה-47 דווקא בחטיבת גיבעתי. במים הראשונים של מלחמת השיחרור נפצע הצעיר, והפך נכה צה"ל. אירגון נכי צה"ל היה, בשביל נתנאל, קרש-פיצה אל השמות הזוהרים. הוא ניסה להשתלב במסדות הניבחרים של האירגון, אולם הקבוצה שהשתלטה על האירגון, עוד עם הקמתו, דחתה אותו.

אך שני יתרונות נפלו בחלקו של נתנאל בעקבות מלחמתו בתוך אירגון נכי צה"ל. האחד: הוא הכיר מקרוב את מי שלחמה היום כשרה-ביטחון, שמעון פרס, הפך ידיד אישי שלו. והיתרון הנוסף: הוא קיבל מיספר-יורק למוניות.

במהרה הפך ראש קבוצת הנכים בעלי המיספרים הירוקים, וזמנות חשובה באיר-גון בעליה-המוניות. בעוד הוא-עצמו נהג מונית כחבר תחנת המרכז בתל-אביב, כל אותה עת המשיך להילחם בתוך אירגון נכי צה"ל, והצליח סוף-סוף להיבחר ל-מוצת האירגון.

של המפלגה החדשה, הטיל על ידידו נתנאל את הנסיון בשכונות. ואומנם, נתנאל הצליח לקבל לרשותו את מיטב הנואמים, ביניהם משה דיין ובן-גוריון, להוצאות בשכונות, עבד ימים ולילות ב-שיכנוע צאן-מרעיתו להצביע עבור רפ"י. כמו לרבים אחרים שהצטרפו בהתלהבות כה רבה לרעיונות ה-"ממלכתיות" של ה-רשימה החדשה, כן גם לנתנאל היה לילי-הבחירות לילה קודר, בו התנפצו רבים מחלומותיו. רפ"י קיבלה אז רק עשרה מושבים בכנסת, התפרקה, חזרה למפלגת-האם, אך אנשיה ופעיליה הוסיפו להיות נרדפים על-ידי המיסד המפא"י.

נתנאל חש זאת היטב על בשרו. מעמדו, כמוכיר-בפועל של אירגון נהגייה-מוניות, החל מתערער. באותה עת ניסה נתנאל לערוך עיסקה עם חברת האוטובוסים דן, לפיה יקבלו בעליה-המוניות בקווי השירות 4 ו-5 פיצויים גבוהים מחברת-האוטובוסים, ויבטלו את השירות. מי שהיה אז שר-התחבורה, איש אחדות-העבודה משה כר-מל, פוצץ את העיסקה, והאווירה שנוצרה אז בקרב נהגייה-המוניות היתה כאילו ניסה נתנאל "למכור" אותם.

יצחק נתנאל לא נותרה ברירה. הוא מכר את המיספר הירוק שלו, קיבל עבורו 100.000 לירות ונכנס לעיסקי היהלומים עם אחיו, נתן נתנאל, שהיה ותיק בבורסת-היהלומים כבר אז. כוכבו של נתנאל דרך בקרב היהלומנים, מירצו הרב, כושריה-שיכנוע שלו, העובדה שהוא מכיר לליכך הרבה אנשים חשובים, הפכו אותו לאחד מנערייה-הזוהר, תדתי-משמע, של עולם היהלומנים הישראלי. נתנאל נהג לנסוע מדי סוף-שבוע ל-טבריה, להתגורר שם במלונות-פאר, ל-השתעשע בסקימים בסירת-מירוצ' בה היה

שותף. באחת הפעמים שנסע לטבריה, הכיר שם את חנה בלטנר, אחות צעירה בת 22. למרות הפרש הגילים בין השניים הם התאהבו, ונישאו כעבור חודשים מיס-פר, תחת ברכתו של הפסטרן, מנטש.

מסע

להצלת כסף

ה תונתם נערכה במלון דן בתל-אביב, וערך אותה מי שמכהן כיום כרב הראשי לישראל, הראשון-לציון הרב עובדיה יוסף, שושביניהם היו משה דיין, שמעון פרס, מנטש, מספר אלופי צה"ל, יהלומנים ועיתונאים.

כעבור שנה נולדה לזוג הטרי בת, מצבם הכלכלי השתפר פלאים, והם עברו להת-גורר בשיכון בבלי בתל-אביב.

יהלומנים בורגנים

למרות שוויתר על מלחמותיו להשגת מעמד אישי באירגון נכי צה"ל, לא שכח נתנאל את חבריו הנכים, והיה תורם ב-הסתר סכומי-ענק לטובת פצויו ונכי צה"ל. כל אותה עת היה אף נדבן רציני ב-מסיבות השונות אותן היה עורך מנטש עבור בית-החולים תל-השומר ואירגונים פילאנטרופיים אחרים. במהלך המכירות ת-פומביות וההגרלות, הצליח נתנאל גם לשוב ולהיפגש עם ידידיו מצמרת ה-שילטון והצבא, וגם להודות כך למיטיבו, מנטש.

לפני חודשים מיספר ערך נתנאל עיסקת-יהלומים עם יהלומן ישראלי שירד ל-איטליה, בשם גול. גול פשט את הרגל, ונשאר חייב סכומים עצומים לנתנאל ול-יהלומנים אחרים בארץ. נסיעתו האחרונה של נתנאל לאיטליה נעשתה, בין השאר, בניסיון להציל עדי-כמה שאפשר מכספו ומכספי ידידיו היהלומנים, אצל גול. מישטרת איטליה טוענת, כי נתנאל נתפס בהברחת-יהלומים לאיטליה ומכירתם בארץ זו, עבירה חמורה ביותר על פי החוק האיטלקי, הגוררת אחריה עונש-מאסר כבדים. ידידיו היהלומנים של נתנאל, בי ארץ, טוענים כי הוא היה בשליחות להצלת הכסף מהיהלומן-היורד גול.

נתנאל עצמו, הווכח, על-פי הוראות מהארץ, לשיטת-פועול מלא מצד השגריר-רות של ישראל ברומא. טוען כי היהלומנים והאבנים שנמצאו ברשותו, לא יועדו כלל לשוק האיטלקי אלא לארצות אחרות, והם היו בכליו רק מפני שהוא תחליט לטייל קצת באיטליה, קודם לעסקים. אם אומנם יאמין בית-המישטש האיטלקי לגרסה זו של נתנאל, ייצא זה בעונש קל ויחזור במהרה לישראל, אל ידידיו ה-רבים ואל עיסקיה-היהלומים שלו.

מי היה מאמין שאשה תיאבק אי פעם על זכותה להיות יצאנית ותאשיש, יריבה שלה בפלגיאט? ובכן, זה בדיוק מה שקורה בניו-יורק. לפני זמן לא רב יצא לאור ספר בשם היצאנית המאושרת שנחתם בשם-העט: קסאוויירה הולנדר. זה היה סיפור-חייה רבי-המעללים של יצאנית-צמרת. ההצלחה הקופתית היתה מיבטחת. אחרי-כך, יצא לאור סרט בשם עידנה של קסאוויירה הולנדר, שהדגים בפירוט רב את מלוא מלאכתה של יצאנית מאושרת, ושוב שבר שזאי קופה. אלא שקסאוויירה המקורית זועמת מאוד. אלא הקאריירה שלה הנציח מתחרה, בדיוק כאשר היא התכוננה להופיע על המסך באופן אישי גופא, בסרט הפורנוגרפי הראשון שלה. עתה מתנהל קרב-מישפטי בין שתי ההפקות הפורנוגרפיות, והוא מלווה בהכרזות רמות המשרתות, בינתיים, היטב, את מסע הפירסומת של שני ה'צדדים' גבי-חד.

הנץ שברח

הנץ ממאלטה, פיסלון בצורת ציור, שבשמו נקרא אחד הסרטים הי' בלשיים המפורסמים ביותר שנעשו אי פעם, נעלם מתוך מוזיאון בקליפורניה, שם הוצג לראווה בפני הקהל במסגרת תערוכה על סרטי של המפיק האל וואליס (שבי קאריירה הארוכה שלו הספיק לעשות סרטים מכל הסוגים, מקובלנה ועד אן של 1000 הימים, מסירטי ג'רי לואיס ודין מארטינ וד בוס). עיתוני קליפורניה מציגים, בהיתול, לקרוא להאמפרי בוגארט, גיבור הנץ ממאלטה המקורי, לשוב לחיים כדי למצוא את הציפור האבודה. אלא ש'בינתיים' פשטה שמעוה, כאילו מובר בסך-הכול בתעלול לפירסום גירסה חדשה של אותו סרט, הפעם בשם הציפור השחורה.

מלכת הכנופיה

אורסולה אנדרס תוכל סוף-כול-סוף להשתמש בכל מה שלמדה משון קר נרי בדוקטור נ. בסריטה החדש, מותי חן איטלקי בשם האקדח הסטון, היא מכהנת כראש כנופיית שודדים, ו'משליטה סדר בין בריגניה הפורעים ביד רמה ובורות נטייה. הסרט הוא אחת מ'אותן הפקות איטלקיות זולות' — אפילו לדברי מפיקיו — המשתדלות להתקטט בשניים או שלושה כוכבים בינלאומיים (במקרה זה, לצד אורסולה מופיע השחקן הכושי הענק וודי סטרוד, הפופולרי מאוד באיטליה). ולטשטש כל ליקוי אחר בהרבה מאוד פעילות מתובלת במין ובעירום, מה מניע את אורסולה אנדרס להופיע בסרט כזה? התיקוה לשוב לצמרת. למשל, כבר היום מציעים לה להופיע כיצאנית המאור שרת בגירסה מנומסת לספר של קסאוויירה הולנדר הנ'ל.

תדריר

תל-אביב

*** **אוכפים לוחטים** (דקל, ארצות-הברית) — פארודיה מטורפת על מערבוני, הלועגת לסוסים ולאנשים, לי כושים, לאדומי-עור וללבנים, למסורות קולנוע ולכל מה שניקרה בדרכה. בדיחות למכביר שיגרמו הנאה, בעיקר למי שמרבה לבקר בקולנוע ותופס מהר מתי עוקצים סרטים אחרים.

ירושלים

*** **חלף עם הרוח** (ירושלים, ארצות-הברית) — סרט-היוקרה של הוליווד בכל הזמנים. תיאור יחסי-האנוש והי מצב הפוליטי במלחמת הצפון נגד הדרום התיישנו, כמובן, אבל הזוהר של הכוכבים ועוצמתם של מעמדים כמו שריפת אטלנטה עדיין לא עומעמו. חובה למי שעדיין לא ראה.

חיפה

*** **צבא הצללים** (בית רוטשילד, צרפת) — סרטו המעולה של מלוויל על המחלחלת הצרפתית, ספוגי-אווירה של ימי מלחמה, ותחושה של טרגדיה שאין ממנה מנוס. סידרה משימה של שחקנים מעיר לים, ובראשם לינו ונטורה וסימון סיניורה.

הכל הולך עם קוקה-קולה בערב ויאט-נאם

חיים ששרו בה. האהדה הגלוויה שהוא רוחש לכל דמוי יותיו הופכת את הסרט למצבה לתמימות ולפשטות אשר, לדברי הכתובת הוותמת את הסרט, נפחה את נשמתה.

אלא שנוסטאלגיה היא מישקפת המעניקה לכל אשר חלף-עבר לו — הילת זוהר. ברור שמוצאי-שבת אחת, בי עירה אחת, בין בני 18 בלבד, אינה משקפת את אמריקה כולה, וחייטוט עמוק יותר היה מגלה שהגעועים לימים ההם, אינם חיוניים כל-כך. אבל לוקאס מעדיף את תחילת ה'60' (בהם היה בגיל גיבוריו) על תחילת ה'70, ולזכותו אפשר לומר, שהוא יודע כיצד לחלוק הרגשה זו עם צופיו.

סטרייטנד על פר — הצדקת מברוקלין

פיטר (בוליט) ייטס, שניסה לשוות לסרט קצב מטורף, נוסח תור-הזהב של הוליווד, נכשל במה שהצליח פיטר בוגדאנוביץ' במה נשמע דוק. התוצאה מתאימה למי שנוהג למהול יין בהרבה מים.

קישון ואלן: לעשות מין במכונה

בסך הכל, זהו אולי הסרט המגושב ביותר עד היום של אלן, הסובל בדרך כלל מפיצול עלילותיו לבדיחות קצרות התפורות זו לזו בחוט לבן.

נעורים על

גלי האתר

אמריקן גראפיטי (גת, תל-אביב, ארצות-הברית) — כל מה שתקופת ניכסון הצליחה להוליד באמריקה, הם געועים חזקים למה שהיה לפניו. אפילו שנות ה'30 המרודות הפכו לחלום ורוד (ראה ירח של נייר), והנוסטאלגיה היא צו-השעה.

בין המירדפים הרבים שעורכת אמריקה אחרי הזמן שחלף, ראוי סירטו של ג'ורג' לוקאס אמריקן גראפיטי למקום של כבוד. הזמן שחבר לעצמו — תחילת שנות ה'60, ערב ויאט-נאם. המקום — עיירת-שדה קטנה, אמי ריקה הממוצעת בהתגלמותה. הגיבורים — בוגרי תיכון העומדים על סף החיים וחייבים להחליט לאן לפנות. ה'סרט מתחיל עם שקיעת החמה, במוצאי-שבת, ומסתיים עם זריחתה המחודשת, למחרת היום.

הנערים יוצאים אל הרחובות, כמעט כולם ממונעים, מי במכונית של אבא, מי בטרנטוע פרטית ומי בטרנטוע משופצת הקרועת כבישים. הם אוכלים גלידה עם החתיכה, או שותים קפה עם החברה, ומתכננים כיצד לצוד חתיכה; הם מודדים את הרחוב הראשי מקצה אל קצה, במכוניות. ומקלט-הרדיו, הפתוח תמיד, משמיע את קול הדור כולו, אוסף של להיטי התקופה בליווי הנחייתו של קריין המבטא את כל ריגשותיהם הכמוסים של מאזיניו. לוקאס חומק בזריזות בין גיבוריו הרבים, החל בזוג הגימנזיסטים המאוהב, זרד המישקפורה הנבון והירוק בענייני-מין; מ'מלך המכוניות', משומן-השיער עד לטי-פוס החולמני המחפש כל הלילה את יפהפית חייו; וב'תוך כל אלה משחרר הבמאי בנאמנות מופלאה תקופה שלמה על המכוניות, ההרגלים, צורות הדיבור ומושגי ה'נעורים'.

בת-השכן

רוכבת שוב

הכל למען פיט (מוגרי, תל-אביב, ארצות-הברית) — פעם הייתה זו דוריס די, ההתגלמות ה'מושלמת של בת' (או אשת השכן, זו החמודה והמתוקה (כי יפה ממש לא היתה מעולם), שהיתה דוגמה לכל בנות אמריקה.

חיים יש תופעה ושמה ברברה סטרייטנד. שוב, זו זמרת שהפכה לשחקנית. במקום נמשים, יש ליורשת אף גדול. במקום קול חליל — קול חצוצרה; במקום שימלה פירחנית, גייס — ובמקום מכונית, אופנוע. היא מנבלת את פיה, בקול-קולות, היא מודרנית לפי כל כללי הטכס וסמל מובהק לשנות ה'70. אלא שמתחת למעטה הקשוח מבחינים הכל באותה העמדת-פנים נושנה. כי 'אעלמה סטרייטנד היא בסופו של דבר, 'יודישע מאמע' הגונה ופוריטנית, ושכל מעייניה גידול ילדים.

ומאחר שבעלים הם, בסך-הכל, ילדים, 'קצת יותר גדור לים' בשביל ה'מאמע', אין כל פלא שפיט, למענו מוכנה הברברה לעשות הכל (אבל אינה עושה מאומה), הוא בע'לה הטרי והלא-יוצלה. במשך שעה וחצי מתנסה ברברה כיצאנית שלא יוצאת ולא חוזרת, טרוויסטית שלא מפריצת, נהגת המאבדת את מיטענה, לוחמת במישפחה וב'מאפיה', שאינה מאבדת את מוסריותה אף לרגע. והכל — כדי להציל את השקעותיו של פיט, נהגי-המונית, שהטביעו במניות מפוקפקות.

המין והמוות

בידי הליצן

ישנוני (סינמה 1, תל-אביב, ארצות-הברית) — וודי אלן מפ' ליג 200 שנה קדימה, אל העתיד, על מנת לירות משם את חיצו בדיחותיו אל אותן מטורות שבחן בעט גם בסרטי הקודמים.

אומנם, כשמתעורר אלן מתרדמת 200 שנה, אי-שם בסוף המאה ה'22, הוא מגלה סביבו עולם החייב את צו' רתו, במידה שווה, לאודיסאה בחלל, פאנהייט 451 ולי עוד כמה סיפורי מדע-בידיוני קלאסיים. התפאורות וה'תלבושות עתידיניות בהחלט, ורק האנשים אינם משתנים. אלן, כמובן, מציג את הכל בראי עקום מאוד. בין אם מדובר בתיבת האורגזמה (ירושת וילהלם רייך) שאינו אוהב, משום שהוא מעדיף 'עבודת כפיים', או בפירוק והתקנת רובוטים לעזרה בבית, שהם כפארודיה על האל 9000 של קובריק. בעיותיו הפרטיות מאוד של אלן, מאבקו עם סוגיות מיניות ועם צלליות אגדיות של הוליווד, נמשך גם כאן, והבדקת-הלשון הרבות שלו, תולדה של קאריירה ארוכה של בדרן במועדוני-לילה, ישמחו לבכס של כל דוברי חאנגלית (או האמריקאית).

בפסקידין יוצא־דופן מנתח שופט

מחוזי מיקרה־אונס השופך

אור על אחת מפינות ההווי

הישראלי שאינה מוכרת לרבים

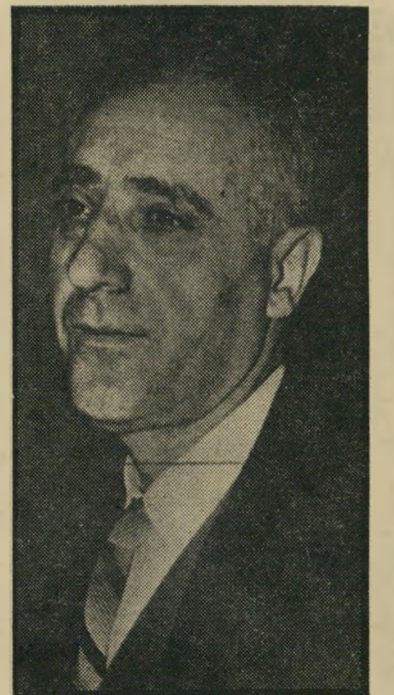
אונס

אלו נכתב סיפור זה כרומן, אין כימעט ספק שלא היה מתקבל על דעתו של הקורא אותו. אך הוא אירע, במציאות הישראלית של היום. ב־5 במאי 1974 יצאה נערה צעירה, בת פחות מ־18 לבילוי של ערב. באותו ערב עברו עליה דברים בכמות המספיקה לערכים רבים מאוד. היא נמלטה מבית חברים לאחר שאחד הבחורים ניסה לשכב

על הנאשם השני, ושדי, ששכב בעת האונס באותה מיטה יחד עם הנאנסת וה' אנס, הוטלו שישה חודשי מאסר בפועל ושישה חודשים על־תנאי. הנאשם השלישי, העיקרי, חוזה, נידון לחמש שנות מאסר.

את סיפור מיקרה־האונס מביא השופט אליהו מני בגוף פסק־הדין, עדיפי עדות הנערה, כהחלן:

בשעות הערב של יום 5.5.74 בילתה המתלוננת עם חבר אחד בבית בכפר־שלם. חבר זה ניסה „להתעסק“ איתה כדבריה, בהוציאו אותה מהחדר אשר בו ישבו ה־שניים בחברת בחורים שחזו בסלוציזיה, לחדר סמוך. לפני כן השאירה המתלוננת את ארנקתה אצל חבר אחר, ולאחר שעמדה על כוונת חברה, היינו לשכב עימה ולא הסכימה, יצאה את הבית בהשאירה את ארנקתה עם החבר השני.

השופט אליהו מני

היא התכוונה ללכת לבית חברתה הי' נמצא באותו כפר, אולם בדרכה נודמנה לה מכונית סוסי־אט שבה נסעו שני בחורים, ולאחר שיחה בעניינים של מה־בכך נשאלה המתלוננת למחורחפצה וענתה כי ברצונה להגיע הביתה. אז הציעו לה הבחורים ש־תעלה על המכונית ותילוה אליהם בנסיעה תחילה לרמת־גן, כדי להניח בבית אחד מהם תמונה שהיתה עימם, ולאחר־מכן יסעוה לביתה.

המתלוננת נעתה להצעתם, נסעה עימם לרמת־גן שם ירד אחד הבחורים במקום שירד, עם התמונה בידו על מנת להניחה בביתה, ולאחר שחזר התחילו לנסוע בכיוון כפר־סבא. לאחר שעשו כיכר־דרך קצרה והגיעו למקום מסויים מול קיוסק, נתקלו בחבורת צעירים שקראו להם לעצור. נהג הסוסי־אט עצר וכל השלושה ירדו. נראה שהחבורה היתה מוכרת לבחורים נוסעי הסוסי־אט. לאחר שיחה קצרה ביניהם ניגש אל המתלוננת אחד מהחבורה, ונתברר שזה היה הנאשם מספר 1; הוא הזהיר אותה שהיא נקלעה לחבורת פושעים, ואם תרצה הוא מוכן „להקפיד“ אותה הביתה. אף־על־פי־כן הוא החזיק בורוה והוביל אותה לתוך שביל. שני נוסעי הסוסי־אט השיגו אותם במכוניתם ושאלו את המתלוננת ננת אם ברצונה לעלות ולהמשיך איתם על מנת שביארוה הביתה.

היא התכוונה לעלות למכונית, אולם אז תפס אותה הנאשם מס' 1 ויעץ לה לסרב לעלות, וחזר ואמר שאלה חבורת פושעים. נאשם מס' 1 פנה לנהג הסוסי־אט ואמר לו לנסוע וזכי הוא. הנאשם, יקח אותה הביתה. הסוסי־אט נסעה מן המקום, והמתלוננת נשארה עם הנאשם מספר 1. הנאשם הוביל אותה לגן סמוך ונראה

שהיא הלכה מבלי שהנאשם השתמש בכח פיזי כלשהו. בעודם הולכים בכיוון לגן נשמע קולו של הנאשם מס' 3 באמרו לנאשם מס' 1 שהוא זקוק לו לסידור עניין מסויים עם כמה אנשים. על כך ענה לו הנאשם מס' 1 שיחכה לו באיזה מקום הוא יבוא לפגוש אותו כעבור חצי שעה. השניים המשיכו ללכת לגן. נאשם מס' 1 אמר למתלוננת שהיא תחבק אותו כדי שיחשבו האחרים שהיא חברה שלו ולא יעשו לה שום דבר. בהגיעם לגן הושיבה הנאשם מס' 1 על ספסל והתחיל „להתעסק“ איתה. הוא גם השכיב אותה על הספסל ונצמד אליה בגופו. המתלוננת התנגדה, אמרה לנאשם מס' 1 שהיא רוצה ללכת הביתה וביקשה שיעזבנה לנפשה. אך הנאשם עמד על שלו והעמיד אותה בפני הברירה לבחור בין שלש אפשרויות: שלאף אחת מהן לא היתה מוכנה להסכים. לבסוף קם וניסה לפתוח את כפתורי מכי נסיה. לאחר שאיים שאם לא תענה לו באחת משלש הברירות הוא יקרא לכל החבורה והם כולם ישכבו איתה.

סיגריה

על הלחי

ברגע זה הופיע הנאשם מס' 3 ואמר לנאשם מס' 1: „אז שאתה מביא לי את הבחורה או שאתה תחטוף מכות.“ הנאשם מס' 3 אמר גם למתלוננת שתבוא אליו, אולם היא פחדה והסתתרה מאחורי הנאשם מס' 1. פרץ ויכוח בין שני הנאשמים כשהמתלוננת מסתתרת מאחורי הנאשם מס' 1 והנאשם מס' 3 דורש ממנה לגשת אליו ולעמוד על ידו. משלא נעתה

לו ניגש הנאשם מס' 3 וכיבה את הסיגריה שהיתה בידו על להייה מתחת לעין ונתן לה סטירה. המתלוננת הראתה לבית־המשפט סימן כווייה שנשאר על להייה עד היום. אולר מידי בחור ערבי שעמד בסמוך, פרצה קטטה בין שני הנאשמים כשהנאשם מס' 1 מנסה להוציא את הסכין מידי נאשם מס' 3. תוך כדי היאבקות נשרט נאשם מס' 1 בידו מן הסכין ואז תפס אותה הנאשם מס' 3 ודרש ממנה לבוא איתו. משאמרה לו שהיא רוצה ללכת הביתה, דקר אותה בסכין בצד השמאלי של גבה מעל למוותן. ירד לה דם. נאשם מס' 1 הסתלק מן המקום ואז ביקשה המתלוננת מנאשם מס' 3 שיקח אותה הביתה. נאשם זה ענה לה כי לא יוכל לעשות זאת כל עוד זכ דם מפצעה. לאחר דין ודברים הציע הנאשם למת־לוננת לבוא עימו לחבר שלו על מנת לטפל בפצע, שכן המתלוננת המשיכה ל־התלונן על כאבים. בדרך נכנסו השניים לגן והתישבו. הנאשם התחיל לשפוך את ליבו לפניו, אמר לה שלא מרצונו עשה מה שעשה, סיפר לה כי היתה לו בחורה שגבללה הוא נכנס לכלא ומאז הוא התחיל ל„התפרפר“ וכו'.

השניים המשיכו ללכת ובינתיים היתה השעה 11.00 בערב. בסופו של דבר הוביל הנאשם את המתלוננת לדירתו של הנאשם מס' 2 ובדרך לשם הוריד פיו־מה מחבל כביסה וחבש בה את פיצעה. דירתו של הנאשם מס' 2 נמצאת בבית בן שתי קומות. בהגיע השניים לדירה דפק הנאשם מס' 3 על הדלת. נאשם מס' 2 סתח והכניס את השניים. המתלוננת ישבה במטבח ו־צעקה מכאב. הנאשם מס' 3 רחץ את הפצע ושוב חבש אותו בפיו־מה ולאחר מכן

על הסכין

(המשך מעמוד 29)

עדותה של המתלוננת נראית לנו עדות מהימנה בדרך-כלל, ואם החלטנו לזכות את הנאשם מס' 1, אנו עושים זאת לא משום שאנו דוחים את עדותה לגבי נאשם זה, אלא משום שלאור העובדות הבאות אנו סבורים שיש מקום להטיל ספק-מה בחלק מסויים של עדותה.

בהודעתה למשטרה, מוצג ג/18, אמרה המתלוננת כי כאשר הציע לה נאשם זה לקחתה הביתה ונלוותה אליו ברגל, עשתה זאת בהסכמה. אולם היא מספרת כי בדרך רצה נאשם זה לחבק אותה אולם היא לא הסכימה, אך בכל הודעתה אין שום רמז לשלש הברירות שהעמיד בפניה ה"נאשם והאיום שאיים עליה ושאל לא תענה לאחת מהן הוא יקרא לחבריו על מנת שכולם ישכבו איתה.

לפי הודעתה היתה התנהגותו של נאשם זה כשהופיע הנאשם השלישי ודרש ממנו לותר עליה, התנהגות אכזרית ממש. הוא ניסה להגן עליה נגד נסיונו של הנאשם מס' 3 להגיע אליה או לפגוע בה. יתר-על-כן, כל האסיוורה עם הנאשם הראשון אירעה בשעת לילה מוקדמת יחסית; חלקה ברחוב, וחלקה בגן ציבורי, מקום שבו מן הסתם נמצאו גם אנשים אחרים ולא היתה עדיין כל מניעה אובייקטיבית או סובייקטיבית למתלוננת לקרוא לעזרה.

כשאת

אומרת, "לא"

כן, נאשם מס' 1 הודה בהודעתו מספול הנאשמים כי בנסיונו להתנות אהבים איתה היא התנגדה, "להלכה אך לא למעשה" אולם מתגובתה להתעללותו ל"אחר-מכן נראה היה לו שהדבר נעם לה. אם יש בדברי הנאשם אלה הודאה במקצת באי-הסכמה מצד המתלוננת הרי יש מקום גם להטיל ספק אם התנגדותה היתה התנגדות מהותית או טקטית בלבד. וכדברי זמר עממי ידוע יכול היה גם הנאשם לשאול: "כשאת אומרת לא — למה את מתכוונת?"

לבסוף, מן הראוי להעיר שגם לפי עדות אליהו משיח שאסף את המתלוננת במכוניו, בסופו של ליל המקרים, ספרה לו המתלוננת, בין השאר, בהתכוונה כנראה

דיברו ביניהם שני הנאשמים בחדר הסמוך למטבח. המתלוננת טוענת שהיא רצתה לברוח, אך בכל פעם היו השניים מציעים לתוך המטבח כדי לשמור עליה ולמנוע את בריחתה. נאשם מס' 3 אמר לה לפשוט את הבגדים ולשטוף אותם. בהסבירו כי בבגדים כאלה אי אפשר לצאת, שכן במצבם כשהם מגוראים בדם הם יעלו מייד חשד. לבסוף פשטה את החולצה והמכנסים אשר בהם היתה לבושה, שטפה אותם והניחה אותם להתייבש על הפרזיידר במטבח ונשארה בתחתונים ובחזיה. בינתיים הבחינה המתלוננת שהשנים פתחו את הספה הכפולה בחדר הסמוך, וזאת לאחר שקודם לכן, הופיע אביו של הנאשם מס' 2 בדלת הדירה וצעק על בנו שלא יעשה דיסקוטק בביתו כי אין הוא, האב, רוצה בעיות עם ה"מישטרה, וכו'.

לאחר שהנאשמים פתחו את הספה ופרשו עליה סדין לבן, אמר הנאשם מס' 3 ל"מתלוננת לעלות על הספה ולהתכנסות ב"שמיכה. נאשם מס' 2 ישן ליד הקיר, המתלוננת באמצע, ונאשם מס' 3 בצד השני.

ישר

לבית-החולים

המתלוננת מסבירה את שכיבתה על הספה בפחדה שיתנו לה שוב מכות או ידקרו אותה. שכן בידי הנאשם מס' 3 נשאר האולר כל הזמן. המתלוננת התחילה לבכות והנאשם מס' 3 אמר לה: "אל תבכי, הכל יעבור. אחר כך ניקח מכונת וניסע." לבקשת המתלוננת ללכת לבדה הביתה לא הסכים הנאשם, ולאחר ששכבה המלוננת על הספה כעשר דקות או יותר הוריד לה הנאשם מס' 3 את תחתוניה ובא במגע מיני איתה חרף התנגדותה ודחיי פתו מעליה. היא טוענת שהיא היתה בתולה באותו זמן ולכן המגע הכאיב לה. היא ביקשה מנאשם מס' 2 לומר לנאשם מס' 3 שיפסיק, אך הלה ענה לה: "תני לו לגמור."

לאחר שנאשם מס' 3 בא במגע עם המתלוננת הוא נרדם כשהוא תופס את צוואר המתלוננת בידו ובכל פעם שניסתה לקום או להסתובב התעורר ומגע ממנה לצאת. את האולר הוא הניח תחת הכר וכעבור שעתיים שוב בא הנאשם מס' 3 לשכב איתה. היא פנתה לנאשם מס' 2 וביקשה ממנו שישפיע על נאשם מס' 3 להניח לה. אולם נאשם מס' 2 אמר לה: "תירגעי, תיכף הוא גומר. אל תצעקי כי אבא שלי עלול לשמוע." המתלוננת צעקה בקול רם שכואב לה. לאחר שנאשם מס' 3 בא שנית במגע עימה אמר לה שתשטוף את עצמה, וכשעשתה זאת הבחינה על הסמטט שבו השתמשה לשם כך ב"כתמידים, ונוכחה לדעת שאיננה בתולה יותר. היא התלבשה לאחר שבגדיה היו כמעט יבשים. נאשם מס' 3 לקח סמרטוט רטוב וקשר את עיניה ואמר לה שאם תדבר הם היינו הנאשמים, ירדפו אותה במשך כל ימי חייה.

"שניהם איימו עלי שלא אדבר," סיפרה המתלוננת. "גם חיים וגם מאיר. הוא אמר שממילא הם יישבו 3-4 שנים," לאחר מכן יצאו המתלוננת ונאשם מס' 3, הלכו כרבע שעה עד הגיעם לכביש הראשי. שם הוריד זה האחרון את הסמרטוט מעל עיניה ונפרד ממנה, בהועידו לה פגישה בפונדק רעננה למחרת ב"8 בערב.

לאחר שהמתלוננת עברה כבדת-דרך בי שתי משאיות שעצרה, היא הגיעה עד לכפר הירוק ושם אסף אותה עד-התביעה אליהו משיח למכוניתו הפרטית. השעה היתה כבר סמוך לעלות השחר. העד שאל אותה למעשה בשעה כזו והיא סיפרה לו שהיתה אצל חברה. בראות העד את הסמרטוט שבו היה חבוש פיצעה התיר אותו, ובהבחינו בפצע אמר לה שייקחנה לבית-חולים. היא סירבה תחילה כי רצתה להגיע הביתה אולם לבסוף שיכנע אותה והיא התקבלה בחדר המיון של בית-החולים. משם הועברה מייד לחדר הניתוח. כי נגר לתה בגופה דקירה במותן השמאלי שחדרה לחלל הבטן. יצויין, שלפי עדות ד"ר קוקוב היתה החובעת במצב חמור והיא נשארה מאושפזת בבית-החולים מ-6.5.74 עד 14.5.74.

בהמשך פסק-הדין ניתח השופט אהרן מני את העדות הזו כעזרת העדויות האחרות, וכתב:

"השופט אינו מזכיר כאן שגם נהג שני המשאיות ניסו, 'להתחיל' עם הנערה, וזאת על-פי החקירה המישטרית.

אכזבה גדולה בידידות קרובה היא אחד הדברים הפחות נעימים העשויים לקרות לך השבוע, בן מאזניים. בת מאזניים: אם את חושבת שקשר עם ידיד הוא חיוני — שמי לך חות עין על מה שהוא עושה. ובכלל, הגיע ה'זמן שתשקלי את מע' שיך בזהירות יתרה.

בכוח האירציה מוטב לזוז קדימה מאשר תוך-כדי הפעלת כל ה"שרירים, כל הזמן, וזהו תקופה בה מוטב לה"שוב, הרבה, לפני כל צעד. ואומנם, אם כן תעשה ולא תירטע מן המסקנות המפתיעות שתסיק — תגיע רחוק השבוע. יש סיכויים להעלאת-ישר או להכ"נסה גדולה יותר. צפוי לך שבוע רומאנטי.

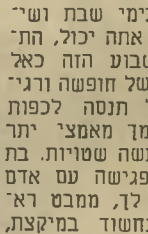
תקופה עדינה, רגישה ורב-התפתחויות. מוטב לשקוע לגמרי בתוך המאורעות, מאשר לעמוד מן הצד. עם זאת, תיכונן קצרה טווח ובהיר-עניינים ב"יום ה' יאפשר לך לק"צור פירות זמן ממו"שך. בת גדי: את מסויגלת להשפיע עליהם השבוע, כמה שרק תר"צי, בתנאי שתהיי אדי"בה, מסבירת פנים, מכור נסת בתוך עצמך, אך לא גלויה מדי. הרבי בטוילים בחיק הטבע, על אף העייפות שאת חשה בזמן האחרון, אל דאגה, זוהי רק תוצאה של הסתיו. לבשי צבע סגול.

אל תשקיע את כספך בעיסקות מפוקפקות. ובכלל, חכה עוד קצת לפני שאתה מחליט מה לעשות בו. היחסים המתוחים עם אדם קרוב מסרידי אותך יותר מדי — כדאי שתוותר קצת כדי שהיחסים י"תפרו ושמוחת יתפנה לדברים חשובים יותר. בריאותך היא נכס יקר, אל תזלזלי בה.

שמע לעצת זקנים וחכמים ממך. בדרך זו תצליח להתגבר על קשיים רבים, ולהימנע מעשיית טעו"יות. זכור כי הטיפש לומד משגיאותיו-הוא, ואילו חכם משגיאותיו-הם של האחרים. אמת-חיים זו נכונה גם לגבי חייך הרומנטיים. וגם אם נראה לך ש"ספגת אצלה מפלה — אל תתייאש, נסה שוב. כוכביך מורים כי דור קא בסוף-השבוע קיימים כל הסיכויים שתזכה לחצלתה. הקפדי על נקיון וסדר.

היזהר מתאונות! ב"יחוד בימי שבת ושי"ש, אם אתה יכול, הת"נהג השבוע הזה כאל תקופה של חופשה ורג"ע. אל תנסה לכפות על עצמך מאמצי יתר ואל תעשה שטויות. בת שור: פגישה עם אדם הנראה לך, ממבט רא"שון, כחשוד במיקצת, תגביר את המתח, תוסיף לחוג'מכריך רובד חדש לגמרי. לבשי סגול או ורוד.

אחרי שנה רצופה אכ"זבות ומרוצים, סוף"סוף זה הגיע: תוך שבועיים אתה מועלה בדרגה, וזוכה לשכר ויחס בהתאם. אם רק תיזחר מלהפוך ל"עבד כי ימלך" — כי אז ודאי שהעלייה בדרגה הבאה תהיה הרבה יותר קרובה, ובעלת אפקט הרבה יותר משכנע. שיחת טלפון שקיימת בשבוע שעבר עם מישוח מעיר אחרת, תישאר פרי בשבוע הבא. כדי שלפרי יהיה ערך ממשי, עליך לפתוח בפעולה.

החודש מתחיל עם זינוק קדימה — אך השבוע אינך בהכרח, חיוני לתוכניותיך. בייחוד יום א': אם אתה מתכוון לבצע תוכניות ביום זה, מוטב שתזיח. נסיעה קצרה תסתיים בטיבו"כים ואולי באסון. אל תתן לילדים לצאת ל"טיולים, דוקא השבוע.

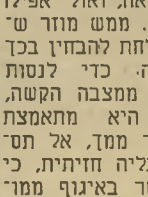
בת סרטן: הפני את מרצך לשיפוצים.

הבעיית העומדת במר"כז השבוע, בן אריה, היא בריאות. כל אשר תעשה לשיפור — מצויין. כל אשר תעשה העלול לפגוע בה — מוסכן מן הרגיל. גש לרופא, לבדיקה שיג"רתית, ואל תזניח את פוליסת הביטוח בגלל הצלחתך העיסקית וה"אמנותית. נכונו לך הפתעות גם ב"מישור הפינאנס — אך מש הכנסת...!

בת זוגך נמצאת במבו"כז נוראה, ואולי אפילו במשבר. ממש מוזר ש"לא הצלחת להבחין בכך עד כה. כדי לנסות להצלה ממצבה הקשה, אותו היא מתאמצת להסתיר ממך. אל תס"תער עליה חזיתית, כי אם בחר באיגוף ממו"שך, תוך ביצוע פעולות הטעייה והסחה: כך תגיע אל היעד בעזרתה ממש, ויחד תלכדו את המצב. אם לא תפעל למען זוגתך, המשבר עלול לפרוץ וחצוצה כבר השבוע ביום א' או ביום ב'.

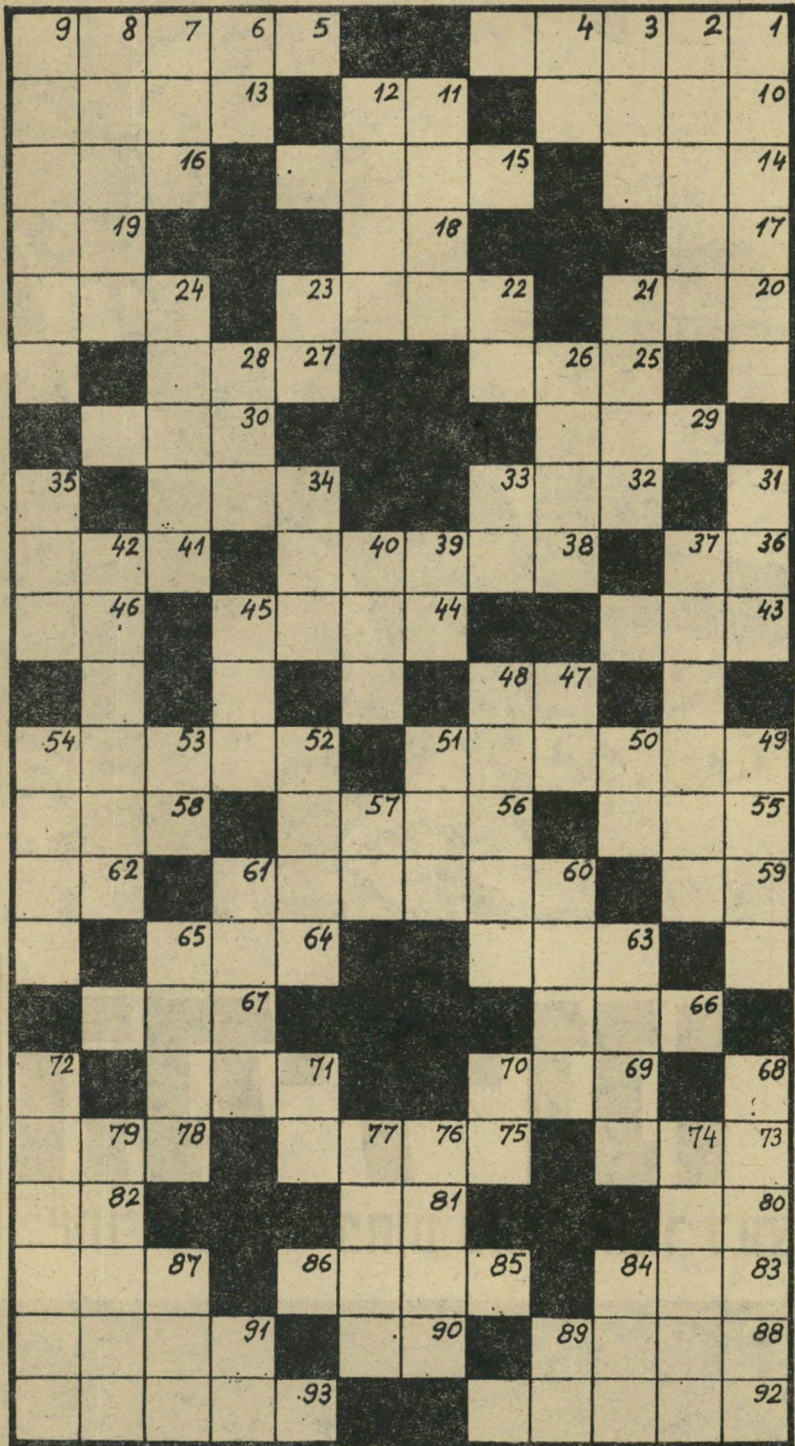

הטעייה והסחה: כך תגיע אל היעד בעזרתה ממש, ויחד תלכדו את המצב. אם לא תפעל למען זוגתך, המשבר עלול לפרוץ וחצוצה כבר השבוע ביום א' או ביום ב'.

פרקליט לירסקי הגנה על שניים

לשלב הראשון, שהיו רק שני בחורים ואחד משניהם מגן עליה ולא נתן לשני לדקור אותה. בהנמקתו לפסק-הדין לגבי הנא"שם מס' 3, כתב השופט מני: אין חולקין שנאשם מס' 3 נמצא במקום

ברכט: 90. קינה: 91. מי הוא?: 92. ליליפט מלאה בהם: 93. מחוללת.

מאונך:

1. עיר בקירבת תל-אביב; 2. עיר בפו-לין; 3. בהרתי-קין; 4. מילת-קריאה; 6. מטבע יפנית; 7. מישחק-ילדים נפוץ; 8. מחילה; 9. עיר בקירבת חיפה; 11. משהו מתרחש, מתקיים; 23. מש; 24. פעולתו של המקדח; 26. חרק טורדני; 28. ודי למבין ("ת"); 31. דין; 33. פקודה; 34. מחוטי הארג; 35. שר הפנים והמישטרה ("ש"); 37. נקיים מרוב; 39. שר; 40. יעשה מר; 42. שקיפות; 45. זוחל; 47. שמח; 48. ג' זכרים; 49. ספר של מרדכי סביב; 50. קידומת הולנדית; 51. חלק מן הארוחה; 52. "מקטר"; 53. גר באפריקה; 54. חלק המילה; 57. מצבת זיכרון; 60. בריכת-מים; 61. אור גדול; 63. כרוב, שרף; 65. מישורים גבוהים; 68. נשיא-מעצמה שהודח; 70. נישא; 71. סימן; 72. פירחחות; 74. משמש לחיוק הלב; 76. ריגול-נגדי; 77. שהרשות נתנה לו; 79. מן האבות; 84. נהג המטוס; 87. חמור רך; 89. בשבילי; 91. קול הפרה.

מאונך: 1. רמאות; 5. מהלך; 10. שם כולל לוחל-הרקס; 11. כרח את העלה; 13. וירוס; 14. ציון-לשבח ("ת"); 15. חתיכת בצק חמוץ; 16. מחל על זכות!; 17. מבלה את הלילה; 18. בתוכו (הפוך); 19. מילת-ברירה (הפוך); 20. יחן מאור; 22. טשולנט; 24. עיר גדולה; 25. עיר-הקונגרסים; 27. כלי-פריטה מיוחד; 29. עוד פעם; 30. עוף-טרף; 32. מין אריג מיקרואי עדין ויקר; 34. יריעת-עור; 36. מונח בתורת החשמל; 38. סבון; 41. רוצח של קין; 43. עם רב; 44. היה ראש עיריית תל-אביב ("ש"); 46. תבלין לקפה; 47. אריג יקר; 49. כינוי לעיר-הבירה של ישראל; 52. כלי למדידת נוזלים; 55. איבר בפנים; 56. שנה; 58. מדינה אפריקאית; 59. מיקוואה-מים ענק; 60. אדריכל-מילי-חמה לשעבר; 62. מסייר; 63. מציד השוטרים; 64. נחל רחבי-ידיים; 66. מפחד; 67. אפר חם; 69. מקום; 71. חקרו לשורשו של דבר; 73. שחקן-קולנוע נודע ("ש"); 75. כל-עבודה ביתי; 78. בהמת-משא; 80. כלל הדברים; 81. קיים, הווה; 82. מילת-שליה; 83. שרוך רחב; 85. מקים שאון; 87. גוי; 88. מלחין שיריו של

שהתה עם הנאשם מס' 3 בדירת הנאשם מס' 2 ומחוצה לה, לקרוא לעזרה ומדוע נשארה שעה כה ארוכה בדירה גם לאחר שהנאשם בעל אותה בפעם הראשונה. ברם, לשאלה זו תשובות שונות וקול-עות: חרדתה של המתלוננת מאימיו של הנאשם לאחר שדקרה ופצעה בסכין או באורך שנשאר עדיין ברשותה, גילת הצעיר וחוסר נסיונה, הצורך להכות עד שיתייבשו בגדיה והמבוכה הגדולה שנפלה עליה כשנאלצה להישאר שעה ארוכה בלאו הכי בחברתו של הנאשם, שהעיד על עצמו בפניה כבעל עבר פלילי ואף הוכיח לה את טיבו בפועל ממש בדקרה בסכין, וב-איימו בו גם לאחר מכן וזאת כדי לאלצה ללכת עימו ולהתמסר לו. אך למעלה מכל אלה מצבה של המתלוננת בזמן היותה בחדר הנאשם מס' 2, והבעילות שבעלה הנאשם מס' 3.

וכי יעלה על הדעת שלאחר כל המוצאות

שופט שיינבוים
— ניתן במהירות

אותה באותו ערב ובהיותה שותתת דם וסובלת מכאבים חזקים, תרצה המתלוננת, שהיא עלמה שלא מלאו לה עדיין 18 שנה, לשכב עם הנאשם מס' 3. שאותו לא הכירה עד אותו ערב ושפצע אותה בצורה נפשעת כזאת, וכל זאת בנוכחות נאשם מס' 2? הדעת מתקוממת נגד סברה כזאת.

גזר-הדין

קל מדי

ב אשר הנאשם מס' 2. אף הוא הובא לדין באשמה וזה לזו של הנאשם מס' 3. אלא שגם לפי סיפורה של המתלוננת בעדותה לפנינו, סבורים אנו כי אשמה זו לא הוכחה כדבעי. לפי סיפור זה ברור ש-ביקור הנאשם מס' 3 בדירת נאשם זה היה ביקור פתע, והנאשם מס' 2 לא ידע על כל מה שקרה לפני הופעתם של חברו ו-המתלוננת בדירתו. המתלוננת מספרת אומ-גם שבזמן שחיכתה במיטבה בשלב מוקדם, שוחחו השניים בחדר, ואף הציצו לעברה. מכאן אין עדיין להסיק בבטחה שהנאשם מס' 2 ידע אל נכון על זממו של הנאשם מס' 3 או שיתף עצמו בביצועו. אומנם סמוך לבעילה הראשונה צריך היה כבר לדעת כי המתלוננת מתנגדת, אולם כל מה שעשה במשך קרות המיקרה היה שנשאר אדיש והרגיע את המתלוננת שהשלים עם מעשיו של חברו וזכה עד שיבצע את זממו.

כאמור, יש לנו ספק אם אמנם חבר נאשם מס' 3 יחד עם נאשם מס' 2 בביצוע המעשה, או שנאשם מס' 2 נשאר כאמור פסיבי והרשה לעצמיים להתפתח כרצונו של הנאשם מס' 3 מבלי שהתערב. גם המצב שבו נמצא הנאשם מס' 2 באותו ערב, שתואר כ"מסטול" ע"י המתלוננת עשוי לסייע למסקנה החלופית האחרונה. לאור כל האמור לעיל הוחלט לזכות את הנאשם מס' 1 אריה דרחי. כמו כן הוחלט לזכות את הנאשם מאיר ושיד מ-אשמה לפי סעיף 152(1) או בצירוף סעיף 154א(2) לפה"פ אך להרשיעו בעבירה לפי סעיף 33 לפה"פ.

ואילו הנאשם מס' 3, חיים חווה נמצא אשם בגרימת חבלה חמורה וכן באיגוס. עו כאן פסק-הדין במשפט-האונס. בימים אלה פנה היועץ המישפטי למח-שלה אל פרקליטות מחוז תל-אביב, הביע את תימהונו על קלות העונש שנפסק לנאשמים, ובקש פרטים נוספים, לצורך הגשת ערעור.

שבו נפגשו נוסעי הסוסיטא עם החבורה והיה בין המשתתפים בשיחה בין נוסעי הסוסיטא שהובילו את המתלוננת, לבין החבורה שעצרה אותם בנסיעתם, ואין צורך לפרט את העדויות בנושא זה כי גם ה-נאשם בעצמו סיפר על כך, וכן סיפר שראה בחורה שהיתה עימם אם כי טען שלא יכול להכירה.

זיהוי הנאשם ע"י המתלוננת. לפי עדות עד התביעה רס"ר יוסף טוטו ודו"ח הפעולה שערך נעשה זיהוי הנאשם בהיסח הדעת, שכן מטרת הפעולה אשר לשמה הוצאה המתלוננת מבית-החולים בתאריך 14.5.74 היתה שתזה את הבית, בו נאנסה והמקום בו נדקרה עליידי בחור בשם חיים. השם חיים היתה ידוע לחוקרי המישטרה מפי המתלוננת לפני זיהוי הנאשם, שכן היא מזכירה שם זה בהודעתה מתאריך 6.5.74 בהיותה בבית החולים כ-12 שעות לאחר שנסתיים ליל החרדות שעבר עליה. יש לזכור שעם חיים זה בילתה המתלוננת במשך שעות, כך שדמותו נחקקה בזכרונה לא מפגישת רגע.

רס"ר טוטו הנ"ל ממשיך לספר בדו"ח הפעולה, שכאשר הובילה המתלוננת את חוקרי המישטרה עד לרח' אצ"ל פינת מבצע עין, הרחוב שבו נמצאת דירת הנאשם מס' 2, תוך חיפוש אחרי הבית הנ"ל, נתקלו הנ"ל ב-3 בחורים במרחק כ-20 מ', והוא ממשיך:

„הוא

שאנס אותי!

ב יקשנו כמנה להתבונן בהם ומייד אחרי כן אמרה: „הבחור עם החולצה החומה הוא חיים שאנס אותי! נגשתי אליו הם, הוודית כאיש מישטרה וביקשתי

שופט קנת
— פסק-הדין

מהם להודות. אותו בחור שהצביעה עליו וזהה בשם חיים כריסוף חוזה. אנו סומכים על זיהוי המתלוננת ומאמי-נים לעדות רס"ר טוטו בדבר נסיבות הויהוי וסדר אירועיו ואיננו מאמינים לגירסת ה-נאשם בנושא זה, כשם שאיננו נותנים כל אמון בו ובכמה משאר טענותיו שכולן שקר. בריחתו המבוהלת והמפירה של הנאשם לאחר זיהויו ועצירתו ע"י רס"ר טוטו תוך כדי פריקת סנדליו והעלמו במשך חודש וחצי, אינה מותירה בלבנו ספק שזו לא היתה בריחה „שגרתית" כפי שגיסה הנאשם לטעון בעדותו ללא ביסוס כלשהו, שכן ברי לנו שהוא הכיר היטב ומייד את המתלוננת והבין את הצפוי לו כתוצאה מזיהויו על ידה.

כתמי הדם והורע שנתגלו על הספה הנ"ל, שהם כשלעצמם ייתכן שהיו נטולי ערך הוכחתי משמעותי, אולם בהשראת ה-נסיבות ובמישקל המצטבר של הראיות נגד הנאשם, יש להתחשב גם בהם.

את תגובותיה של המתלוננת לצורך כיסום פסק-הדין, ניתח השופט כך:

הנאשם התכחש לכל קשר עם המתלוננת כליל המקרה, וכך נשארה עדות המתלוננת ביחס למעשיו של הנאשם ואי-הסכמתה להם, ללא סתירה. בסקירה ראשונה יש אולי מקום לשאול מדוע לא ניצלה המתלוננת את ההזדמנויות שהיו לה במשך הזמן הרב

עם הרחבת העסקים נכנס גם אחיו אריה

לעבודה, להכשרה, לקיבוץ, להגנה: טוביה במשמרה עמק ובגדוד ה' 4 בפלמ"ח

במדינה

שירותים

דרך הייסורים של הצרכן

מיכליגנו דקף והיוותה

סכנה חמורה — אך

הצרכנית נשלחה מכתובת

אל כתובת

ריח נורא של גז החל מתפשט בבית. תוך שניות גילתה רינה צורף את מקור הסכנה. ממכליגנו החדש שאותו הביא המחלק של חברת טופרג, דקות ספורות קודם-לכן, פרץ סילון של גז. המיכל הזה היה בשימוש מלכתחילה. קודם-לכן הביא המחלק למעלה, עד לדירה, מיכל ריק בטעות. רק אחר-כך נאלץ לרדת שוב לרחוב, להעלות מיכל חדש, מלא. רינה, שגילתה את הדליפה במהירות, הבינה מייד כי סכנה חמורה מרחפת עליה, על תינוקה ועל הוריה הקשישים שהיו איתה בדירתה. אם היה מישו מתקרב בימקרה עם סיגריה מוצתת אל המיכל, שי הותקן במעבר ליד הדירה, היתה מתחוללת התפוצצות מיידית.

היא מיהרה אל הטלפון וטילפנה לסניף המרכזי של חברת טופרג, בבניין אל-על שברחוב בן-יהודה בתל-אביב. מעברו האחר של הקו השיבה לה עובדת החברה בשאלה: "היכן הדליפה?"

"ברחוב הרב פרידמן 42 בתל-אביב," השיבה לה רינה, "שם הצרכן: אריה צורף." "מצטערת," אמרה העובדת, "אנחנו כבר לא עובדים."

רינה המבוהלת ניסתה להסביר: "אני בבית רק עם תינוק ועם הורי הזקנים. אני לא יכולה אפילו להזיז אותם מהבית, והמיכל עלול להתפוצץ בכל רגע." הפיזיולוג החזיר, "מצטערת," חזרה עובדת טופרג על הפיזיולוג, "אנחנו כבר לא עובדים. אם זה מסוכן, תפני למיטרה. שלום!"

רינה צורף טילפנה מייד למיטרה — היה זה ביום השלישי בשבוע, לפני שבועיים — ומסרה כי קיימת סכנה חמורה להתפוצצות בביתה, כתוצאה מדליפה של מיכל-גז חדש, אותו הביאו אל ביתה שעה קלה קודם-לכן.

מן המיטרה קיבלה רינה עצת-חינם: להזעיק את מכביה-אש.

הכבאים לא התעצלו. הם הגיעו תוך זמן קצר במכוניותם, הפסיקו את הנזילה וביקשו סך 30 ל"י עבור עבודתם. קיבלו את הכסף, ומסרו תמורתו קבלה.

כאשר פנתה רינה לחברת טופרג, בבקשה שיחזירו לה את 30 הלירות שי שלמה למכביה-אש, נתקבלה בסירוב נחרץ. לשאלת כתב העולם הזה, הגיב יצחק לבב, המזכיר הכללי של חברת טופרג:

"אנחנו נחזיר מייד את הסכום של 30 ל"י ששולם למכביה-אש. קיים סידור עם המיטרה, שבמידה שמבקשים עזרה עבור הלקוחות שלנו, עליה למסור הודעה לטכנאים של החברה, שכתובותיהם נמצאות בימיטרה."

"נראה שלשוטרים היה יותר נוח להעביר את ההודעה למכביה-אש, מאשר לטלפן לטכנאי החברה שלנו. אך כדי למנוע הישגות מיקרים כאלה, אנו ממליצים ללקוחות לסגור במיקרה כזה את המיכל, עד שיטכנאי יוכל להגיע."

ההסתדרות

משל והמצעים

משל החדש לנקוט

צעדים נגד המצעים

בוועדה הפועל — ודלכת

עד הפוף

מזכיר ההסתדרות ירוחם משל היה זועם וניסער. מולו ישבו חברי ועד עובדי הוועד הפועל של ההסתדרות הכללית, והעלו כלפיו טענות מרות. אפילו יושב-ראש הוועד, צבי ארצי, לא חסד שיבטו מן הז'מזכ"ל.

העובדים, וארצי בראשם, טענו כי הם מקופחים לעומת עובדים במסדות הסתדרותיים אחרים. הם הביאו דוגמאות של עובדים כאותו תפקיד בוועד הפועל ובמסדות אחרים, והורו על הפרשי-דרגות ניכרים ביניהם.

כאשר קם משל, להשיב לטענות, טען (המשך בעמוד 34)

הנוף על הקיר

יעל נדב יושבת בביתה על רקע אחת התמונות הרבות בביתה. יעל גאה במיטבה החדש, הכולל את כל השיכלולים. בתצלום מימין למעלה נראה בעלה טוביה, כשהוא מחזיק את בתם מירית.

המחזור, וגאה בעיקר על פיתוח מוצרים מקוריים, כמו תנורי-חימום למישפחות דתיות, המצויד בשעון השומר את חום התנור בעצמו כל השבת. הוא זומין עבור הסלון כמויות גדולות של מוצרים, שאותם הוא מתכנן עבור הטעם והצורך הישראלי המיוחד, בעיקר במכונות-כביסה ותנורים. פעמי המיתון הנשמעים באופק אינם מפחידים אותו.

לדעתו, ימישיכו הישראלים לקנות מקרים ומכונות-כביסה, והטלוויזיות הצבעוניות יביאו שוב לגל קניות, כמו בולמוס הטלוויזיות בשחור לבן. עתידו של נדב נראה לו ציבועני ומבטיח מאד.

הוא גם מבקר את ההפקרות במכירות לערבים, הנופלים בפח בחנויות לא-מהימנות.

ההצלחה לא סיחררה את ראשו של נדב, אך הוא הצטייד בסממנים החיצוניים של המצליחן. נוסע בפונטיאק מהודרת בעלת גג נפתח, ועבר לגור בדירה מפוארת ומרוהטת בחדר בנות-אביבים. הוא קם כל בוקר ב-6 שוחה כמה בריכות בקאונטר-קלאב, וממהר למישרדו בבית אל-על. עם הרחבת העסקים קנה נדב חצי-קומה בבניין אל-על, למישרדו, ורכש מיבנה הגובל בבית אל-על, ומתכוון להפכו לבית סלון-מרכזי. טוביה מוכן להודות כי התנויות למוצריהן ששל עושות 3-4 אחוזים נטו לחודש על

אבו אל-בנאח

שתי בנותיו התאומות של טוביה, ענת ודורית בנות ה-12, פורטות על פסנתר שעליו הן לומדות לנגן. לטוביה ולאשתו יעל עוד שתי בנות: מירית בת התשע, ואורנה בת השלוש.

לעסק, והוא אחראי על כל חברות-הבת והסניפים. לסלון-מרכזי יש כיום 20 סניפים (האחרון נפתח בשבוע שעבר בראשון-לציון). והוא מעסיק 150 איש. לטוביה עוד ארבעה אחים ושתי אחיות, שאינם קשורים בסלון-מרכזי.

נוסף לעסקיה-המכירות הישירים הקים נדב חברה בשם פנאל, המייבאת מוצרים עבור סלון-מרכזי. נדב מספר כיצד מוכרות כמה חברות בארץ מוצרים של אותה פירמה איטלקית — איגניס — בשמות שונים. איגניס היא החברה הגדולה ביותר באיטליה למוצרי-צריכה חשמליים, ומוכרת מורציה בישראל תחת שמות חברות כפרי-לופ, תדיראן ועוד.

סלון-מרכזי מוכר אותה בשמה המקורי. הוא קונה כמויות גדולות ומוכר כך את המחירים. עכשיו קנה מוצרי א.א.ג.י. ב-2.5 מיליון לירות. הוא קיבל גם בילעידות על ייבוא ושיווק מקררי וסטינגהאוז, בני 15 ו-16 קוב, ייבא בבת-אחת 1500 מקררים הנמכרים ב-6000 לירות בממוצע (מזה

טיול בחו"ל

טוביה בן-99 הולנדי בשנת 1955, בטיול שנתי של עובדי אל-על. הוא לבש בגדים מוטלמיים מחשובות הולנד, לצורך ביצוע הצילום.

4000 ל"י (מיסים). לעומת מקרר מקביל של אמקור העולה 4200 לירות.

ביקורת

חריפה

ב פיו של נדב דבריי-ביקורת חריפים על ההפקרות השוררת בייבוא מוצרי חשמל. בגלל הביקוש הגובר בשנתיים ה-אחרונות מייבא כל אחד מוצרים של חברות קטנות באירופה, והקונה עלול ליפול בפח. כיוון שהמוכר אינו ערב לשירות ולחלקים. נדב טוען כי על מישרד-המיס-חריהתעשייה להנהיג את החוקים שהחל לגבי ייבוא רכב: לחייב כל יבואן לתת ערבות לשירות למשך מספר שנים למורצרים שהוא מוכר, וכן להחזיק מלאי של חלקים בישראל.

כיום נמכרים לצרכן מאות סוגים של מכונות-כביסה, תנורים וטלוויזיות, והקונה אינו יכול לדעת מה לקנות והיכן. נדב טוען כי הוא נותן לקונה אחריות כפולה לגבי המוצר: נוסף לאחריות היצרן, שהוא ערב לה. הוא מוסיף אחריות של סלון-מרכזי לתיקונים ושירותים.

במדינה

(המשך מעמוד 33)

כי המתלוננים למדו מדוגמת המציצים של האלוף זעירא. במקום לעבוד, אמר משל. עוסקים עובדי הוועד הפועל בהצצה מה קורה במוסדות אחרים. כן אמר שלא יתפלא אם העובדים גם יקימו להם איגוד של מציצים.

אם חשבו העובדים כי משל אינו מתכוון ברצינות, הרי באו העובדות וטפחו על פניהם. כעבור ימים אחדים ניראה פועל מחליף את כל המנעולים בלישכתו החדשה של משל. כאשר לישכתו הקודמת, קומה אחת מתחת, נשארת סגורה ומסוגרת ו- אסור לאיש להציץ אליה.

גם התמונות התלויות על קירות הוועד הפועל קיבלו טיפול נגד מציצים: הן הוצו מן הקירות בברגים חזקים.

שיגורן המלחמה במציצים ובגנבים הגיע גם למינון הוועד הפועל, בו הוחלפו כל כליה האוכל העשויים מתכת בכלים מ- פלסטיק, שלא כדאי לגנובם.

משל ידוע כאדם עקבי ויסודי. אם ל- הילחם במכת ההצצות והגניבות — אז עד הסוף.

עסקים

איך לא נמכרה "כסית"

דפני שנתיים כימעת נמכר

קפה "כסית", אך המכירה

נמונעה ברגע האחרון

ממש

בימים אלה הופיע קובץ חדש של פיסקי- דין של בית-המישפט המחוזי בתל-אביב, המגלה לראשונה את פרשת כימעת-מכירתו של קפה כסית הנודע בתל-אביב.

מסתבר, כי באפריל 1972 הגיע חצקל אישיכסית, בעל הקפה מראשיתו כימעת,

מוכר אישיכסית
ברגע האחרון

להסכם עם אישיכסית אברהם שולי. שולי הסכים לקנות את הקפה תמורת 300 אלף לירות טבין ותקילין. זהו סכום נכבד, בהתחשב בכך שהמדובר היה בדמי- מפתח, שכן הקפה שייך לבעל הבניין כולו.

עד 12 בצהריים. פסק-הדין מספר, כי חצקל היתנה את המכירה בהסכמתו של בעל-הבית, ומשזו ניתנה, מסר לשולי כי עליו להודיע על הסכמתו הסופית עד ליום מסויים בשעה 12 בצהריים.

מדוע דווקא בשעה זו? פשוט: חתנו של חצקל צריך היה לנסוע לסיני בשעה 13.00 בצהריים, וחצקל תבע את השתתפותו ב- משאיוהמתו.

השעה הנקובה חלפה, ורק בשעה 16.00 אחרי-הצהריים הודיע שולי על הסכמתו. אך עתה נסוג חצקל, הודיע לשולי כי איחר את המועד, חתנו נסע כבר ולא יוכל להשתתף.

שולי פנה לבית-המישפט, ביקש לאכוף על חצקל את המכירה. אולם בית-המישפט לא נענה לשולי, וכך ממשיך חצקל לנהל את קפה כסית עד היום.

בוליט, הקשר הצרפתי ועתה בולשת ניו-יורק 7
המדור המיוחד לטכול בראשי הכשע המאורגן
אכילו שוטרים חששו ממנו !!

THE
SEVEN-
UPS

בולשת ניו-יורק 7

הקשר
הצרפתי

הצגת בכורה ארצית בקולנוע

תל-אביב

תל-אביב, שלוש הצגות ביום: 4.30, 7.30, 9.30

הספר יוצא בקרוב בהוצאת "יבנה".

לנוחיותך
טופס לוטו
רב-שבועי
לחמש הגרלות
רצופות

סמן פעם אחת את המספרים והטופס
ישתתף בחמש הגרלות רצופות *

הזוכה בפרס הראשון, השני או השלישי,
יוכל לקבל את הזכייה
עוד לפני תום חמש ההגרלות.

טכום הזכיות הכולל
של טופס רב - שבועי
יפורסם בתום ההגרלה החמישית

*מחיר טופס לוטו רב-שבועי
לחמש הגרלות רצופות - 20 ל"י.

זוטו

נחש נכונה ותזכה גם אתה - לוטו זוטו השיטה

"דפוס נוה-שאנן"

עבודות דפוס מעולות

בלט * מולטיליט

מסחריות * משרדיות

הזמנות חתונה * בר-מצווה * וברית מילה

תל-אביב, רחוב נוה שאנן 7 (קומה ב', מול קולנוע מרכז) טלפון: 33975

מיבצע
מיוחד

לחייילים

כל חייל שיחתום
בחודש אוקטובר
מנוי על

העולם הזה

יקבל הנחה
של

40 אחוז

השבועון יישלח
רק לדואר צבאי

בעיות ולבטים
בחיי המין

מאת

ח"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים

עמיתיו של יגאל ידן יוצאים למלחמה נגדו - טוענים

שהוא מעלים את תוצאות חפירותיו - ויוזמים חקיקת

"חוק ידן"

עולם הארכיאולוגיה הישראלי שרוי בימים אלה בקלחת של חיכוך כים בין ארכיאולוגים מכובדים וידועי-שם, המגיעים לעיתים קרובות עד לידי מריבות אישיות ועלבונות חריפים בין הארכיאולוגים, בנוכחות הסטודנטים שלהם. ה"עילה למתיחות הרבה היא חוק העומד להיות מוגש לכנסת והנמצא עתה על שולחן הממשלה, המכונה בפי הארכיאולוגים "חוק ידן".

לפי אותו חוק, אשר הוכן על-ידי אגף העתיקות השייך למשרד החינוך והתרבות, יהיה חייב כל ארכיאולוג שביצע חפירה בארץ, לכתוב דו"ח מדעי על חפירה זו, ולהגיש אותו לאגף העתיקות תוך חמש שנים. החוק אף קובע סנקציות כנגד מי מפר אותו, ובהן קנס, מאסר ואיסור לעסוק בארכיאולוגיה. ואומנם, חוק זה, אם אכן יוגש כלשונו לכנסת ויתקבל על-

ידה, יפגע בראש-זרועה בארכיאולוג הישראלי המפורסם ביותר, רביאלוף (מיל). פרופסור יגאל ידן.

ידן, הנודע בעולם כולו כאחד מבכירי הארכיאולוגים, לא פירסם עדיין דו"חות חפירה על שתי החפירות הגדולות והמפורסמות ביותר שלו. האחת היא זו ש"נערכה במצדה, לפני כעשר שנים, והשנייה היא חפירת הרי יהודה, הידועה יותר בשמה: חפירת מגילות בר-כוכבא.

מתנגדיו של ידן, בראשותו של ראש החוג לארכיאולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, הפרופסור יוחנן אהרונאי, טענו כי נגד שיטתו זו של ידן שלא לפורסם דו"חות חפירה שלו. הם פנו אל ספר החוקים, ולפתעם הרבה התברר להם כי בישראל אין בנמצא כל חוק, כפי שיש בכל ארץ אחרת כימעט, המחייב את ה"ארכיאולוג להגיש דו"ח חפירה לממשלת

ארצו. החוק היחיד הקיים הוא כזה המ"חייב את הארכיאולוג, במידה שהוא אכן כותב דו"ח, לשלוח עותק אחד מהדו"ח שלו, ללא תשלום, לאגף העתיקות.

מתנגדי ידן פנו אל ד"ר אברהם בירן, הידוע דווקא כאחד מחסידיו של ידן והמשמש כראש אגף העתיקות במשרד החינוך, בדרישה לחוקק חוק אשר יחייב את ידן, וכל ארכיאולוג אחר, להגיש דו"ח על כל חפירה שלו. הם טענו כי עצם העובדה שחוק כזה אינו מוגש, מהווה פתח לפורענות ארכיאולוגיות. בין השאר טענו אותם ארכיאולוגים, כי שיטת החפירה של ידן היא כזו שאחריה

ידן לא פירסם דו"ח על חפירות מצדה ומידבר יהודה

לא יכול לבוא אף ארכיאולוג אחר ולחפור שנית באותו אתר, משום שידן חופר את האתר בצורה המחבלת בהמשך החפירה.

"בעולם כולו", טען השבוע ארכיאולוג ידוע בפני כתב העולם הזה, "נהוגה שיטת חפירה, או יותר נכון מיספר שיטות-חפירה, המבטיחות כי אפילו כעבור עשרות או מאות שנים, יוכל ארכיאולוג אחר לבוא ולחפור באותו אתר.

"שיטת-החפירה של ידן מביאה על הרוב חורבן, ואם ידן לא מוצא שם שום דבר, או אינו מגלה את כל הממצאים שניתן לגלות שם, וכימעט תמיד לא ניתן לגלות את כל הממצאים, לעולם לא יוכל ארכיאולוג אחר לבוא ולחפור באותו אתר." ידן סירב להגיב על האשמות אלו, אולם ארכיאולוגים מחסידי טוענים, כי כל עניין החוק החדש מקורו בנקמנות אישית, חסרת כל ביסוס מדעי, הקשורה ביריבות האישית בין הארכיאולוגים של אוניברסיטת תל-אביב לבין אלה של ה"פקולטה לארכיאולוגיה באוניברסיטת ירושלים, אשר בראשה עומד ידן.

ידן פירסם שני ספרים על הממצאים שלו ממדבר יהודה, וספר אחד על החפירות במצדה. חסידיו טוענים כי ספרים אלה הם במקום-דו"חות, וכי העובדה שהם יצאו בצורת ספר פופולארי, אינה מבטלת את משמעותם המדעית. מתנגדי ידן, לעור מתם, טוענים כי ספרים אלה הם ארכיאולוגיה-להמונים, כתובים בצורה שתהיה מובנת לכל קורא, גם הדיוט, ואינם ע"גם על הדרישות המדעיות שדו"חות חפירה אמיתיים אמורים לענות עליהן. למחלקת העתיקות הממשלתית אין דיעה ברורה בעניין זה, לפחות לא באופן רישמי. מחלקה זו היא האחראית על מתן רישיונות לארכיאולוגים לחפירה בארץ. המחלקה בודקת את כישוריו המדעיים של הארכיאולוג, המגיש בקשה לערוך חפירה, ומעניקה לו רישיון לשנה. מנהל המחלקה, הד"ר אברהם בירן, יודע לספר כי עדיין לא קרה שבקשת ארכיאולוג נתקלה בסיי רוב.

לעיתים יש בעיות", אומר בירן, "כמו כאשר הגיעה מישלחת ארי כיאלוגיה מיפן כדי לחפור בתל-זרור ש"ליד חדרה, ואז ביקשנו מהם לצרף למישלחת גם ארכיאולוג ישראלי." במידה שאומנם יאושר חוק ידן על ידי הכנסת, והסנקציות המוטלות על ה"ארכיאולוגים אכן תמומשנה, יהיה חייב יגאל ידן להגיש דו"חות חפירה על ה-

חפירות שערך, ולא להסתפק בספריו בלבד. החוק אמנם לא מופעל רטרואקטיבית, או ל"ס ידן יאלץ, תוך חמש שנים מיום העברת החוק, להגיש את הדו"חות שלו על החפירות שביצע בעבר. "על מצדה, מכל מקום, ידן לא יוכל להגיש דו"ח", אמר השבוע ארכיאולוג ישראלי, "סתאום יגלה כל העולם שהחפירות במצדה היו אומנם הצלחה גדולה בכל מה שקשור ליחסי-ציבור ופירסום עולמי, אבל כישלון מוחלט מהבחינה המדעית". ארכיאולוגית, וידן לא יכול להרשות לעצמו דבר כזה." אין זה משנה אם אכן החוק יוגש במיוחד בגלל ידן, אך ברור לחלוטין כי זהו דבר

העדר חוק המחייב הגשת דו"ח גורם לגיוגל ולהפקרות

בעיתו, בגיוגל הארכיאולוגי המשתולל היום בארץ. ארכיאולוגים רבים, ביניהם מהידועים ביותר, מכוונים במעשיהם על ידי שיקולי יוקרה אישית על חשבון שיקולים מדעיים טהורים, כאשר היריבות בינם לבין עצמם משמשת חומר-בעירה למצב זה.

העובדה שיתקיים חוק אשר יכריח כל ארכיאולוג לדווח באופן מפורט ומדעי על כל פעולה מדעית שהוא מבצע, תביא ללא ספק ברכה רבה לארכיאולוגיה בארץ.

החוק החדש עדיין לא אושר. בממשלה הובעה אפילו דיעה, בעיקבות דיעה דומה שהושמעה במחלקת העתיקות, כי יש להקטין את משך-הזמן שבין החפירה לבין הגשת הדו"ח, לשנתיים. נשמעה גם הצעה, הנשקלת עתה על-ידי השרים, להטיל קנסות כבדים ועונשי-מאסר על ארכיאולוגים שלא יצייתו לחוק, ולא להסתפק בשלילת זכות החפירות מהם.

אולם, עד שיוגש החוק לכנסת, לאחר ש"השרים יסכמו את השגותיהם עליו, ועד שהוא יעבור את הקריאה וההסתייגויות ה"שונות, יוסיפו הארכיאולוגים בישראל לעסוק בשות בעתיקותיה ההיסטוריות ככל העולה על רוחם.

חופר ידן בפעולה

העופרית של החגים

נערת השבוע תחייה שמואלי, כוכב עולה ב„הבימה“

הצעירים בהבימה נמצאים במתח נוראי, לא יודעים מתי תבוא הודעת הפיטורין. אין סיכוי לקבל קביעות. קביעות יש רק לוותיקים, ובקואופרטיב אין שחקנים צעירים.

„יש שחקניות שאני לא מסתדרת איתן. אני לא רוצה להגיד שמות, אבל יש כאלו שאני מפריעה להן כפי הנראה. לצערי זה פוגע בי, כי אני רגישה מאוד ונעלבת מאוד. קשה להאמין עלי, אבל אני גם קצת ביישנית.“

„אני חושבת שאני בחורה כשרונית. אני מרגישה את הבמה, מרגישה את ה"תפקיד". לא עשיתי שום חינוך לאף משהו כדי לקבל את לידי מקבת, לא קיבלתי אותו בגלל העיניים הירוקות שלי. פשוט יש לי הכוח לבטא את החומר כשחקנית.“

„אני פוחדת מסמים. כמוכן שבתאיטרון אתה פוגש אנשים שמשתמשים בהם אבל אותי זה לא מושך. אני ספונטנית מאוד, עושה כל מה שמפתה אותי. אם סמים היו מפתים אותי, הייתי לוקחת.“

„יש דבר אחד שאותו אני אוהבת, וזה המין. המין תופש מקום מרכזי בחיים. אני משוגעת על סכס. אני בחורה חומרית וגשמית, אוהבת שני דברים: אוכל ומין.“

„נורא איכפת לי מה יגידו עלי. אני שונאת להסתובב בכסית, כי אני מרגישה שם כמו בשוק. כל אחד מנסה למכור את עצמו.“

„אני מרגישה שעוד אין לי די כסיו כדי להחראין. אני עדיין צעירה מאד, ור אין לי מספיק ניסיון. לא שהתחנתי ור התגרשתי ונסעתי לחוץ-לארץ ולקחתי אל.אס.די. והייתי בטיפול פסיכיאטרי. לא. אני בחורה פשוטה שרוצה להצליח, ורק מקווה שאת כל הדברים האלו שעדיין לא עברתי, אני לא אעבור, ושם כן אעבור — אקח את זה לאט.“

דבר הדור שלא ידע את סטניסלבסקי.

אחת מסתבכת בצרות ללא כוונה. „אני חושבת שהחיים קשים מאוד.“ דבר תחיה. „לפעמים הם ממש מעייפים אותי ויש לי חשק להשאיר את הכל וללכת לישון. בעצם רציתי להיות רקדנית, אבל היום אני שחקנית, וזה הדבר הכי חשוב בחיי.“

„בעוד חודש אני עומדת להתחתן, עם החבר שלי **אורי אברהמי**, גם הוא שחקן. השם שלו, או שלי לא אומר עכשיו כלום, אבל הוא עוד יגיד. אני לא אוהבת לפאר את עצמי, אבל התקבלתי להבימה מיד אחרי שגמרתי את בית-הספר. זה שהחבר שלי שחקן כמוני, זה נורא טבעי ונורא ברור. פשוט, למדנו באותו בית-ספר והתאהבנו.“

„אני שמחה שהוא שחקן. וזה שהוא ישחק בחאן בירושלים ואני אשחק בתל-אביב ונתראה רק פעמיים בשבוע, יש בזה הרבה מן החיוב. בצורה כזאת לכל אחד ניתנת האפשרות לעשות בדיוק את מה שהוא רוצה, בלי כפייה ובלי לחץ. אני יודעת שיהיו בעיות ושיש כל מיני זאבים שאורבים, אבל כשאת שחקנית את צריכה להביא את כל זה בחשבון. אחרי הכל, כל אחד אוהב סכס אבל צריך לדעת מה עדיף, להסתכסך עם הבעל או.“

„אני בחורה טובה, יש לי לב טוב, אבל האופי שלי הוא להיות עצבנית. אני נורא אוהבת לאכול, מעלה ומורידה 20 קילו בקלות. אני לא מתעניינת בפוליטיקה, קוראת עיתונים רק כדי להיות מעודכנת, אבל אין לי נטיות — לא מניעות ולא שמאליות. אני נורא מסופרת, חסרת שלווה וחסרת-מנוחה.“

„בהבימה אני מרוויחה 1,300 גט לחודש. וזה מספיק לי עד הגרוש, כמו שאומרים. אבל אין לי תלויות. אני שמחה בחלקי ולוקחת את העבודה בכל הרצינות.“

„כמוכן שאני פוחדת שיפטרו אותי.“

„אני“ משוגעת לסכס!“

שיער אדמוני שופע, עיניים ירוקות, גוף מלא ודשן, טמפרמנט סוער, חוסר מנוחה, סיגריות בשרשרת, ידיים מתנוער עות בעצבנות. שחקנית מכחיזת ועד ראש. בוגרת אליאנס ובית-צבי. רקדנית ששינה תה את מיקצועה. עונה שנייה בהבימה, שורה של תפקידים בלתי-חשובים וכעת, בגיל 23, ההודמנות הגדולה: לידי מקבת, במחזה מקבת ליונסקי, למול שחקנים כמו **ניסים עזיקרי** ו**גדעון זינגר**.

אומרים שהיא הכוכבת הבאה של התיאטרון, אומרים שהיא היורשת של **דליה פרידלנדר**, מי שהיתה עד לאחרונה בעלת המונופול הבלעדי על כל תפקידי הצעירות בהבימה.

מה שכן הוא שיש לה גם כישרון, ושהיא גם פצצת-מין. כי כשתחיה **שמואל** נכנסת לחדר, מייד מתמגנטים אליה מבטי הגברים. העלמה הזאת הולכת ורצועת סכס בין אם היא רוצה בכך ובין אם לא. היא עצמה מודעת לדבר, ולא

אסתר עופרים ורונן ציפיה נעמה

חדש יונינו

נקדם

יש אנשים שהשנים עוברות על ידם וכאלו בכלל לא נוגעות בהם. יש כאלה שלעולם לא נס ליהם. אחד כזה הוא **צדוק קראוס**, אחיו הצעיר של **שמואל** הגדול.

מה שהבחור הזה עבר בשלושים-חמש השנים שלו, לא עובר בן-אדם נורמלי רגיל במשך כל ימיו. חוץ מזה שהוא היה נשוי איזה שלוש פעמים, היו לו כבר ידידיות עם מיטב חתיכות הארץ, ור הוא גם יושב בבית-סוהר באשמת הברחה סמים, ובזמן שהותו בבית-הסוהר היה ידיד טוב מאד של **קני סלון**, אחותה של גיטתו **ג'וזי כץ**.

הסיפור שלהם נמשך גם אחרי שצדוק השתחרר, ונגמר כשהוא הכיר את הדילת התמימית כחולת-העיניים **רחל טרי**, ש היא מצידה היתה קשורה עם הזמר **ליאון נרד כהן**. אבל את כל זה אתם הרי יודעים כבר, נכון? אתם גם יודעים ש צדוק התפרפר לו לחו"ל, כשהוא מנתק את היחסים עם רחל. היא מצידה, עזבה את הדירה שלו ברחוב בוגרשוב ועברה

אני מרגישה שעוד אין לי די כסיו כדי להחראין. אני עדיין צעירה מאד, ור אין לי מספיק ניסיון. לא שהתחנתי ור התגרשתי ונסעתי לחוץ-לארץ ולקחתי אל.אס.די. והייתי בטיפול פסיכיאטרי. לא. אני בחורה פשוטה שרוצה להצליח, ורק מקווה שאת כל הדברים האלו שעדיין לא עברתי, אני לא אעבור, ושם כן אעבור — אקח את זה לאט.“

אני מרגישה שעוד אין לי די כסיו כדי להחראין. אני עדיין צעירה מאד, ור אין לי מספיק ניסיון. לא שהתחנתי ור התגרשתי ונסעתי לחוץ-לארץ ולקחתי אל.אס.די. והייתי בטיפול פסיכיאטרי. לא. אני בחורה פשוטה שרוצה להצליח, ורק מקווה שאת כל הדברים האלו שעדיין לא עברתי, אני לא אעבור, ושם כן אעבור — אקח את זה לאט.“

רחל מרחלת על כל העולם

היה היו שני חברים

יוסי בנגל

משנה מקום — משנה מיקצוע

בגדים לבנים, פניו עטורים זקן והוא חבוש מיגבעת קש לבנה, ומברך אותי לשלום. מה אגיד לכם, לקח לי כמה רגעים טובים עד שזהיתי בו את איקא ישראלי. התלתלים המפורסמים שלו נעלמו כלא היו, וגם הילוך הפנתר המפורסם שלו התחלף בהילוך של איש מיושב. נכון שאתם כבר יודעים שהוא שינה את דרך חייו ור הפך ליהודי מאמין וכל זה, אבל זה עוד לא הכל.

איקא, שהיה נשוי בעבר הרחוק לבחורה בשם אילנה, עשה את זה שוב. אבל הפעם הוא נשא לו לאישה חסידה כשרה זיראית שמיים גם היא. בת שלושים-ושמונה, בן דיוק כמותו, ואיתה הוא מקיים תרי"ג מיצוות בשכונת שערי-חסד שבירושלים. והנה, כמו שאני נפרדת מאיקא לשלום, אני מושיטה לו את ידי ללחיצת יד. כמ קובל ביישוב. אבל איקא התעלם לחלוטין מן המאקט הידידותי שלי. האמת היא שנעלבתי קצת. אבל מילא, אם התורה אסרת עליו — מי אני שאגיד מילה. וכך המשכתי לי, כמו שנאמר, ברחובה של עיר, מבלי לדעת שמעבר לפינה מצ' פה לי הפתעה נוספת. לפי אותו עיקרון, צעדתי לי במעלה רחוב בן-יהודה, ואת מי ראות לפתע עיני אם לא את המשוור יוסי בנגל. ידיו משכבר-הימים של איקא.

רגע, רגע, אל תקפצו למסקנות. יוסי לא נעשה אדוק או משהו כזה, והוא אפי' לו לא השתנה.

אבל בכל-זאת קרו לו כמה דברים. משוורנו, שהעתיק את מקום-מגוריו לעירי הבירה, התמסד גם הוא, ואפשר לומר שהוא כבר לא עושה לחתיכות הבירה מה שהוא עושה לחתיכות תל-אביב. כי את יוסי כבר לא רואים היום במסיבות או בשאר מקומות-המפגש המקובלים. לעומת זאת הוא עוסק, לא תאמינו, במלאכת-כפיים. כלל האדם. ואפילו במלאכה ממוסדת, כעובד-ממשלה. יוסי בנגל, המשוור שציריחוניו נלמדות בבתי-הספר, עובד היום כעובד משרד-התיק, או יותר נכון, כדורר. מכאן שהוא הדורר היחיד בארץ (ככל הידוע לי) הנלמד בבתי-הספר התיכוניים. אבל החשוב מכל הוא, שבימים אלה התבשר יוסי כי שמו עומד להפוך לערך באנציקלופדיה העברית, ובכך להפוך ל"נכס-צאן-ברזל של האומה. ולפי מה שקורה להם לאחריה, לא אתם שלא אם גם יוסי יחליט באחד הימים, שתרי"ג מיצוות זה מה שרשם הרופא גם לו.

מה שעושה הזמן

מה אני אגיד לכם, התימניות האלו נורדות עם פלפל, שום דבר לא יעזור-נגד. הפעם יש לי סיפור קטן על תימניה קטנה. לא אשת-חברה זוהרת, לא שחקנית ואפילו לא דוגמנית. סתם פקידה בבנק ישראלי לתעשייה, ושמה **מלי**.

אז למגי — זו שהיא תימניה גיועית לכל הדיעות, היה חבר שקראו לו **אלי ברלינגר**, ואלי הנ"ל היה לא פחות ולא יותר מאשר בעל חנות הכלי-טטריאו פיליפס, זה שמכר מערכות-סטריאו לכל המיזרומי.

אז כשמגי הכירה את אלי, הוא היה בכלל החבר של **נורית** היפה, שהיתה קר דם לכן חברתו של **יהודה ברקן**. ותאמינו לי, לקחת את אלי מזרועותיה של נורית, גיראה בימים ההם כמשימה בלתי-אפשרית כימעט. אבל מגי לא רק שעשתה את זה, אלא היא גם הפכה להיות החברה הקבועה של אלי ברלינגר.

אבל זה לא הספיק לה. יום אחד היא קמה, אריזה את המיזרדות והורידה לש-אהבה-נפש שהיא נוסעת לגני-ירק, ואם היא תחזור משם בכלל, אז זה יהיה אך ורק כאשר נשואה. טראה.

אלי, שנשאר בארץ עם לב שבור, לא החזיק מעמד זמן רב בלי הסחוג והחליבה. קם הגבר ונסע אחריה.

והנה, בימים אלה הם חוזרים ארצה כש-על אצבעותיהם נוצצות בגאווה שתי שייבות, אחת לכל אחד. למען יראו ויידעון.

הפעם אני רוצה לספר לכם על שני חברים ותיקים. שני חברים שהם היום כבר לא-כל-כך צעירים, אבל לעומת זה הם גם עוד לא-כל-כך זקנים.

אני רוצה לספר לכם על הצייר **איקא ישראלי** ועל המשוור **יוסי בנגל**.

כן, היו ימים ששני החברים האלה לא היו זרים מדינגוף, ואם הייתם עובלים שם ולא רואים אותם יושבים ברוול או בכסית, זה היה כאילו לקחו לו לרחוב דינגוף את רוול ואת כסית, והרי דינגוף בלי רוול וכסית זה לא דינגוף. נכון?

בקיצור, שני החברים הנ"ל היו יושבים להם באחד משני בתי-הקפה, ובייחוד ב"כסית", הנ"ל, ימים שלמים, ועוסקים ב"מלאכת-קודש אחת-והיחידה: ליקוט חתיכות והוספתן לאוסף הפרטי שלהם. וככל שהחתיכות יותר צעירה — הרי זה משובח. גימניסטיקות בכלל היו משאחנפוש של השניים וחלומם הגדול, ואילו לזכותם ייאמר, שלא נזקקו למאמץ מיוחד כדי

בעיני כולם, אך לא בעיני הרבנות כמובן. ואז נסע דני למסע-הופעות בארצות-הבית, עם פסטיבל הזמר החסידי, שם הכיר את הזמרת-שחקנית **יהודית** ("גני-די") **רוזנברג**, ששיחקה בזמנו בשיטת ובארצות-הבית, היתה אחת ממשתתפות המחזמר הישראלי לחיות עוד חורף למות עוד קיי. אחרי פרשה קצרצרה שבו ה"שניים ארצה, וכאן העמידו לעצמם הופה וקידושין כדת משה וישראל.

אבל דרורה המופתעת לא נשארה בודד דה לאורך זמן. היא מצאה ניהומים בזרועותי של השחקן **יוסי ורז'נסקי**, וגם איתו ניהלה ידידות ארוכה למדי, וגם הוא התגורר איתה בדירתה אבל יוסי פגש במלחינה **שימורית אור**, וכך באה אל סיומה פרשת חברותו עם דרורה.

שוב לא נשארה דרורה בודדה זמן רב. העכשווי שלה הוא צעיר העונה לשם **יקל**, ששיחק בזמנו במחזמרם שיעור וקפוז, וגם היה דוגמן לעת-מצוא. עיסר קו הנוכחי הוא הצייר, והוא מה שנקרא צייר. גם הוא מתגורר איתה בדירתה. כל השלושה האלה, לפי הסדר, היו קצת קצרים עליה בגיל, אבל ביננו, מה משינה הגיל, העיקר שיש מזה נחת.

ההרגל עושה את שלו

הוא, תעשיין בעל חברה בע"מ. היא, אשתו הנאוות, אשת-חברה ידועה וזוהרת. הם נישאו, בימים אלה ממש, זה לזו — בפעם השלישית! לא פחות.

בפעם הראשונה, נפרדו כשהאשה התאהבה ביהלומן ידוע. בפעם השנייה, כשהתאהבה באיש-עסקים. בפעם השלישית, התאהבה הגברת באיש-עסקים נוסף, ידוע יותר במעללו ובתעלוליו, מאשר בעסקיו.

הצמד-חמד, כלומר האשה והשלישי שלה, נסע לאירופה ובילה שם ירח-יבש חלומי.

בסוף, החובות המישפחתיות קראו לשניהם לשוב למולדת, אבל הזוג לא ויתר והמשיך להיפגש גם בתל-אביב.

אולם אישה-עסקים התעלולן התעייף במהרה מגבירת-לבבו המתבגרת, וניתק את היחסים איתה.

וכך לא נותר לה לגברת אלא לחזור הביתה, אל החוקי שלה, בשלישית. אבל הפעם, נוסף לעצמה (וזה כבר משוה), הביאה איתה הגבירה גם חשבון תפוח בבנק, מערכת-סטריאו משוכללת, ליגנימיטה וכלי-בית, כיאה לכלה ראוייה. עם נדונייה, והכל.

כרגע מבלה הזוג המאושר והמחודש ירח-יבש שלישי באירופה. אני מקווה שגם את ירח-יחידבש הבאים כולם, הם יבלו אחד עם השנייה.

נחמה זה

מיצור מבוקש

נשבעת לכם, הקצב ההיסטרי הזה הורג אותי. ברצינות הכי גמורה. אני לא מס' פיקה לספר שההיא וההוא נפרדים, וכבר להיא יש הוא חדש, ולהוא יש היא חדשה, והסיפורים מסתבכים והולכים.

מה יהיה הסוף, בחיי שאני לא יודעת. קחו, למשל, את **יצחק גיבלי** (הקטן) ורעייתו **עידית** לבית לוי, שרק בשבוע שעבר סיפרתי לכם

עידית

אבל מה, עוד לא הספיק סיפורנו ל'התקרה, וכבר חיממו אותו עוד פעם, ומ' מקור מוסמך ביותר, אתם יכולים להאמין. את **אילן**, "היפה" אתם זוכרים? כמו

כן, גם זה סיפור שהספיק להתקרה רק בקושי. לפני כמה שבועות סיפרתי לכם עליו, ועל **רותי הולצמן** משלישיית שוקולד-מנטה-מסטיק. ועל זה שהוא יפה אמיתי שהולך רק עם חתיכות ידועות.

טוב, אז עכשיו יש לי שני פרטים חדשים. ראשית, אחרי חקירה-ובדיקה התברר שבכל-זאת יש לאילן, "היפה" שם מישפחה, לכל המעניינות. שמו המלא הוא **אילן חורש**.

העובדה השנייה מרתקת לא-פחות. הרי ידועת שלו עם רותי הולצמן הסתיימה טר' פית, וכעת הוא מנחם את — כמובן, מוכי רחים לסגור מעגל — את עידית לווי, ורעייתו-בנפרד ועוד-מעט גרושתו של גיבלי.

שלא תגידו עלי שאני משאירה דברים פתוחים.

לא חשוב הגיל -

העיקר הנחת

אני יכולה להגיד לפחות שני דברים על הזמרת-מלחינה **דרורה חבקין**.

קודם-כל, שהיא לא אהבת להישאר לבד. ובוזה אני לא יכולה להאשים אותה. ושנית, היא מתוודת בעיקר עם צעירים, וגם בזה אני לא יכולה להאשים אותה.

דרורה שהיתה נשוי אהבה בומני לרב **נישרי** מי שהיה מנהל החברה לפיתוח חוף אילת, ור התגרשה ממנו זמן רב לפני שנפטר, ניהלה בזמנו יחסי ידידות ארוכים ארוכים עם הזמר **מלחן דני ליטני**, שאף התגורר איתו תה בדירתה שבר' חוב בן-יהודה ב' תל-אביב. דני ודרורה נחשבו כזוג נשוי

חבקין

תל-אביב. דני ודרורה נחשבו כזוג נשוי

לדירה מקסימה משלה, ברחוב הירקון. בחו"ל פגש צדוק, כידוע, את הדוגמנית **עידית קמחי**, ניהל איתה רומן קצר וסוער מאוד. אבל גם זה נגמר, ועדית מצאה לה ניהומים בזרועותי הקצרות והצעירות של איש להקת כוורת, **דני סנדרסון**.

אך ראה זה פלא, גם צדוק לא נשאר לבד. הוא חזר ארצה, ישר אל **רחל פרי**, ידידתו הוותיקה, וכעת הם שוב ביחד בדירה של רחל ברחוב הירקון. ותאמינו לי, הוא אוהב אותה והיא אוהבת אותו, וכל הסקנדלים שהיו ואלה שאולי עוד יהיו זה שום דבר. הם עוד יתחתנו בסוף, הזוג הזה, אתם עוד תראו.

בעלות הקישורים

צילומים: אילנה בן-ארי

גשי אל הארון, פיתחי את הדלתות לרווחה, שלחי זרועותיך פנימה, אל ירכתי המגירות והתאים. ודאי מצויים שם צעיפים ומיטפחות, ששכחת את דבר קיומם, ולא מצאת להם שימוש. ובכן, בתמונות הפרשיות לפניך בעמודים אלה תמצאי שפע של רעיונות, ומקורות-השראה לשימושים רבים ושונים, פשוט טיפ ומסובכים, לצעיפים ומיטפחות אלה. לאחר תירגול קצר תגלי, כי הקשרים אינם קשים לביצוע, וכי יש בהם משום מישחק ושעשוע, שבאמצעותם תוכלי לשוות לעצמך דמויות שונות. תוכלי להיות מיסטריות, מגרה, אשת-העולם-הגדול, הילדה הקטנה התמימה, אשה רומנטית — בעזרת קשר קטן אחד. אז תהיי בקשר!

הקשר הגרמני: תמונת אופנה של השבועון "שטרן"

קשר מאטה-הארי

הקשר הזעיר

הקשר המסוכן

הקשר הנייד

הקשר האמצעי

הקשר הנזירי

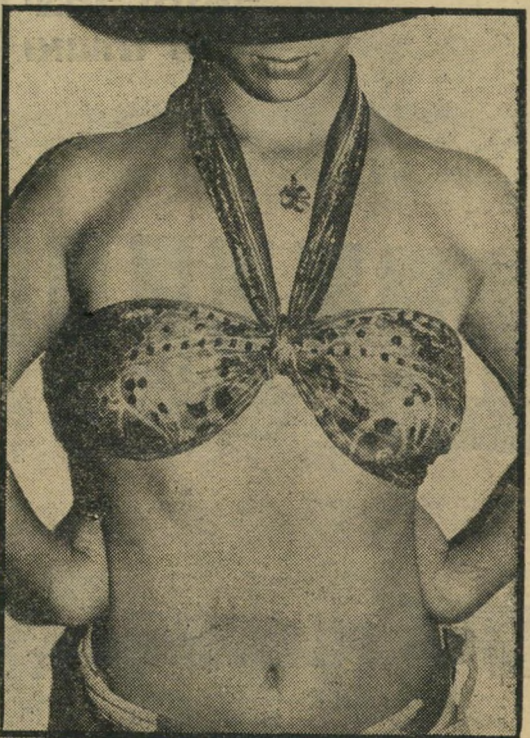
הקשר הבלתי-אמצעי

הקשר הפרפר

קשר סבתא

הקשר הכפול

העולם הזה

ידידו של
שר-הביטחון
מועמד של
דפ"י לכנסת
מיהו יצחק נתנאל-

יצחק נתנאל
ואשתו חנה

נער שעשועים
לא
מבריה עולמית?